

21/23

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

Vol. 12 } చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ డిసంబరు నెల 23-వ తేది బుధవారము } No. 302
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ క్రొధనామ సంవత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ అష్టమి ౮. } సంచిక 30౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలక వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. చంచభాష వీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము న కలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 219 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

The safest, simplest, strongest and the most
advantageous Oil Engine with many improvements.

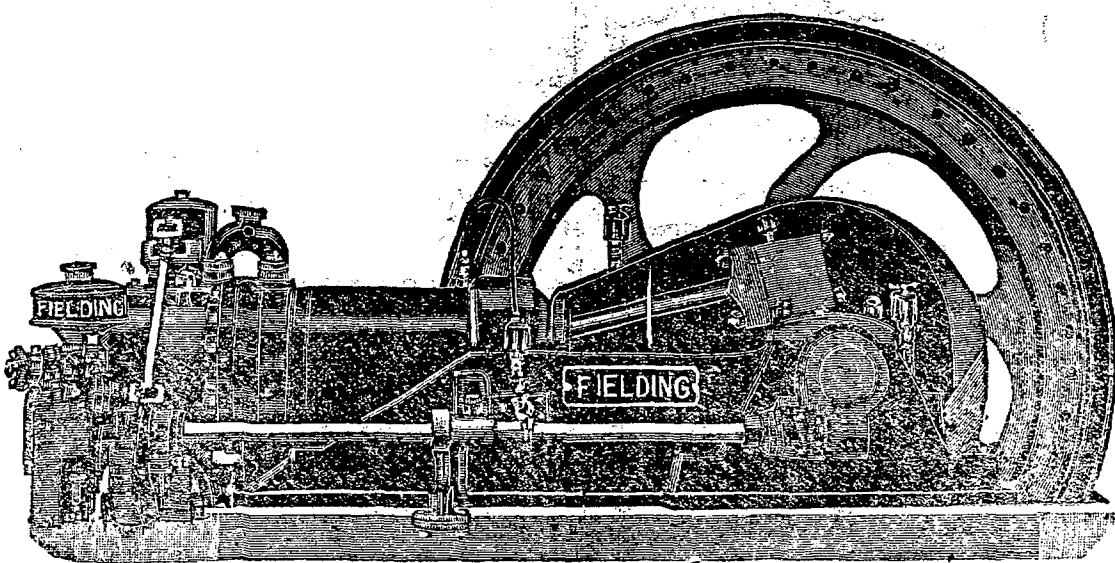
“ఫీల్డింగు”

వేటెంటు సేప్టిక్విక్ స్టార్లింగు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను

వేపరైజరు స్ట్రపుతో కల్పవలసిన అవసరములేకుండగనే

రెండే నిమిషములలో స్టార్టుకాగలదు.

586

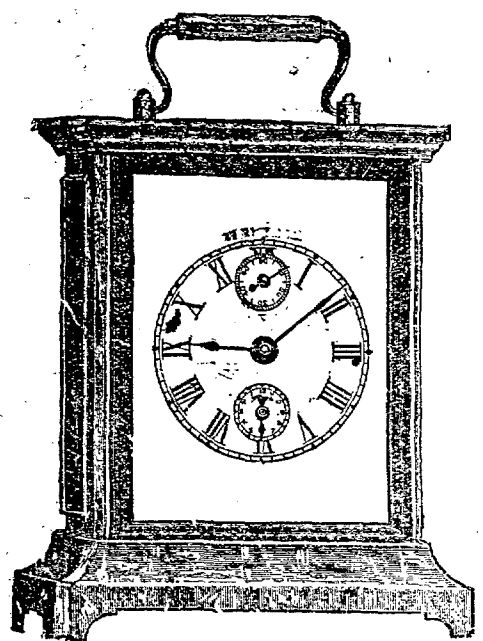
వీటిసామానులుచాలా బలముకలవిగా నుమంచి పెంపకు కలవిగాను వుండుటవల్ల చాలాకాలము
అరిగిపోకుండా పనిచేయుటలోను లోడ్లు లాగుటలోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసిద్ధిచెందివున్నవి.

క్రూడ్లు ఆయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ. ఎటువంటిమడ్డిక్రూడ్లు ఆయిలుతో నయినను బహు
చక్కగా పనిచేయును. 52 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని పైజాలు యెప్పుడున్న స్టాకులో వుంచ
వచ్చును. ధరలు బహుసతనముగావుండును.

సోల్స్ మేంట్లు:—డి.ఎల్. శాస్త్రి అండుకో, 12, తంబుచెట్టి వీధి, మెద్రాసు.

బ్యాంబి ఆఫీసు, కొత్త అగ్రహారం, విజయనగరం.

కా రే జి గ డి యా రము

ప్రపంచమందు ముప్రసిద్ధమైన జర్మనీలోనుండు జన్
ఘన్ను కర్మాగారమువారిచే తయారు చేయబడుచున్నవి. ఇది
గంటలు, అరగంటలు, అలారముకొట్టును. ఎత్తు 6" సాగసైన
డయలుగలవు. ధర ర్పు 15-8-0 గంటలమాత్రము కొట్టునది
ధర ర్పు 18-8-0. సరిగ్గ అలారం గలది. ధర ర్పు 19-0-0 ఒక
సంలిరమునకు గారంటి వత్తముతో సహా సరఫరాచేయబడును.
అర్ధవంపునవును ర్పు 8 లు అద్వాక్కుగా పంపకోరవచ్చు.

Kader & Yousof Bros.

Watches & Clock Dealers Since 1888

Govt. & Ry Suppliers, Madras

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనుల సంజీవి, మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తున శుక్ల
వస్త్వము, అతిమూత్రము మెం|| వాటిని హరించి బలమును, వీర్య
వృద్ధిని, సంసార శోఖ్యమును, సంతానప్రాప్తిని గలిగించును,
2 డబ్బీలు చాలును. 8351 (3)
20 రు. డబ్బీలు 1-4-0 బి. పి. 0-6-0
పి. పి. అండుకో, ఆయాశ్వనసమాజం, పెరిదేపి, (మైసూరు)

1926 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నామ దివారి 1926

ఆంధ్రమైన రంగుల క్యాలెండరు

(శ్రీకృష్ణమూర్తి, మోహిని, గౌరీశంకరులు రంగులపటములతో మూడురకములుగా తయారుచేసినవి. రోజున కొక కాగితము తీసివేయు క్యాలెండరు సహా తయారైనది. ధర 1-కి 0-4-0)

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0; 12-కి రూ 1-4-0; 100-కి రూ 9-12-0.

పోస్ట్ జి.ప్ర.త్యేకము.

మదరాసు — ఆంధ్రప్రదేశ్ నామ దివారి — బొంబాయి

పెద్దబహుమానము
5 లక్షల మార్కులు

మీకొక గొప్ప అదృష్టము
రానున్నది

బహుమానములన్నియు
జర్మనీ ప్రభుత్వమువారి
గ్యారంటీ గలిగినది.

గొప్ప బంగారపు ద్రవ్యతాటరీకి

చందాల నిచ్చుటవలన మీకీ అదృష్టము లభించును మొదటిద్రావింగు 1926 జనవరి 21 తేదిన జరుగును. ఈ తాటరీయందు 70,000 టిక్కెట్లుగలవు. ఇందులో 27600 టిక్కెట్లు ముందు జనవరినుండి జరుపబడు ఆరు ద్రావింగులలో (నెలకొకమారు ద్రావింగు) జయమునందగలవు.

మొత్త బహుమానములు

49,76,000 బంగారపుమార్కులు లేక 248,800 పానులు.

మొట్ట మొదటి గొప్ప బహుమానము 500,000 మార్కులు లేక 25000 పానులు

మరిన్ని ఈ క్రింది గొప్పమార్కులుగల బహుమానములు గలవు

200,000	120,000	70000	60000
100,000	80,000	50000	40000

Samuel Heckscher, senr., Banker
Dammtor Street 14 Hamburg (Germany)

Cut off here ... Please send me.....

Order From.

Ticket for first, second and third drawing. Amount of is enclosed herewith by British Postal Orders.

Name and Address (Plainly and in fully):

Date:

Postage on ordinary letters is 3 d.

యిత్రప్రకారం మార్కుప్రకారం యింకను బహుమానములుగలవు. జాబితాకోరువారికి పంపబడును.

మొదటి మారు ద్రావింగులలో వున్న యొక మారు టిక్కెట్టుఖరీదు నిండుటిక్కెట్టు 3 పానులు, అరటిక్కెట్టు 20 పిల్లెంసులు, కాలుటిక్కెట్టు 15 పిల్లెంసులు. తక్కిన మూడు ద్రావింగులకుకూడ టిక్కెట్టు యదేధరయ్యుండును. ప్రతి టిక్కెట్టుకు రిజిస్టరుపోర్టుఖర్చు 6 పెన్సీలు.

సామ్యుచేరినతోడనే టిక్కెట్టు పంపబడును. ద్రావింగు కావడముతోనే బహుమానము పంపబడును. జనవరి ద్రావింగు త్వరలో రానున్నది గనుక వెంటనే టిక్కెట్టుకు సామ్యు పంపవలెను. అడ్రసు యాక్రిందిప్రకారము ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

పురమాపీఠములకు, పోకరపనులకు

సుప్రసిద్ధమైన నిలయము

బహుమాన మిచ్చు గిన్నెలు, పంచెపు లోటాలు, పలుకరములలోను, పరిమాణము లందును మావ్వి సిద్ధముగా నున్నవి. ఇవిగాక సకలమైన వెండిసామానులు, బంగారపు బహుమాన పత్రములు, డాలరులు, సాదా ఉంగరములు, కంపులు, పువ్వురాగములు చెక్కిన ఉంగరములు కూడ నున్నవి.

సవరము బంగారుకు, సీమ వెండికి పూచీనిచ్చెదము.

యివివరలో మావ్వి తేరముచేయనివారు ఒకడపా చేయగోరెదము.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

నగల వర్తకులు, 25, చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

వనోషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలికలయొక్క సంస్కృతనామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేరులు వ్రాయబడినవి. 85000 శబ్దములకు అర్థములు కలవు ఇదిగన్నచో వైద్యకళబ్ధ నిఘంటువు, సర్వశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కఱలేదు. క్యాలెండ్రోపైందు వెల 3-4-0 లు.

ఇందు సమస్త ఖనిజములు శుద్ధిచేసి భస్మములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు లభ్య. తు 1 కి రు. 500 కిమ్మకుగల భస్మములుకూడ గలవు. వెల రు. 1-8-0

2454 **రెడ్డి డి. స్టోడరులు, రాయవరము, గోదావరి.**

టి. ప్రకాశంపంతులుగారు

బర్మాలో వీడ్కోలువిందు

శ్రీ టంగటూరు ప్రకాశం పంతులుగారికి రంగూను వాస్తవ్యులు కొందరు ఆదివారమునాడు వీడ్కోలు విందొసంగిరి. ఆవిందునకు వివిధరాజకీయపక్షములవాదవచ్చిరి. ప్రకాశంపంతులుగారు ఇట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

రెండునెలలుండి తానిప్పుకు ఐడిచి పెట్టుచున్న యీ బర్మాదేశ సంచారమునందు తానెంత జ్ఞానము గడించెనో యీ యొక్క పూటలో తెప్పజాలననిరి. బుద్ధుని దేశమందు దాను నేర్చుకొన్న విషయము విన్నవించావు. తానప్పుడే పెగునుండి వచ్చుమండెను. అచ్చట మోకాలుపై కూర్చొనిన బుద్ధ విగ్రహమున ప్రపంచములో కెంత గొప్ప చిత్రముగా గాన్పించెను. మాండలే కొండపై పండుకొని యున్న బుద్ధుని విగ్రహము ఇండియా, బర్మా, చీనా, ఐరోపా దేశములకే గాక ప్రపంచ మంతటా కాంతిని బోధించునట్టిదిగా నున్నది. ఈవిగ్రహములు శాశ్వతములకేగాక యితరులకుగూడ ఆహ్లాదకరమైనవి. నేనును నుండరమును పాపపుత్రముల ధరించియున్నాము. అందుచేతనే విదేశీయులకు లోబడి యున్నాము. ఈస్థితి తొలగిపోవుటకై న్యాయమార్గమునను సరిచి విచిత్రముగ నుండవలెను. బర్మాలో నాయకులందరూ ఐక్యమౌకొరకై పాటుబడుచున్నారు. బర్మాలో కెల్లవిషయములు చక్కగ పరిపాలింపబడుచున్నందున భగవంతుని ప్రశంసించవలసియున్నది. ఇండియా, బర్మాదేశములు నేరుగావు. ఒకటే దేశముగ నున్నది. బర్మావారికి ఇండియాపల్ల నేమియు లాభములేదనుకొనరాదు. బర్మను లెవని. మతము ననుసరించుచున్నారో ఆ బుద్ధదేవుని ఇండియా యొక్క సంగతులు, ఇంకేమి కావలెను? బుద్ధుని బోధవలన బర్మాలో జాతిమతభేదములు లేకపోవుటచేత నేటిస్థితి యుండున్నారు. పూర్వపు టొన్నత్యమును గాంచి మరసినలాభము లేదు. నేటిపరిస్థితుల గమనించి, యీబానిసత్వము తొలగించ యత్నించవలెను. బర్మాలో నివాస మేర్పరుచుకొనిన భారతీయులందరూ బర్మాయొక్క రాజకీయార్థిక మత సాంఘిక స్వేచ్ఛ కైతడై యులకు సహాయము చేయవలెను. బర్మా యొక్క స్వాతంత్ర్యమునకు ఇండియా ఎన్నడును ప్రతిబంధకము కానేరదు. కావున రెండుదేశములకు గల పరస్పర సంబంధము గుర్తించి అభివృద్ధికై పాటుబడవలెను. బర్మాదేశము బాగుగ సంస్థాపన గలిగియున్నచో ఇండియాకన్న త్వరగా యభివృద్ధిగాంచగలదనటకు సందియములేదు అని ప్రకాశంగారు చెప్పిరి.

బెంగాలు సర్వీసులు

మహమ్మదీయ రిక్రూటుమెంటు

కలకత్తా, డిసెం 21:—ప్రభుత్వపు సర్వీసు లలో ని మహమ్మదీయులను రిక్రూటుచేయువిషయము లాలోచించి బెంగాలు పరిపాలనా విషయములందు ప్రజా సౌఖ్యమును ముఖ్యముగా నెంచి మహమ్మదీయుల నేవిధముగా రిక్రూటు చేయవలెనని ఆలోచించుచున్నారు. బెంగాలు సివిలు సర్వీసు ఎక్కువగా ఉన్నది. లోను సబార్డినేటు సివిలు సర్వీసు(ఇప్పుడు దానినే బెంగాలు జూనియరు సివిలు సర్వీసు ననెదరు.) లోను బెంగాలు ఎక్స్ట్రా సర్వీసులోను మొత్తము 15 వంతు ఉద్యోగములు మహమ్మదీయులకుండవలెనని నిబంధనలు చెప్పబడినవి. ఇప్పుడు దానినిబంధనల మార్చి డైరెక్టు రిక్రూటు మెంటువలన నూటికి 45 ఉద్యోగములు మహమ్మదీయులకొసంగవలెనని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. (అ. ప్రె.)

దొంగలగుంపు లోబడుట

పిసావరు, డిసెంబరు 21:—పిసావరుశిల్లాలో నొక గ్రామమున కొంతమంది బుడిపోటుదొంగలు మసీదులో దాగి యున్నట్లు తెలిసెను. డిప్యూటీ మాజిస్ట్రేటు కొంతమంది పోలీసువారితో వెళ్లగా దొంగలు లోబడిరి. వారి నాయకుడు ప్రసిద్ధిచెందిన గులామాయిన్ (పిండిమాలీ) గుంపులో 4 గిరి వద్ద ఆయుధము లుండెను. (అ. ప్రె.)

(రత్న పురుష లేహ్యము) 1963

యోకారణముచే సంభవించిన శుక్లసప్తమునైన తగ్గించి పక్షములగుజీయునని ఆ నేకలచే కొనియాడబడుచున్నది. రు. 2-4-0 పట్టాభిరామ వైద్యశాల, రాయవరము, గోదావరి.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జనవరి 23-12-25

ఇరువదిగజముల "పిన్" ధరలు

కార్మికములు—22 X 22 ముంగిసమార్కు (లి) రు 11-8.

కార్మికములు — 22 X 22 వేరు రకములు (లి) రు 10-6, సరాసరిరకము రు 9-6.

తెలుపుములు— 1708 రు 15-1; గ్లాస్ 9000 రు 15-12; ఎచ్. ఎచ్. 78 రు 10-6; ఇ. సి. 78 రు 11-1; 88-888 రు 15-4; బి. సి. 78 రు 10-8; 8978 రు 10-8, 2903 రు 9-4, 8983 రు 10-8, 7973 రు 10-8.

నూ. 40 నెంబరు, సీమ (5 పౌండ్ కట్టుకు) — ట్రాక్రీ — రు 6-8,

కామల పచ్చరంగు రు 9-10; పడవ రు 9-0-0; కాశి రు 2-5; సవరణ రు 8-12.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) — నత్త త్రము రు 12-8-6, నీలపరము రు 12-8-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పౌండ్ కట్టుకు) — అడక తెర —

నెమలి రు 18-14; "శేట్" రు 18-10; గొడ్డలి రు 10-4-0; గడ్డిబండి రు 10-3-0; ఎద్దుగడియారము రు 10-8; సింహము చలకామ రు 10-2-0 పెనసలు రు 10-1-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) — భూగోళము రు 18-14 కిలించేప రు 20-0-0.

లోహములు

ఇనుము: — తెల్లయను చట్టకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర రు 34.

ఇత్తడిరేకు: — ఇంగ్లీషు రు 254; జర్మన్ (డిట్ మాక్) రు 252; రాగిరేకు: — రు 277.

టిన్ రేకు: — (90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటికి, 9" రు 19 4-0.

కలాయి పెంకురేకు: — 24" శేట్ 6" 7" 8" రు 15; 30" రు 17-4; 10" రు 15-4.

సీమెంట్ పిపాకు వెల: —

నార్తే ఆవుమార్కు రు 11-8; "ఎస్-బేర్" రు 10-12-0, జ్యూని నెమలి రు 10-0, తాళము వెచ్చి 9-10-0.

రంగులు

హండ్ డెడ్డు రేటు పిపాధర

అలిజరైన్: — 20% ఆవుమార్కు రు 72; 20% నాల్గ నుజ్జములు రు 69.

"బ్రెక్రొమేట్ పాటాన్" హండ్ డెడ్డు రేటు 88-8, చక్కెర (రెండు) రు 30-0.

వాయిదాధరలు: — జనవరి రు 29-10, ఫిబ్రవరి రు 29-12, మార్చి రు 29-12.

వేరు సెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు: — "మిషన్" రు 47., సాదా పాసు రు 41, 44.

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 110, "వెస్" రు 107-8.

ఆముదము

రు 102. (గ్రాహధర)

పదును చేసిన తోలు రు 1 టిక్

	మొదలు	వరకు
ఎట్టుతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రకులు)	రు 0 14 8	రు 0 14 9
" (తేలిక)	రు 1 1 0	రు 1 1 6
" తెంసకూరు (8 మొదలు 8 1/2) రు 0 14 9	రు 0 14 9	రు 0 15 2
" (తేలికైన రకము) రు 1 1 6	రు 1 1 6	రు 1 1 9
" (మట్టుబడి) రు 0 18 6		
" (విజయనగరం 7 1/2 7 1/2) రు 0 15 1	రు 0 15 1	రు 0 15 6
" (ఏలూరు 7 1/2 7 1/2) రు 15 10	రు 15 10	రు 1 0 8
గడ్డతోలు రు 0 9 9	రు 0 9 9	రు 0 10 0
గడ్డమాడతోలు రు 1 0 0	రు 1 0 0	రు 1 1 8
ఆవుమాడతోలు రు 110 0	రు 110 0	రు 1 11 6

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుర్రారము

పచ్చము లేదు. పిచికారితో పనిలేదు. మూడుపూట

లలో తక్కువ గుణము కనబడును. ఒకడబ్బాతో వ్యాధినిర్మూలమును. పొజుకుటుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది. వెల ధృష్టి 2-4-0. దీనికనుపానము చందనతైలము బొమ్మ 8-0-0

రెండును ప్యాకింగ్ వగైరా ఖర్చులతో 8-0-0. 2462

గంధర్వ సార్వభౌ రామచంద్రపురం గోదావరిజిల్లా.

శ్రీ వాసు హోటలు

తెలిగ్రాము

యెస్సేనేడు మద్రాసు

తెలిఫోను 3190

శ్రీ-వాస్ మద్రాసు

ఆంధ్రులచే నడుపబడుచున్నది!

ఆంధ్రభోజనము!

ప్రసిద్ధిపడసిన హిందూ బ్రాహ్మణుల భోజన హోటలు
ఫలహారములు గూడ ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడును.

నివాసవనతి!!

విద్యుద్దీపములు పంకాలు గలవు.

భోజనవనతి!!

నగరమధ్యమున నున్నది!!!

ఆరోగ్యమైన భోజనము!!!

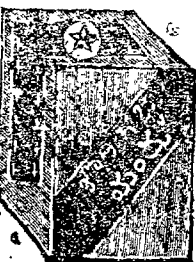
ఇతరచోట్లనుండి వచ్చువారికి యోగ్యముగా-ఆదర్శక నియమములతో నడుపబడు హోటలు. హోటలుమార్గమును చూపువారు ప్రతి రైలుదగ్గరకు వచ్చుచుండురు.

అద్భుతమైన యేర్పాటులు

ఇతర రాష్ట్రములనుండి వచ్చు పెద్ద మనుష్యులకు సమయానుకూలముగ ప్రత్యేక సౌకర్యములు చేయబడును.

రేటు విస్తారముగా తగ్గింపబడినవి.

(2497)

అడుసుపుండ్రమందు:

శీతలో తిరుగుతూ కార్మికవర్గాల మధ్యమున కలుగు పుండ్రము ఈ బొమ్మము చాల శ్రేష్టమైనది. బుడ్డి 1-3 రూ 0-8-0.

అమరావతి యేజిస్సీ, పార్కుటవును - మదరాసు. 1740

పారిస్ ఉన్ని శాలువలు

2382

అసలు ఉన్నిలో నేయబడినవి. మిక్కిలి అందమైన పూల అందులుగలది. శలఅందులు కూడగలది. శ్రోత రకములు. తెలుపు, ఎఱుపు, ఆకుపచ్చ, మొదలగు రంగులతో గలవు.

నెం 1-6 మా X 3 మా ధర రు 14, నెం 2-6 మా X 3 మా ధర రు 12

1

కె. ఎస్. ముత్తయ్యకంపెనీ, తపాలు పెట్టె నెం 99, మద్రాసు.

మీరు ఇదివరలో మైసూరు చందనసబ్బును ఉపయోగించితిరా?

లేనిచో, నేటిదినమే కొని వాడిచూడుడు.

ప్రపంచమైన రసవాద శాస్త్రజ్ఞుల విచారణక్రింద అభివృద్ధిచేయబడిన మేషనరీలే మిక్కిలి మేలైనవస్తువులు చేత్తో ఇది యాదించేయ దినది. ఇది మిక్కిలి మితవ్యయముగలది. దీనియొక్క సువాసన మొదటిసభా వాడినప్పటి నుండి కడవరకు ఒకమాదిరిగా నుండును.

అనేక ఇతరసబ్బులవలె పైన చుట్టుబడియుండు కాగితముమాత్రమే వాసనగా యుండుటలేదు. బజారునందు మైసూరు చందనసబ్బు మాదిరిలు విపరీతము గాగలవు. అయితే ఒక్కటియైనను దీనికి సమానముగాలేదు, గనుక మైసూరు పండు లేయారై నసబ్బునే వాడుటకు పట్టు పట్టు. మైసూరు అని యుండిన అదియే మీకు పూచి. హిందూదేశమునందు ప్రతినర్తకునియొద్దను దొరకును మీకు దొరకనిచో తక్షణమే ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు. మీరు ఖృ 1 పంపిన 8 కిలోగలపెట్టె 1 టి పోస్టాజుర్యులేక పంపబడును.

Sole Agents: — Mohamed Musa Hajee Ebrahim & Co., 2, Godown Street Madras.

మానవులు వ్యాధితోక మంచి ఆరోగ్యము పుట్టి కలిగియుండుటకు పూర్వకాలమందు రుసుము కావసినది మూలము సేవించెడివారు.

కాయసిద్ధి మకరధ్వజ

గుడిశ్వరునిచే తైలుపబడిన కాయకుద్ధిమూలకములపై నున్న మకరధ్వజ మొదలగునవిచేర్చి తయారుచేయబడినది. సరముల బలహీనత, చెదుర క్షయ, జ్ఞాపకశక్తి క్షీణించుట, మైకము, గుండెలకొట్టుకొనుట, విరేచనములు, రక్త

మీరు రోగములు, ఆకలి మందగించుట, పీచునొప్పి, ప్రారంభించిలోనున్న క్షుద్ధి 20 దినములకు రోగము, నెగరోగము, నపుంసకత్వము, దుష్ప్ర స్థితి సంబంధమైన వ్యాధులు మొదలగునవి బాగుగా కరుదును.

నిరపాయకమైన, నమ్మకమైన, శాశ్వతముగా వ్యాధినివీడుదుర్ను ట్రానిక్. మీకు శాశ్వతమైన ఆరోగ్యము నిచ్చును. ఒకసారి ఉపయోగించినచో తెలుసు.

గించి, సూమును కనుగొనుదు.

(P. O. Box 278)

The Tamil Nadu Ayurvedic Pharmacy 228, Govindappa Naick Street, Madras

40 మాత్రలు ధర రు 10

బొంబాయి గవర్నరు

సింధు దేశ చర్యలను

కరాచీ, డిసెం 21:— బొంబాయి గవర్నరు విల్సన్ గారు భారత ప్రభుత్వమునకు ఒక వారము దినములనుండి ఉత్తర సింధు దేశమున పర్యటన మొనర్చుచున్నారు. ఈ ప్రయాణమునా దురదృష్టమునకు పురపాలక సంఘముయొక్క యొక్క డిల్లీ బిల్డు మిగ్గయు సర్వాధికారముల నంగీకరించి వాటికి జవాబు చెప్పెను. తేది విల్సన్ గారు జెనానామిషన్ ఆస్పత్రికి వెళ్లి చూచెను. ఫలహారానంతరమున గవర్నరు దంపతులు సర్దుటును హామనద్ద ప్రధాన ఇంజనీరుతో కలిసి లాయరు బారేడి రివ్యూచెల్లెరి. 7 గంటలకు గవర్నరు సుక్కురులాడ్జికి వెళ్లి ప్రీమి సమలన ఉపన్యసించెను. శనివారముదయమున గవర్నరు దంపతులు రోహిణీకి వెళ్లి అచ్చటి పురపాలక సంఘమువారు సర్వాధికార మొంగగా గవర్నరు దానికి జవాబు చెప్పెను. రోహిణీ నుండి 2-40 నిమిషములకు పికార్డూరు వెళ్లెరి. రైల్వేస్టేషను వద్ద నొక సర్వాధికార మొంగగా జెను. గవర్నరుగారు తేడివ ప్రెస్ ఆస్పత్రికి శంఖుస్థాపనచేసి రాయి ఈశ్వరీబాయి ప్రసూతి కేంద్రములకు బోయి అచ్చటినుండి సహాయము కలులలో బయటమెరి. ఈ యూరికి ఆవివారముదయం 9:30 గంటలకు వచ్చిరి. అప్పుడు రైల్వేస్టేషనువద్ద జిల్లాబోర్డువారును ప్రజలును సర్వాధికారము లాసంగిరి. కలెక్టరు యింటివద్ద తుదమునేపుండి 2:30 గంటలకు తండ్రి ఆడమును పయనమెరి. 3-7 నిమిషముల కచ్చటనుండి బయటమెరి 4 గంటలకు హైదరాబాదు చేరగా హైదరాబాదు పురపాలక సంఘమువారును జిల్లాబోర్డు వారును పట్టణమును చక్కగా నలంకరించి సర్వాధికారము లాసంగిరి. సింధు గవర్నరు దంపతులు 6 గంటలకు చర్చిపర్వతము వెళ్లి 7-80 నిమిషములకు జిల్లాజడ్జికి అతిథులుగాబోయిరి. ఈయన దయను ప్రభుత్వ పాఠశాలలను బ్రెయినింగు కళాశాలలను చూచి తండ్రి బావిందానసంఘమునుండి సర్వాధికారమునందు కొని గవర్నరుగారు ఇంగ్లాండు చర్చి జెనానామిషను ఫానిక ఆస్పత్రిలను చూచిరి. సాయంకాలమున కోటను లాడ్జి ఇంజిన్లీని చూచిరి. బ్రిటిషువారు సింధుదేశము నాక్రమించుకొనక పూర్వము సింధుదేశమును పాలించిన సంతతివాడగు మిర్ హాశీ నూర్ మహమ్మద్ ఖాన్ తాలూగారికి గవర్నరు దర్శనమొసంగెను. రేపటిదినము గవర్నరు దంపతులు మిర్పూరు ఖానుకు వెళ్లి అచ్చటినుండి సంస్థానమునకుబోయి క్రిస్తమును నచ్చటనే గడపెదరు (అ. పే.)

త్వరపడు. తరుణము విడువవలదు

కిరసనాయలు

కమిషనుకు అమ్ముటకు

ఏజంట్లు, సబ్ ఏజంట్లు కావలయును

నరుకు రెడిగానున్నది

అమెరికా డి 160"ల తెల్లకిరసనాయలు లూబ్రికేటింగు ఆయలు, ఇంజనుఆయలు, పెట్రోలియం వగైరాలు గంజా, విశాఖకట్టణం, గోదావరి ఈస్టు, వెస్టు, క్రిష్ణ గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపూరు, వెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాలకున్న, నైజాం డొమినియనులకున్న ఏజంట్లు, సబ్ ఏజంట్లు కమిషనుకు అమ్ముటకు కావలసియున్నది. కోరువారు మాదు బాపులైన (నేట్ ఆసూరాం సదాసుక్ భట్టమగారు రాజమండ్రివారిలోగాని పేరూరి విశ్వనాథంగారు మదరాసు వారిలోగాని) పరుతులు కరస్పాండెన్సు వలనగాని లేక స్వయముగాగాని ఏర్పాటు చేసుకొనవలయును. 2508

RAM SAWMY PEREIRA Co.,
13 Second Line Beach, Madras.
Agents of Michol'd Co., U. S. A.

ప్రపంచమందు అంతటను మంచినీర్వాతము
"కామకాస్త్రమునకు" గలదు. ఆకోగ్యము, విశ్వర్యము, ఆస్థి మొదలగు వాటినిగరించి ఫలహార యిచ్చు గంగము. 150 పుటలు గలది. మీనద్ద తేకున్న ఒకటిని తెప్పించుకొనుదు. ఇది 60 నిత్యముగా తమోకో ఖర్చులేక పంపబడును. కావలసిన వారు ఈ గురి విలాసమునకు వ్రాయుదు. 219 ఆతంకనిగ్రహ ఔషధశాల, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

సంయుక్తరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వపు ఎక్సైజు విధానము

సంపూర్ణ నిషేధము

స్వరాజ్యపార్టీ నాయకుని తీర్మానముగతి
లక్నోపురం, డిశంబరు 21:— ప్రభుత్వముయొక్క ఎక్సైజు విధానోద్దేశము సంపూర్ణ నిషేధన ఆదర్శ మని స్పష్టముగ ఎక్సైజు మేనులను ప్రకటించబడినదని కోరుదు స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు పండిత గోవిందవల్లభ పంతులుగారు నేటి సంయుక్తరాష్ట్రీయ శాసనసభయందు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము 28 హెచ్చుబొంతులచే ఓడింపబడెను. కనీసపు వ్యయము అధికమున రివిన్యూఎక్సైజువలన శ్రేయోపయోగము ప్రభుత్వ మవలంబించుచున్న ప్రస్తుతపు విధానము సం తృప్తికరముగ లేదని ప్రతిపాదకుడు నుడివెన్న. సంపూర్ణ నిషేధము ప్రభుత్వముయొక్క ఆశయమనియు, ఆశయమును పెరవేర్చుటకు విధానమునందలి లోపములను సవరణ చేయవలయుననియు అందు కొరకు ఎక్సైజు రివిన్యూ అభివృద్ధిని గురించి ప్రభుత్వము నుడువ మానవలయు ననియు లేనియెడ ప్రజలను ఎక్సైజు శాఖోద్ద్యోగులను దురభిప్రాయముల పాలయ్యెదరనియుపండితవల్లభ పంతులు గారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వముయొక్క సమాధానము

ప్రకటనము పద్ధతి అవలంబించి మిత పానము కొరకు దొరతనము విధానమును నడపుచున్నదని ఎక్సైజు మేనులు నందు గలదని దొరతనము తనపున చెప్పవచ్చును. సభ్యుడ ప్రతిపాదించిన తీర్మానము ఎంతమందితో ప్రభుత్వము అవలంబించుచున్న విధానము అంతమందితో ప్రభుత్వప్రాయమువలనను, దొరతనము గావించిన నిర్బంధముల వలనను గత సంవత్సరము లందు అద్భుతముగ త్రాగుట తగ్గినది. ప్రజల అభిప్రాయము యీ విషయమెవరైనది దొరతనము దలంబుటకు కారణములేవు. ప్రభుత్వము నిర్బంధముల తీవ్రతను దగ్గించుట కంతకంటె గతము కనబడదు. మితపానము ప్రోత్సహించుటకు కుద్యమము క్రమముగ వ్యాపించుననియు, తుదకు సంపూర్ణ నిషేధము వాచించుటకు గట్టి ప్రయత్నములు సల్పబడునని ప్రభుత్వమున కురుకయే. ఎక్సైజు విధానమును గురించి దొరతనము గావించు స్టేటు మెంటునందు ఆదాయము విషయమై వివరింప వుండుట ఎంతమాత్రమును లాభకరముగా జాలదని ప్రభుత్వము నమ్ముచున్నది. లేని పాన శబ్దావంబరములకంటె ప్రత్యక్ష ప్రమాదము ప్రభుత్వమున కధికముగ విశ్వాసము గలదు గతసంవత్సరము లందు మితపానముచే ఆదాయమునందు 50 లక్షలు తగ్గినను ప్రభుత్వము నిర్బంధము నుండిను అని ప్రభుత్వము తరపున సమాధానము నీయబడెను.

తీర్మానము వోటునకు పెట్టగ ఓడిపోయెను. స్వరాజ్య వాదులు మాత్రమే తీర్మానమునకు పరముగ వోటునిచ్చిరి. అధికారిక తీర్మానమునపై మరికొంత నేపు చర్చించిన పదవ శాసనసభ ఆనాటికి నిర్వివేచనబడెను. (అ. పే.)

విద్యార్థులు కావలెను 832
మోటారుకారులకు నడపుటకు, అందుకు సంబంధించిన మెకానిజము పూర్తిగా సేర్వోనుటకు విద్యార్థులు కావలెను. ప్రాప్తేక్షకుకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుదు.
Principal
SRI RAM MOTOR SCHOOL
(Recognised by the Govt)
The Best Equipped Motor School
Walajah Road
Tel. 3441 Madras.

ఆయుర్వేద భూషణ 2134
నోరి రామశాస్త్రి ఎ. కే. ప. సి. వారి
శ్రీరవధాని
తల్లులకు చనుబాలు వృద్ధిచేయును
ఆయుర్వేద నిలయము, బెజవాడ

అంజుమాన్ హిమాయత్ యిస్లామ్

నలువదియవ వార్షికోత్సవము

లాహోరు, డిశంబరు 19:— రేపు ఇచట ప్రారంభమున అంజుమాన్ హిమాయత్ యిస్లామ్ నలువదియవ వార్షికోత్సవ సందర్భమున పతాకముతో, మాలలతో నలంకరింపబడిన పిగులగుండ బాంసు వాయిద్యములతో పెద్ద ఉత్సవము జరగెను. వివిధ ముసల్మాను ఫానిక పాఠశాలలనుండి విద్యుకభటులు ఉత్సవముగో వెడలెరి. సర్ మహమ్మదు షాఫీ, చక్కను హైదరాబాదు వాస్తవ్యులగు హైదరాబాద్ ఉత్సవమును సమీపించ గనే అధిక సర్వాధికారమును పాత్రులైనవారిలో ముఖ్యులు.

పంజాబు గవర్నరునకు సన్మానపత్ర మర్పించుట

లాహోరు, డిశంబరు 21:— నలువదియవ వార్షికోత్సవమును జరుపుచున్న అంజుమాన్ హిమాయత్ యిస్లామ్ నేటి సాయంత్రముందు యిస్లామియా కళాశాలలో పంజాబు గవర్నరునకు వినతిపత్ర మర్పించెను. సర్వాధికారమును సర్ మహమ్మదు షాఫీగారు పఠయందు జదివిరి. పంజాబు నందు విద్యాభివృద్ధి కొరకు గవర్నరు జూపుచున్న శ్రద్ధను గురించి గవర్నరును స్తుతించి, అంజుమాన్ భవన నిర్మాణముకొరకు ఒకలక్ష రూపాయలను యీయవలసినదనియు, సంవత్సరమునకు రూ 10,000 ల నుండి రూ 75,000 లకు గ్రాంటు హెచ్చించవలయు ననియు వినతిపత్రమును గోరబడెను. నూతనముగ నిర్మింపబడుచున్న భోజనవత్తికొనును గవర్నరు చేరబిల్వ అనుజ్ఞ నీయవలసినదనిగోరిరి.

గవర్నరు సమాధానము

విద్యాభివృద్ధి నొందుటకు పంజాబు మహమ్మదీయుల ప్రయత్నములకు సంతసించి, గతపాతకతాబ్దునుండి పంజాబు ఆర్థికస్థితియందు మిక్కిలి మార్పులు సంభవించెననియు, ముసల్మాను లందుకంటె మరియెవరియెడ ఈమార్పు విశేషముగ కన్పించుట లేదనియు గవర్నరు వచించెను. ప్రాథమిక విద్యాభివృద్ధి బహుమిక్కుటముగ గతమును సంవత్సరములందు సహమ్మదీయులు నొందిరి. మాధ్యమిక ఉత్తమ విద్యాభివృద్ధియు నిరుత్సాహముగ లేదు. అంజుమానుకోరికను విద్యాశాఖ మంత్రి సానుభూతితో యోజించుననియు, నితరవిద్యాలయములకంటె ప్రస్తుతము యిస్లామియా కళాశాలకు ప్రభుత్వ మిచ్చుగ్రాంటు హెచ్చుగ నున్నదని గవర్నరు చెప్పెను. బహుప్రయాస కోర్కె, తాము నుడివిన విషయములను శ్రద్ధగను సానుభూతితోను విని అంజుమాను వార్షికోత్సవమునకు వచ్చినందులకు మేకు అబ్దుల్ ఖాదరు, సర్ మహమ్మదు షాఫీగారు గవర్నరునడ కృతజ్ఞులను జూపిరి. (అ. పే.)

బెంగాలు యిన్స్పెక్టర్స్ అండ్ రియల్ ప్రాపర్టీ కో, లిమిటెడ్.

(ప్రధాన కార్యాలయము-కలకత్తా)
మానవప్రపంచమందలి అన్ని తరహాల వారలకును తగిన విధములు గల స్త్రీములు గలిగియు ప్రధానస్థానమందున్న యిన్స్పెక్టర్స్ అండ్ రియల్ ప్రాపర్టీ కో, లిమిటెడ్.
దరఖాస్తుపై వివరములపత్రము
చాలితక్కువ ప్రీమియములు, నమ్మక మైనధరానాపు, అనుకూలముగ కమిషను వైనను జీతమునకును జిల్లా యేజిస్ట్రేటును ప్రత్యేక యేజిస్ట్రేటును దరఖాస్తులంపుకొనుదు. (2198)
బార్నరీ హాసు ఛీఫ్ యేజిస్ట్రేటు, కీల్కాసు, మద్రాసు. (మద్రాసు రాజధాని.)

అచరక భస్మము

శ్రీ ముక్త్యాలరాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా 300 పుటములు వేయబడినది. డయబిటిస్, అనే బహు మూత్ర వ్యాధిని బోగొట్టి అందుకు తీవ్రపదార్థమును మాయముచేయును. వేడిని, దగ్గును, క్షయను బోగొట్టి కఫమును తగ్గించును. అనుపానవిశేషములచే నన్నివ్యాధులను గుదుర్చును. సహస్రపుటాభ్రకమున కంటె హెచ్చుగుణమున్నను. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును. 2126 జల తులం 1 కి ర్యు 5—0—0 లు. 2
మేనేజరు, ఆర్డర సాయనశాల, 1264 ముక్త్యాల, (కృష్ణాజిల్లా)

ఇండియన్ కరెన్సీ కమీషను

అంతర్జాతీయ సహకారము బంగారుప్రాంతరే సాధనములు

డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావుగారి పేరుమెంటు కలకత్తా, డిసెం 22:—ఇండియన్ కరెన్సీ కమీషను వారికి దివాన్ బహదూర్ మోచర్ల రామచంద్రరావుగారు నేడు వ్రాసిన పిలుపు పేరుమెంటులో నిట్లు చెప్పుచున్నారు.—మామ్రాట్టు మంచి యభివృద్ధిలో నున్నందున కరెన్సీ, కాపిటలు పరపతులు వివిధమైన ఉత్పత్తిదారుల అవసరములను తీర్చుటకు యందును. అట్లు తీర్చలేక పోవుటవలన యిప్పటి ఇండియన్ కరెన్సీపద్ధతి ఉత్పత్తిదారులకు ప్రభుత్వమువారికినిగూడ అసంతృప్తి కలిగించి అపజయముగాంచిన దని చెప్పవలెను. దేశములో పారిశ్రామికాభివృద్ధి తో పాటు వ్యాపారము కలుగజలసియున్నది. కరెన్సీవిషయము అంతర్జాతీయ సమస్యగావున అంతర్జాతీయ సహకారములనే యిది పరిష్కారముకావలసియున్నది. ఇతరవార్తకదేశములలోని ధరలనుబట్టి ఒకదేశములోని ధరలు మార్పుకొందకపోవును. బంగారు ప్రాంతరే పద్ధతి ఒకవిధముగా మార్పుజూపుచున్నది. కాని యిండియన్ కరెన్సీపద్ధతికి అదృష్టమేమునగా చక్కనిబంగారు ప్రాంతరే పద్ధతియొంది బంగారు నాణెములే వాడుకలో నుండుటయే.

ప్రాంతరే పద్ధతియందును వెండియే ప్రజలకు ఎక్కువతగ్గింపును. అయినను మున్నంగు వెండిని ఎక్కువకేయటము నిర్బంధములేర్పడును గావున ఇతరదేశములన్నియు బంగారునలంబించినవిగావునను వెండి ప్రాంతరే తీరిగి ఏర్పరచుట యంతమాత్రమును పనికిరాదు.

కాని బంగారు ప్రాంతరేను అట్లుకాదు. అన్నిదేశములలోను అదియేకలదు. ఇతరదేశములకు చెల్లించవలసినముత్తములు బంగారులోనే చెల్లించబడుచున్నవి. అదిగాక ప్రజాభిప్రాయము బంగారు ప్రాంతరేనే కోరుచున్నది. కరెన్సీవిషయమున ప్రజాభిప్రాయమును తేల్చుకొనక ప్రవర్తించరాదు. ఆగ్రికల్చరము శాస్త్రోత్పత్తి సాధ్యమైనదై మున్నంగు సంఘము సమలాభకారిగనుండవచ్చునుగాని ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ నీని ప్రవేశపెట్టినట్లుయిన యిక్కటులకపాలై నష్టము సంభవింపను.

బంగారు ప్రాంతరేనే మన మవలంబించినట్లయిన బంగారు నుపయోగించు దేశములలో మనదేశమునకును సంబంధమేర్పడి ధరలుగూడ సమానముగా పెరుగును తగ్గుచునుండును. హిందూదేశములో బంగారు ప్రాంతరేను స్థాపించినట్లయిన బంగారు నిలువ యొక్కతీరుగానివిచి డిమాండులకు సరిపోవుండును. అదిగాక బంగారు ప్రాంతరేను స్థాపించినట్లయిన ప్రభుత్వమువారు తమ వాగ్దానమును చెల్లించుకొని తమ పేదప్రతిష్టలను నిలుపుకొన్న వారగుదురు. బంగారు ప్రాంతరేతో రాజకీయముగ న్యాత్యంత్రము సంపాదించినట్లే అప్పుడు ప్రజలు జబ్బును నిలువకేయుటను మానివేసెదరు. ప్రభుత్వమువారు రిజర్వులో బంగారును నిలువకేయుటకు ప్రారంభింపవలెను. బంగారుప్రాంతరేను స్థాపించెద మని ప్రస్తుతము ప్రకటించుటయే ముఖ్యవసరము.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము

పట్టప్రదానోత్సవము

బనారసు, డిసెం 22:—నిన్నటిదినమున బనారసు హిందూ విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానోత్సవము వైశుఘాస్సెలరు మాన్యాగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. మొట్టమొదట కొంతమంది బాలురు సంస్కృతముతో ప్రార్థించి యొక గీతమునుపాడిరి. మొత్తము 209 మంది విద్యార్థులుండిరి. వీరిలో 107 గరు ఆర్ట్స్ గ్రాడ్యుయేటు. 82 గరు సైన్సువారు. 12 గరు ఇంజనీరింగు వారు. 7 గరు ఉపాధ్యాయులు. ఇద్దరు ఆయరు డిగ్రీలను పొందినవారు. 5 గరు వైస్సలో ఎం. ఏ. డిగ్రీలను పొందినవారు 12 గరు ఆర్ట్స్లో యం. ఏ. డిగ్రీలను పొందినవారు. ఒకలు డాక్టరు ఆఫ్ సైన్సు. శాస్త్రీయ శాస్త్రాచార్యులు 21 మంది. 79 మంది సభ్యులగుండా డిగ్రీలను పొందినవారు. పట్టప్రదానము వైశుఘాస్సెలరు మాన్యధిక చేసిన పిమ్మట డాక్టరు సర్ జగదీశచంద్రబోసుగారు పట్టప్రదానోత్సవాసము నిర్వహించిరి.

యూనివర్సిటీ కోర్సుసభకు వచ్చిన వారిలో కలసత్ బాక్సరాగారి పేరు పొరబాటున చేర్చబడినది. బరోడా విశ్వవిద్యాలయము తిరిగి ఛాన్సెలరు, ప్రొఫెసర్లగు అమ్మకొన్నవారి. పండితులు మనమోహన మాలవ్యా వి. పి. భ్రువగార్లు వైశుఘాస్సెలరు ప్రొ. వైశుఘాస్సెలరుగారు, రాజా మోతీ చంద్రుగారు ప్రెజిడెంటుగా ప్రాసెడరు డిగారు జరిష్ట్రారుగా ఎన్నికైనవారి. (అ. ప్రె.)

బొగ్గు రక్షణము-విదేశపు

బొగ్గుపోటీ

హిందవవాణిజ్యసంఘమువారు టారిఫుబోర్డుకు పంపుకొన్న విజ్ఞప్తి

బొంబాయి, డిసెం 22:—హిందవ వాణిజ్యసంఘము వారు బొగ్గువ్యాపారమునుగూర్చి టారిఫుబోర్డుకు పంపుకొన్న విజ్ఞప్తిలో నిట్లు చెప్పుకొనిరి. (1) రూపాయ మారకము వివక్షమునకు పూర్వముకంటె మరియెక్కు పెన్నీలు హెచ్చినందున హిందూదేశము బొగ్గునకును విదేశపుబొగ్గునకునుగల పోటీ దునశీతులను తగ్గించి సమానము చేయుటకై టన్నుకు యిప్పుడున్న రిజిట్రాల రివిన్యూ డ్యూటీగాక రూ.2-8-0 దినమతి పన్నును పధింపవలెను. (2) రైల్వేకేపులో రిజేటు రూపముగ 1 పిన్లెంగు 91 పెన్నీల చొప్పున బొంబాయి యొసంగబడుచున్నది గావున ఆప్రత్యేకలాభమును తగ్గించుటకై దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చుబొగ్గుకెటిమీదను మరి రూ.2-0 దినమతి పన్నును విధింపవలెను. (3) యుద్ధమునకు పూర్వము బంగారు మారకముతో పోల్చి చూచినట్లయిన కరెన్సీ విలువ తగ్గిపోయినటువంటి దేశములనుండి వచ్చుబొగ్గుకు తగినట్లుగా మరికొంత దినమతిపన్నును విధింపవలెను. జపానునుండి వచ్చుబొగ్గుమీద టన్నుకు రూ.2-12-0 విధింపవలెనని యాసంఘమువారు తలంచుచున్నారు. మరియు ఇటీవలు తగ్గించినందువలన కలగుభారమంతయు గనివద్ద బొగ్గుకు గల ఖరీదును బదును గావున రైల్వేకేపును తగ్గింపవలసినదని బొగ్గువారిని వేడుకొనుచున్నారు. ప్రత్యేకముగా కేపులను మొదలగువానిని తగ్గించి బొగ్గుదినముతని ప్రోత్సహింపవలసిన యాసంఘమువారు తలంచుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

లిబరలు, ఇండిపెండెంటు పక్ష సమీక్షనము

ప్రచారమింకను ప్రారంభము కాలేదు

(స్వకీయవిలేఖరి)

అలహాబాదు, డిసెం 22:—హిందూ ప్రజలయందులిబరలు ఘోషరేవును గూర్చి కలకత్తానుండి డిసెంబరు 18నలేదని వచ్చిన తెలిగ్రాము ప్రచురింపబడెను. చింతామణి గారు దానిని చదివి అలహాబాదు ప్రీతెను విలేఖరిని అవిషయమును ఖండింపవలెనని కోరిరి. వారి కింకను యిక్కడనే యున్నారు. కలకత్తాకు రేపు పయన మయ్యెదరు లిబరలు ఇండిపెండెంటు పక్షముల సమీక్షనము విషయమై యింకను యెట్టిమానమున కార్యదర్శి కేరకపోవుటచే రాష్ట్రముల నుండి అభిప్రాయములను దౌచపగారేదని వారు జెప్పిరి. ఈషయమై కలకత్తాలో చర్చింపనున్నన, సర్ కేజీ బహదూరు సమ్రాగాని తనగాని యీ మధ్య సర్వంటు ఆఫ్ ఇండియాలో సమీక్షనమును గూర్చిదెచ్చిన అభిప్రాయములతోనేభవించిన మాట సత్యముగాను. (తంజివారి)

రంగూను హెకోర్టు జడ్జీలు

ఒక్క చోటనే యుంచవలసిన యవసరము.

రంగూను, డిసెం 22:—హెకోర్టు జడ్జీల సందరను ఒక్క ప్రధానస్థానముననే యుంచుట యవసరమని ప్రభుమునుండియు తలంపబడెను. మాండలేనుండి రంగూను జడ్జీల మార్పు విషయము అనేకసారు లాలోచింపబడెను గాని అప్పరు బర్మా లోని కక్షిదారులకును న్యాయవాదులకును యిబ్బందిగలుగునని ఆపివేయబడెను. ఈ మధ్య జడ్జీలు రంగూనునే ప్రధానస్థానముగనుంచిన అప్పురు బర్మా ప్రజలకు అందరకునుగూడ సౌకర్యముగ నుండునని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు వ్రాసిరి. బర్మా ప్రభుత్వమువారు జడ్జీల నూచనలను ప్రమరించుచు 1928 ఫిబ్రవరి ఆఖరులోగా దానిపై విమర్శలను నూచనమున బంపవలెనని కోరిరి. 1928 మార్చి 1 వరకును హెకోర్టునూచనలు ఆలోచనలోనికి రావనియు, అప్పటికి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము పరిపాలనాసౌకర్యములను, ప్రజా సౌకర్యములను ఆలోచించి నిర్ణయించుటకు వీలగుననియు యెలపబడెను. (అ. ప్రె.)

హిందూ జాతి

బొంబాయి, డిసెం 22:—మల్టన్ ఇడిత్ నాడు హిందూ జాతి ప్రజల కండరికిని కుమారుల నొసంగనని జెడ్డానుండి హిందూ జాతి వచ్చిన మైవేలు కేబులువారి చెప్పుచున్నది. (అ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1925 నవంబరు 23-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	అక్షాంశం	అక్షాంశం	అక్షాంశం	అక్షాంశం	అక్షాంశం
	గ్రా. 24 గంటలలో	గ్రా. 24 గంటలలో	గ్రా. 24 గంటలలో	గ్రా. 24 గంటలలో	గ్రా. 24 గంటలలో
గోపాలపురం	77.7	63.1	0.02	28.87	44.96
విశాఖపట్నము	80.7	71.4	...	12.86	37.09
కాకినాడ	79.5	69.6	...	18.51	39.09
మచిలీపట్నము	78.7	68.1	...	14.60	41.69
కర్నూలు	8.58	26.01
బళ్లారి	81.0	61.2	...	6.78	20.51
కడప	83.6	64.8	...	11.42	31.23
పల్నాడు	82.1	66.2	0.02	28.83	37.98
మద్రాసు	82.0	67.3	0.05	46.43	50.74
కడపాటి	82.2	69.2	0.04	46.51	52.94
నీలయ	80.8	65.1	...	8.00	39.80
కోయంబూరు	81.7	65.6	...	16.73	22.29
తిరుచనాపల్లి	87.3	70.1	...	15.06	28.13
నాగపట్నము	81.7	71.8	...	47.01	54.98
మధుర	85.3	70.9	...	19.61	38.58
హంబత్	81.6	74.9	...	42.05	37.00
తిరునల్వేలి	24.60	28.34
తిరువేండూరు	84.0	75.4	...	32.19	64.51
కొచ్చిక్	85.1	75.4	...	27.76	114.51
కాకినాడు	91.0	72.7	...	25.15	117.16
మంగళూరు	89.5	72.3	...	13.15	125.68
తెంగునూరు	81.1	58.7	...	3.97	85.87
మేరకార	78.8	58.0	...	16.93	125.46
కొడకనాటి	64.3	49.2	...	45.84	62.18

సర్కారులు:—గోపాలపురంలో చినుకులంపడెను. ఆకసము నిర్బలముగనే యున్నది. తెక్కినవోట్ల మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. గోపాలపురంలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. ఇచట పగటివేడిమి 8 డిగ్రీలు తక్కువ. విశాఖపట్నములో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. కాకినాడలో రాత్రివేడిమి 5 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. పగటివేడిమి 8 1/2 నుండి 5 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—చినుకు లంతటను గలవు. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. ఆర్ద్రత చాలఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 1/2 నుండి 5 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

రాజధానితూర్పున సగముభాగమున సానికచినుకు లందును.

యస్. ఆర్. హెచ్ సామ్రాధి వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

పంజాబు శాసనసభ

లాహోరు, డిసెం 22-వచ్చే పంజాబు శాసనసభ లాహోరులో జనవరి 11,12,13 తేదీలందును అవసరమైన యెడల 14 తేదీయందునుకూడ జరుగును. 11,14 తేదీలందు అధికార వ్యవహారములు 12,13 తేదీలందు అధికారతర వ్యవహారమును జరుగును. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిలు

నూతన సభ్యుడు

కలకత్తా, డిసెం 22:—బెంగాలు గవర్నరు ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిలులో సర్ అబ్దుల్ హక్ కె. సి. యస్. ఐ. గారి తరువాతి సభ్యుడగు నుండునట్లు సార్వభౌముడు నవాబ్ బహదూర్ సయ్యదు నవాబాల్ హాథరి ఖాన్ బహదూర్ సి. ఐ. ఇగారిని నియమించిరి. (అ. ప్రె.)

ప్రకటన

శ్రీ ఆంధ్ర వాన్ గెజెట్ విద్యార్థుల వారి వార్షిక సమావేశము ఈనెల 28 వ తేది మంగళవారము దెబబాడ మున్సిపల్ హాలులో ఉదయము 8 గంటలకు జరుగును. నాడు చర్చించదగిన తీర్మానములు ముందుగానే ఏలూరు డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరుగారగు శ్రీ వి. కృష్ణ బహ్మంగారికి పంపి ప్రార్థించు.

మదగాపవార్తలు

మొలొపూరు సంగీత సభ:—ఈ సభవారి యజమాన్యమున శ్రీమంత్ శతగోపాచారిగారు శుక్రవారము 25 తేది 4.15 గా చంద్రహాస ఉపాఖ్యానము కాలక్షేపము జరిపెదరు.

ట్రాములు:—పార్కువేడుకలు విశోదములు జరుగుచున్నందున ట్రాముబండ్లను ఎక్కువగను, రాత్రి ఎక్కువకాలమున నడపుమందురని కంపెనీవారు ప్రకటించుచున్నారు.

సుగుణవిలాస సభ:—ఈ సభవారు రేపు సాయం కాలము 5 గంట “పాంచాలి న్యాయంవరం” అను నాటకమును విజ్ఞోరియా పబ్లికహాలులో తెలుగున ప్రదర్శించెదరు.

సాధుల సభ:—చింతాద్రిపేటలో చెన్నయి శేషాంత సంఘమువారి యాజమాన్యమున 5 వ సాధుసహసభ కల్యాణ కన్యాయ్యచెట్టిగారి బాలికాపాఠశాలయందు 24-27 తేదీలలో జరిగినను. వివిధప్రాంతములం దుండి సాధువులు వచ్చి హోంతోపన్యాసము లొసంగెదరు.

రాకతోకలు:—గౌ. బాదపు గారు నిన్న రాత్రి బొంబాయి బోయిరి. సి. ఇ. కాటనగారు కలకత్తాకు, లేబరు కమిషనరు నాయుసుగారు గుంటూరునకు, కర్నూ. చౌదరిగారు విజయనగరమునకు నిన్న రాత్రి బోయిరి. గౌ. మాతలు బ్యాంక్కు గారు నెల్లూరునకు నేడుదయము బోయిరి.

టి-కె-రాజగోపాలను గారు నేడుదయము డిల్లీనుండి వచ్చిరి—
కొలంబో క్రికెటు క్లబు వారు నేడుదయము వత్తురు, రేపు పోటీ జరుగును.

చెన్నపురి అన్నదాన సమాజము:—ఈ సమాజమువారి యాజమాన్యమున గత మాసములో యాదిగువన అన్నదానము జరిగెను. ఆర్. బాలసుబ్రహ్మణ్య చెట్టిగారు 400 పేదలకు, వచ్చయ్యప్ప ధర్మరం బ్రస్టీలు 200 పేదలకు, ఎన్. గురువయ్యచెట్టిగారు, లక్ష్మణ కృష్ణయ్యచెట్టిగారు, వి. సి. రామానుజయ్యంగారు, పి. మాధవరాయ మొదలగువారు, పి. త్రిలోకనాథ మొదలగువారు, ఎం.ఆర్. పార్థసారథినాయుడు, ఎ. రత్నవేలుచెట్టిగారు ప్రతిజకరు 100 మందికి చొప్పున, ఎం. జగన్నాథమొదలగు 60 మందికి, రా.బి.సి. దీనదయారు మొదలగు, ఎం. సుబ్రహ్మణ్యచెట్టి, అమీరుచండ్రినేలు, పి. కాలాచిచెట్టి, నూరా రాజునన్నార, వి. శివకామి అమ్యారు గార్లు ప్రతిజకరు 50 మందికి, పి. రాజగోపాల ముదలగువారు 33 రికి.కె. రామచంద్రనాయుడు, ఎం. రత్నవేలు చెట్టిగారు 25 గరికి పేదలకు అన్నదానము జరిపిరి.

పాల్గొంటు రాజాగారి దేవాలయములు

హిందూ ధర్మాదాయముల బోర్డుపై కేసు

(న్యాయ. వీక్షిగారి యెదుట 21 తేదీ)
హిందూ ధర్మాదాయముల బోర్డువారిపై నిషేధపు టు త్రుత మొసంగుమని పాల్గొంటు రాజాగారి తరపున యా దినవసం దర్శములబట్టి అజ్జి హైకోర్టులో దాఖలు చేయబడెను:—
రాజాగారి స్వాధీనమునందున్న 20 దేవాలయములను గురించి బోర్డువారేల స్వాధీన పరమకొనరాదని అడుగుచు 80 లక్షలను ప్రకారము బోర్డువారు నోటిసు ఇంపిరి. రాజాగారు బోర్డువారి కట్టి అధికారము లేదని రాజాగారు చట్టములోని సెక్షను లుచూపించి దెబ్బనను వివక బోర్డువారు సవరు దేవాలయముల గూర్చి ఒకచరణ ప్రారంభించిరి. తిరిగి జనవరి 4 వ తేదీన విచారణ కొనసాగింతురు. ఈలోగా విచారణ నిషేధించుట కుత్తరు వొసంగవలెనని హైకోర్టువారిని రాజాగారు కోరిరి. బోర్డు ధరిగ నియమింపబడలేదనియు, చట్టము ప్రకారము హక్కు లేదనియు అంటువారు తెలిపెను.
న్యాయమూర్తి నిషేధపు టు త్రువు నొసంగి జనవరి 7 తేదీ లోపున 8 ఖాబు కోరెను.

గౌ. బెంచిమేజస్ట్రేటులు

మూడేండ్ల పరిమితి యేర్పరచుట

ఈ మనప్రభుత్వప్రకటన(సం 26 తేదీ)వలనవడినది:— గౌరవ బెంచి మేజస్ట్రేటుల ఉద్యోగపరిమితి 5 ఏండ్లనుండి 3 ఏండ్లవరకు తగ్గించవలెనని ప్రభుత్వమువారు జిల్లా మేజస్ట్రేటు లందరితో నాలుగోచింది నిశ్చయించిరి. ఇదివరకే ఐదేండ్లవరకు నియమింపబడిన వారి తొలగించ నవసరములేదు. ప్రాతేవారు పనిముగిసిన వెనుక తిరిగి నియమింపరాదను నిషేధము లేదు. ఈ తగ్గింపు నీలగిరిజిల్లాలో ప్రత్యేకముగ నియమింపబడిన గౌ. మేజస్ట్రేటులకు గూడ అనువర్తింతును.

దివ్యజ్ఞాన సమాజము - జూబిలీ ఉత్సవము.

అడయూరు లో జరుగు నీ ఉత్సవ కార్యక్రమము 21వ తేదీనుండి ప్రారంభింప బడినది. 22వ తేదీన అంతర్జాతీయవివిధ కళాప్రదర్శనము తెరువబడినది. ప్రతిదినము ఉదయం 10 నుండి 12 గ. వరకు సాయంకాలము 5 నుండి 8 గ. వరకు తెరచియుంచబడును.

28 తేదీ-బుధవారం సాయంకాలము 4-6 గ. వృద్ధిచెట్టు క్రింద బాలభటుల విశోదములు ఆటలు 7 గ. రాత్రి బావా దేశియుల నృత్యము.

24 తేదీ-8 గ. కన్వెన్షను ఉపన్యాసము. “మూడు ప్రపంచోద్యమములు” మతముల ఐక్యత్యము గూర్చి డి. స. అధ్యరాలు, ఉపాధ్యక్షుడు ఉపన్యసింతురు. 9 గ. ఇ. ఎస్. సభ. 1 గ. డి. స. వార్షికసమావేశము. 2-30 గ. మహానాని చెట్లను ఉద్ఘాట. 7 గ. మాసానికు సభ.

25 తేదీ:— 8 గ. లి. లకు ప్రపంచ విశ్వవిద్యాలయము గూర్చి జిడ్డు కృష్ణమూర్తి, జి. ఎస్. అరండ్లెలుగారలపర్య సింపెదరు. 9 గ. ఇ. ఎస్. సభ. 1 గ. కన్వెన్షను సభ. 8 గ. రాండుటెవిలు సభ. 4 గ. శేరాపురిల అగ్నిపూజ.

26 తేదీ:— 8 గ. “Revival of Mysteries” గూర్చి రెవ. సి. డబ్ల్యు. లెడ్జిటరుగారు, రెవ. వెస్టేపుడుగారు ఉపన్యసింపెదరు. మరీచెట్టుక్రింద. 9 గ. ఇ. ఎస్. సభ. 1-2 గ. డి. స. సభ. 2 గ. డి. స. మహమ్మదీయ సంఘ సభ. 3 గ. అంతర్జాతీయ చిత్రకళల సభ్యులే. 7 గ. మాసానికు సభ.

27 తేదీ:— 8 గ. రామన్న ఆర్థ శతాబ్దములో జరుగ వలసిన పని-గూర్చి అధ్యక్షురాలి ఉపన్యాసము. మరీచెట్టుక్రింద. 9 గ. ఇ. ఎస్. సభ 8 గ. భారత మహిళా సంఘము సభ. పురుషులుగూడ రావచ్చును.

28వ తేదీ:— 9 గ. కన్వెన్షన్ సంఘములు- 8 గ. ప్టారు కేంద్రధనము శంఖుస్థాపన- 4-45 గ. మరీచెట్టుక్రింద ఉపన్యాసములు- 7 గ. మాజిజిల్లామంత్రి ఉపన్యాసము.

29వ తేదీ- 8 గ. డి. స. విద్యాసంస్థసభ- 9 గ. ఇ. ఎస్. సభ. 1-4 గ. విద్యావిషయ మహాసభ.

గౌతమాశ్రమము

ఆంధ్ర గీర్వాణవిద్యాపీఠము-కోవ్వోరు, (గోదావరి) స్వస్తిశ్రీ శ్రోధననామ సంలిర పుష్కళధర్మ దళివ ఏకాదశి, ద్వాదశలను (అనగా ౧౯-౨౦ సంలి దిశంబరు ౨౦, ౨౧, ౨౨, ౨౩ తేదీలను) మావిద్యాపీఠమున అయిదవతేదీశాస్త్రపరిషత్తున, విద్యాలయముయొక్క శదుమూడవజన్మోత్సవమును, గానసభలును, ఇతరవిశోదములును, ఈదిగువచూపిన కార్యక్రమము ననుసరించి జరుగగలవు. దేశారాధన తత్పరులగు తామును వ్యాసయుతో దయచేసి మాయాద్యమమునకు తోడ్పడ వేడుచున్నాము.

కార్యక్రమము

- ౨౦-౧౨-౨౩ తేదీ శుక్రవారం
ఉదయం— మహాబ్రహ్మపీఠము, రుద్రయాగము
మధ్యాహ్నము— వేదశాస్త్ర పరిషత్తునావేశము
రాత్రి— గానసభ
- ౨౧-౧౨-౨౩ శనివారం
ఉదయం— రుద్రయాగాంగ హోమాదికము
మధ్యాహ్నము— శాస్త్రసభలు
రాత్రి— గానసభ
- ౨౨-౧౨-౨౩ ఆదివారము
ఉదయం— సన్యాసములు
మధ్యాహ్నము— విద్యాలయజన్మోత్సవము
రాత్రి— గానసభ
- గాయకులు— ౧ భాగవతుల ఓక్కినరసమ్మగార ౨ మారినాగభూషణంగారు, 3 కొచ్చెర్లకోట రామరాజుగారు.
- తల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణరావు, కార్యదర్శి.

తీర్థముల ప్రకాశంగారు

బర్మనుల స్వాగతమునకు కృతజ్ఞత చెల్లుట

కలకత్తా, డిశంబరు 22:—ప్రకాశంపంతులుగారు ఈ క్రింది సందేశమును రంగూను పత్రికలకు ప్రచురణార్థము బంపిరి:—నేనిప్పుడే కలకత్తా తేరితిని. నేనచటికి నచ్చినపుడు బర్మనులును భారతీయులును అన్నిజాతులవారును నాయకులును హృదయ పూర్వకముగనాకు తోడ్పడినందులకు కృతజ్ఞతాభివందనముల చెల్లుచున్నాను. నేను రంగూను, మొలొపూరు, మాండలే, పెను, టూంగూ, పీన్యానా, బానీసు, ప్రాంతమున్నగు స్థలములలో నచటనున్న రెండున్నరనెలలలో నెచటికి బోయినను సహకారము తోడ్పాటు గల్గెను. స్వరాజ్యపక్ష, హోంరూలుపక్ష, ఇండిపెండెంటు పక్ష నాయకులును, ముఖ్యముగ జాతీయ నాయకులందరును 18 వ తేదీ నీ నన్ను ఆహ్వానించి, వారు బర్మాలో భారతీయులకు ప్రతికూలముగ నుండువారము గామనియు నేను భారత దేశమున కట్టి భ్రమతో బోనక్కరలేదనియు హామీనిచ్చినందులకు సంపూర్ణమనుమన్నదని వందనము లర్పింప గోరెదను. జాతివర్గ విభేదములవలన బర్మాముక్కయు భారత దేశము యొక్కయు అభివృద్ధి మందగించునని నేనుకెప్పుడక్కరలేదు. జాతీయ సంరంభమునందుకు స్వపరిపాలనము నందును బర్మనులకు భారతీయులకు సమానమును సుత్సహము గలదు. ప్రస్తుతము యిదివరకున్న యొక్కచగ బర్మనులకును భారతీయులకును, కానసభలందు బర్మను భారతీయ ప్రతినిధులకును సంపూర్ణ సహకారము అవసరమైయున్నది.

మీ కాంగ్రెసుప్రతినిధులగు హల్దార్, వాలీ, బారీష్టరు మదన జితు గారలును నేనును బర్మాపర్యాస సందేశమును గాంధీ మహాత్మునకు, శో.జనీదేవికి, పండిత నెహ్రూకు, కాన్పూరుకాంగ్రెసుకు చెల్పెదము.

(భీకరవిలేఖరి తంతివార్త)

కృష్ణతులూభారము:—రేపు ఏనూరు నీతారామాంజ నేయ నాటకసంఘసభ్యులు కీ||శే|| ముత్తరాజు వెంకట సుబ్బారావుగారిచే, రచింపబడిన కృష్ణతులూభారమును ఎస్సెసేడు థియేటరులో సాయంత్రము 5-30 గంటలకు ప్రదర్శించెదరు. శ్రీయడపల్లి సూర్యనారాయణరావుగారు కృష్ణ పాత్రను ధరించెదరు.

బెంగాలు శాసనసభ

బాలీ రైల్వేవంతెన నిర్మాణమునకు స్వరాజ్యవాదు లడ్డుపెట్టిరి

కలకత్తా, డిసెంబరు 22:— డిసెంబరు 4 తేదీన జరిగిన బెంగాలు శాసనసభలో మామూలు రహదారుల నిర్మాణము నిమిత్తమై బాలీ రైల్వేవంతెన కను ఖర్చులను ప్రభుత్వమువారు భరింపవలెనని అమరుడు ఆధికసభ్యుడు జె. డోనాల్డు గారు తెచ్చిన తీర్మానమును స్వరాజ్యవాదులు అడ్డుపెట్టిరి. ఆ తీర్మానము వీగిపోయెను.

కాని కార్పొరేషనులో స్వరాజ్యవాదు లంగీకరించిరి

కాని నిన్నటిదినమున కలకత్తా కార్పొరేషను సభలో స్వరాజ్యసభ్యులు అన్ని వంతెనలమీదను బండ్లు పోవుటకును మనుష్యులు నడచుటకును బాటలేర్పరచవలెననియు దానికి ప్రభుత్వమువారే తగిన సాయము చేయవలెనని ప్రభుత్వమువారిని వేడుచు నొక తీర్మానమును గావించిరి. (అ. ప్రె.)

దక్షిణ ఆఫ్రికాయాబారము

రాజప్రతినిధి జవాబుపై పయిసీరుపత్రిక వ్యాఖ్య
అలహాబాదు, డిసెం 22:—యూనియను ప్రభుత్వము లోని భారతీయుల మొరలను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వినుటలేదను భ్రమను దక్షిణాఫ్రికాయాబారులను రాజప్రతినిధి యొసంగినజవాబు తొలగింపగలదు. ఈవిషయమున విదేశము లోనున్న తమసోదరులకు సాయముచేయుటలోకంటె ప్రభుత్వమువారిని ధిక్కరించుటలో నెక్కువ అపేక్షగల రాజకీయ వేత్తల కిది అంతగా నచ్చకపోవచ్చును.
అయినను దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులనిమిత్తము రీడింగు ప్రభువును వారిప్రభుత్వమువారును చేయగలిగిన దంతయును చేసిరని బుద్ధివంతులైనవారు తెలుసుకొనగలరు. (అ. ప్రె.)

కాన్పూరు మహాసభలు

సాంబమూర్తిగారి స్వాతంత్ర్య తీర్మాన ప్రచారము

నాయకుల రాక

స్వరాజ్యపక్ష సమావేశము

(అసానియేటెడు స్వేచ్ఛలు సర్దుకు)

కాన్పూరు, డిశం 22:-

నేడు కాంగ్రెసు విశేషము లేమియు లేవు. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముల వద్దనుండి తీర్మానములు నెమ్మది నెమ్మదిగా గూతుమన్నవి. అయితే రేపు దేశవాయవ్య లయరును జేరగనే ప్రారంభమున చర్చలమీద యీ తీర్మానములు చాలవరకు మార్పు జేందును.

శాసనోల్లంఘన, స్వాతంత్ర్య తీర్మానము

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము బంపిన తీర్మానము లిష్టమైనవి. అందు వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనముగావలెననియు, కాంగ్రెసుక్రిమి మార్చి స్వాతంత్ర్యమే పరమాధిపత్యమును ప్రకటింపవలెనని కోరబడెను. ఇంకను శాసనసభల యెన్నికల కభ్యర్థులను బెట్టి నడుపవలసినది కాంగ్రెసుగాని స్వరాజ్యపక్ష ముగాదనికూడ సలహాలుగలవు. ఈ సలహాలన్నిటిని అంగీకరించిన ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ వహాసభ యభ్యర్థులగు బులుసు సాంబమూర్తిగారు అప్పడేవచ్చి యిందులకు ప్రచారము జేయుచు న్నారు.

విదేశములందు ప్రచారము

దెసరసిదాసు చతుర్వేదిగారు విదేశములందు ప్రచారము జరుపవలెనని తీర్మానము జచ్చెదరు. మరికొందరు ప్రతినిధులు రైల్వే కారణములచే కష్టములపాలైనవారి సహాయమునిమిత్తము ఒకనిధిని తప్పక స్థాపింపవలెనని కోరెదరు.

కాంగ్రెసు ఆహ్వానము

వచ్చే సంవత్సరము 1926 కాంగ్రెసును లాహోరులో జరుపవలసినదిగ వంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము ఆహ్వానించెను. అఖిల భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ కార్యాలయమును స్థాయిగా నొక్కచోటనుండు యేర్పాటు జేయవలెనని గూడ ఒక సంచలనము గలదు.

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు, నాయకుల రాక

నేడు కలకత్తానుంచి దక్షిణాఫ్రికా భారత రాయబారు సభ్యులువచ్చిరి. వైమనువద్ద పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, రఫీ అహమ్మదుగారును యితరులును స్వాగత మొసంగి సత్కరించిరి. స్వరాజ్యపక్ష కార్యదర్శి యగు ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారుగూడ ఈ సాయంత్రమే దిగిరి. జే. యం. నేకనప్రగారు బెంగాలు ప్రతినిధులలో గూడ రేపుచున్న కలకత్తా ఎన్ని ప్రెసులో దిగెదరు.

స్వరాజ్యపక్ష సమావేశము

జయకరు, కేల్కూరుగారు రేపు స్వరాజ్యపక్ష సమావేశ చర్చల సమయమునకు వచ్చెద రనకొనుచున్నారు. అఖిల భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమునందున్న స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు స్వరాజ్యపక్షము జెనరలు కాన్ఫరెన్సునందు ఎక్కు అభిప్రాయ సభ్యులుగ నుండువారు డిశంబరు 25 వ లేదీ ఉదయము 9 గంటలకు జెనరలు కాన్ఫరెన్సు సభ జరుగులోపల తిలకు నగరము లోని పార్టీ కార్యాలయమునందు చందాలను జెల్లించి సభ్యత్వపు ఫార్ములను నింపి రిజిస్టరు జేసికొనవలెను. జెనరలు కాన్ఫరెన్సు సభ్యులను జేర్చుకొనుటకు 23, 24 లేదీలందును, 25 వ లేదీని సభ విషయనిర్ణయ సభావరణమున సమావేశమగుటకు ముందొక గంటనేపును పంజాబు నేషనలు బాంకు తెరచియుంచబడును. ఈ మధ్యజరిగిన అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ యెన్ని కల ఫలితములు స్వరాజ్యపక్ష కార్యదర్శికి జేరలేదుగావున, సభలోనికవచ్చుటకు టికెట్లు టిప్పుటకు వీలు లేక పోయెను. అందుచేత ఈ రెకన్సేషను సమయమున నిమ్మ చందా రకము తో టికెట్లుగ భావింపబడునని కార్యదర్శి ప్రకటించెను.

ఇతరసభలు

ఇంకను చిన్న చిన్న సభలు మరికొన్ని జరుగును. ఆర్య స్వరాజ్యసమ్మేళనము అనునదొకటి జరుగును. దీనికి వాస్వానీ గారభ్యర్థుల వహించెదరు. ఈ సమ్మేళనయాజమాన్యముననే జరిగ వ లేదీని సర్వమతభోజనములు జరుగునని ప్రకటింపబడినది. ఆ పై రోజు సాయంత్రము 'మహాత్ముడియ' సహకారము

లేనిదే స్వరాజ్యము సాధ్యముగాదాయను విషయమై బహిరంగసభలో చర్చ జరుగును.

నిమ్మబాతి సభకు స్వామి శ్రద్ధానందు అభ్యర్థుల వహించును. ఇటువంటి చిన్న చిన్న సభలు 25 వ మైగా జరుగును. అంతా మొత్తము మీద హడావిడిగా నుండును.

కాంగ్రెసు రివల్యూషను నిర్మాణ ప్రచారము

మా లా నా హా జ ర తు మో హా ని అ భి ల భారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘ సభ్యులు మరియొకరును అన్వలూసేట్, అజదుసాఫానీ గారలు గూడ, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు మార్పుగావలెననికోరు కాంగ్రెసు రివల్యూషనులను రేపురాత్రికమూర్తినిష్ట కాంపులో సమావేశము గావలెననికోరుచు కరప్రముల బంచిపెట్టిరి. అచట బలమైన రివల్యూషను పార్టీనిర్మాణావసరమునుగూర్చిచర్చింపబడును. అందరకును వోటునిచ్చునధికారముండు ప్రజాస్వామ్యస్వతంత్రప్రభుత్వమును స్థాపించునట్లేముతో నీసమావేశము జరుపబడుచున్నది. ఈపక్షకార్యవిధానము రాజకీయ ఆర్థిక కారణములబట్టి కార్మికులను రైతులను కలపి ఒక సంస్థగ నేర్పరచుటకును, బ్రిటిషుసర్వపుల బహిష్కరించుటకును ఉద్దేశింపబడినది.

* * *

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు

అలహాబాదు, డిశం 22:- దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు డాక్టరు అడ్వాంరహామకాగారి నాయకత్వమున అలహాబాదుమీదుగా పంజాబుమెయిలలో కలకత్తానుండి కాన్పూరుకు మంగళవారముదయము పోయిరి. (స్వకీయవిలేగిరి లింతి)

* * *

నరోజినీదేవి దయనము

బొంబాయి, డిశం 22:- భారతదేశీయమహాసభ కన్వేషింబుగ నెమ్మకొనబడిన సరోజినీదేవి నేడుమధ్యాహ్నము పంజాబు మెయిలులో కాన్పూరుకు బయలుదేరెను. చాలమంది స్త్రీలును పురుషులును ప్లామహారమీదజేరి ఆయమకు పుష్పమాలలు చైచిపంపిరి.

కాంగ్రెసురాజకీయకార్యవిధానతీర్మానము

బొంబాయి, డిశం 22:- ప్రస్తుత పరిస్థితుల నాలోచించిమాడ యిప్పుడు స్వరాజ్యతత్వాధిపత్యమునందున్న కాంగ్రెసు రాజకీయ కార్యక్రమమును కాంగ్రెసే దీసికొనవలెననియు, శాసనసభ కార్యవిధానమును అప్పుడప్పుడు సరిచూచుచుండుటకు వర్తిం గు కమిటీ కధికార ముండవలెననియు, యెమ్మకొనబడిన సభ్యులు ప్రభుత్వపు ఉద్యోగములను అంగీకరి పగూడ దనియు, అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము మొదట నిర్ణయించిన వరకు ననుసరించియే యేమైన సలహాల నిచ్చుచుండిన ననుసరింపవలెననియు, 24 వ లేదీ కాంగ్రెసు విషయనిర్ణయ సభయందు రామచరణదాసుగారు, గాంధీగారును ఉపపాదించెదరు.

స్వరాజ్యపక్షమును రద్దు జేయవలెను

బొంబాయి, డిశంబరు 22:- బొంబాయి నుబళ్లకు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము కొన్ని తీర్మానముల గావించుచు దేశవంతెలను స్వరాజ్యపక్షసంస్థలను దీసివేసి యీకార్యక్రమమునంతను దేశీయమహాసభ పక్షముననే జరుపుచుండవలెనని అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమునకును స్వరాజ్యపక్షపు జెనరలు కాన్ఫరెన్సుకును సలహాలుగ బంపిరి. దేశమునందు వివిధమత సంస్థలన్నియును రాజకీయకార్యములందు పాల్గొనకుండ అక్కార్యములను కాంగ్రెసుకు వదలి తాము తమ మతమునకు సంబంధించిన రాజకీయోతరకార్యములందు పనిజేయవలెనని కోరవలసి నదిగ యీకమిటీ అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమును కోరెను. (అ. ప్రె.)

భారత శాసనసభ ఎన్నికలు

రంగూను, డిశం 22:- మాంగ్ కున్ గారి రాజీనామా నిచ్చినందువలన భారతీయ స్థామునకు యఫ్. ఆర్. బొమంజీటాక్టీలలో బొమంజీగారు రుణసంహరించుకొనుట వలన టాక్టీగా రెమ్మకొనబడిరి. (అ. ప్రె.)

భారతదేశము స్వాతంత్ర్యము

బడయుటెట్లు?

లండనులో స్వరాజ్యసంఘ స్థాపనావసరము

డాక్టరు రూథరుఫర్డుగారి యభిప్రాయములు

(అసానియేటెడు ప్రెస్)

కలకత్తా, డిశంబరు 22:-

"భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమును బడసి తన భవిష్యత్తును దానే నిర్ణయించుకొనవలెనని నేను గోరెను" అని డాక్టరు రూథరుఫర్డుగారు ఒకరితో ముచ్చటించుచు జెప్పిరి. ఒకదేశము మరియొక దేశముచే పరిపాలింపబడునపుడు పాశ్చాత్యులను కష్టములు పరమాత్మునకే యెరుక. ఒకదేశము మరియొక దేశమును పరిపాలించునపుడు ప్రజల నడవడి వెనుకబట్టి పోయెను పాశ్చాత్యదేశము వలన భారతదేశమున కేమైన మంచి గల్గునెడల నయ్యది స్వాతంత్ర్యమునకుగాని వ్యక్తిత్వమునకు గాని స్వప్రకర్షకుగాని భంగము లేకుండనే పొందవచ్చును.

భారత స్వాతంత్ర్యము - బ్రిటిషువారి యుద్దేశము

భారతదేశము స్వాతంత్ర్యము బడయుట బ్రిటిషు వారి కిష్టమేనా యని యడుగగా బ్రిటిషు ప్రజలలో విజ్ఞానెన వారు యొల్లపుడును యిట్టి యుద్దేశమునే గల్గియుండిరని చెప్పిరి. సర్ హెన్రీ కాంబెలు బానర్జీనువంటి వాలో గొప్ప కార్యక నాయకుడగు కేరువోగ్రిగారి వంటి వాలో భారత స్వాతంత్ర్య సమస్య మీదనే యెన్నికలకు నిలచి గొప్పను విధాండు హాం రూలు విషయమున జేసినటుల గెల్వగల నాయకులు గలరు. కార్యకపక్షమునం దట్టివారున్నారని ఆయన తలంచెను. కాని ఫలానివారని ఆయన జెప్పలేదు.

డాక్టరు రూథరుఫర్డు గారికను ముచ్చటించుచు కార్యకప్రభుత్వము పాలించినపుడు తత్వ సభ్యులందరును ఆశాభంగమును గాంచిననియు, శాసనములు లేకుండనే వారు చాలపనులనుజేయుండవలసినదనియుజెప్పెను వారి క్రింది విధముగ జెప్పియున్న చాల బాగుండెడిది. విధాండుకు, దక్షిణాఫ్రికాకు కేనడాకు ఆస్ట్రేలియాకు వలెనే ఇండియాకు గూడ స్వాతంత్ర్య ముండుట బుంచిదే. మేము భారతదేశమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మీయ గోరుచున్నాము. భారతదేశము సామ్రాజ్యమునందుగాక కామనువెల్తులో నుండునని నమ్మెదము.

కామను వెల్తునగా స్వతంత్ర్య ప్రదేశములన్నియు ఒక్కొక్కదేశముగ నుండి ఒక ఆదర్శముతో ప్రపంచమునంతను రక్షించు నాదర్శముతో నుండవలెనని ఆయన భావము. సామ్రాజ్యమనగా స్వాతంత్ర్యస్వేచ్ఛలు లేకుండక త్రితో పాలించుటయని ఆయన భావము.

భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు ఇంగ్లాండులో ప్రచారమేమైన యవసరమా యని యడుగగా డాక్టరు రూథరుఫర్డు గారు యిట్లు జెప్పిరి. భారత యుద్ద్యమమునకు సంబంధించిన గ్రంథమునంతను బంపి బాగా వక్తలైనవారిని ఇంగ్లాండుకుపంపి ప్రచారము జేయుంపవలయును. ముఖ్యమైన ఇంగ్లీషు వార్తాపత్రిలకు వ్రాయుచుండవలెను. వార్తలను భారతీయ దృష్టితో బంపవలయును. ముఖ్యముగ భారతవార్తలను, భారతీయులకు జరుగు అన్యాయములను, అధికారవర్ధక కార్యములను, పోలీసువారిచర్యలను అర్థి నెమ్మకై దీల జీవిత విషయములను, కార్మికయుద్ద్యమమును, సమైక్యత్వము కార్మికులెట్లు ప్రవర్తించునదియు ప్రకటించుచు నా ప్రత్యులను పార్లమెంటు సభ్యులకును, భారతీయమును గోరు నితర ఆంగ్లేయులకును బంపవలెనని పార్లమెంటులో ననుభవముగల సభ్యుడగుటచేత నూచించెను. లండనులో స్వరాజ్య సంఘమును స్థాపించి పనిజేయుటవలన బ్రిటిషు ప్రజల కెక్కువ సంగతులు దెయజేయుటకు వీలగును.

అలహాబాదు మ్యునిసిపలు

అధ్యక్షుని ఎన్నిక

అక్రమమును దావా త్రోసివేయబడెను

అలహాబాదు, డిశంబరు 22:- సివిలు గవర్నరు మెంటు స్ట్రీడ్డు కాంతా ప్రసాదుగారు ప్రభుత్వమువారికడ జీతము తెచ్చుకొనేయద్యోగి గావున ఆయన మ్యునిసిపలు అధ్యక్షుడుగా నెమ్మకొనబడుట అక్రమమని దావాదరదాసు తెచ్చినదావాను చర్చనడిపించుట కర్హతయే లేదని అలహాబాదు సబ్జడ్జిడ్జి త్రోసివేసెను. (అ. ప్రె.)

అలహాబాదు, డిశం 22:- నేడుదయం 11 గంటలకు

అలహాబాదు మీదుగా ఎగురుచు విమానములు తూర్పువైపు పోయినవి. (అ. ప్రె.)

మొయిల్లీమరులు

బొంబాయి, డిసెం 22:-10 తేదీన లండను తపాలాలో బయలుదేరిన పి ఆంధ్ర ఓ మొయిల్లీ స్టీమరు "చైనా" 21 తేదీ యుదయం 5 గంటలకు ఏడెనుండి బయలుదేరెను.

1 జనవరినాల్గున 25 తేదీ కుక్రవారం సాయంకాలము 5 గంటల కది బొంబాయి చేరవలెను. ఈ స్టీమరు కందించు "మాల్యా" స్టీమరు మార్కెట్టులునుండి 14 గంటలు ఆలస్యముగా ఉచే "చైనా" స్టీమరు ఆలస్యముగా వచ్చినది. 13 వ తేదీన బొంబాయి తపాలాలో బయలుదేరిన "మాల్దీరా" 20 తేదీరాత్రికి పోర్టు సెయిదుకు వచ్చి మరునాడు ఉదయం 4 గంటలకు అచ్చట నుండి బయలుదేరెను. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము, ఏలూరు ఎస్.ప్లెనేడ్ నాటకశాలలో

24-12-25 గురువారము సాయంత్రము 6-గంటలకు

శ్రీకృష్ణతులాభారము

నాటకమును ప్రదర్శింతురు

ఎమ్. ఎస్. రావు జమీందారు, ప్రాప్రైటరు.

సాందర్భము హాల్ లో

శ్రీ శ్రీ శ్రీ. చెన్నరాజధాని గవర్నరుగారి

యాజమాన్యము క్రింద

జరుగు ప్రదర్శనములు

బెంగళూరు

అమెచ్యూర్ డ్రమాటిక్

అసోసియేషన్ వారు

ప్రతిదినము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు

24-12-25 సుభద్ర

25-12-25 విజయనగర సామ్రాజ్య నాశనము

శ్రీయత బ్యాంకి టి. రాధావాచారిగారు అన్ని నాటకములలోను ముఖ్యపాత్రలను ధరించెదరు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

మన్రంటురోడు, మద్రాసు.

3 దినములు మాత్రమే

19-12-25 శనివారమునుండి 21-12-25 సోమవారము వరకు

ప్రపంచమందు ప్రదర్శించబడుచున్న

ద్రామాన్నిటి కంటెను శ్రేష్టమైన

"నిచ్చెనవైన" అనుకథ

ప్రదర్శించబడును

ఓవెన్ డేవిస్ లోనున్నది. నాటకరంగమునందు

మంచి ఫేరు చెందినది

కౌసుధియేటరు

19-12-25 శనివారమునుండి 25-12-25 కుక్రవారమువరకు

ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సాయంత్రము 6-15 ని,

రాత్రి 9 గం-30 ని. ప్రతి శని, ఆదివారములందు

పగలు 3 గం-15 ని ప్రత్యేక మాటనీగలదు

మదన్ థియేటర్సు లిమిటెడ్ వారు

వారిచే తయారుచేయబడినది

పరిష్కారము ప్రేమను తెలుపు అద్భుతమైన కథ

"మిస్సూరురాణి"ని ప్రదర్శింతురు

నాటకరంగమునందు సుప్రసిద్ధ పేరుచెందిన

ఇరానిర్-రాణి

నాటకరంగముందు మిక్కిలి ప్రసిద్ధురాలైన కథానాయకురాలు

మిస్ కృష్ణవామిని

మిస్ డి. సంగ్మి, శ్రీయత అపీంద్ర చాదరి అంతు

శ్రీయత దుర్గాదాసు దేవర్తి పావకత్వముగలదు

7 కిలు గల డ్రామా, అనేక ఇతర ఫిల్ములుకూడ గలవు

బొంబాయి రాష్ట్రీయ సహకార మహాసభ

సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి

అధ్యక్షకోవన్యాసము

(ధారావహనందు ఈనెల 16, 17, 18 వ తేదీలయందు జరిగిన బొంబాయి రాష్ట్రీయ సహకార మహాసభ 14 వ సమావేశమునకు అధ్యక్షత వహించిన సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి అధ్యక్షకోవన్యాసమును ఈదిగువ ప్రకటించుచున్నాము.)

బొంబాయి ఐక్యము భారతదేశమునంతట భ్రమంతు చేయుచున్నది. బొంబాయివందలి ప్రతిభవనము బ్యాంకింగు ప్రతిష్ఠాపనులకు లక్ష్యాధికారియనియు పలువురు తలచుచున్నారు. ఇందులకు సహకారోద్యమము బొంబాయి రాష్ట్రీయను విరివిగ వ్యాపింపబడు కారణము. ఇచ్చటికి కొ ఆపరేటివు ఇన్స్టిట్యూటుపంటి సహకారప్రతిష్ఠాపనము భారతదేశమునకు ఎచ్చట లేదు. చెన్నపురియందు రాష్ట్రీయ సహకార సంఘ మొకటి యున్నది. కాని కొ ఆపరేటివు ఇన్స్టిట్యూటువలె ఈసంఘము వృద్ధిచెందలేదు. ప్రజాయత్త సాంప్రదాయములతో కూడిన ఈ సహకారోద్యమము వృద్ధిచెందకున్న దేశము అభివృద్ధి గాంచజాలదు.

సంస్కరణములు - సహకారోద్యమము

1910 సంవత్సరమున సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టినది మొదలు సహకారోద్యమము వృద్ధిగాంచెను. కొ ఆపరేటివు బాంకింగు, సంఘములు క్రమక్రమముగ వృద్ధిగాంచెను. సహకారశాఖను మంత్రులు చక్కగ వృద్ధికి తెచ్చుట భారతీయులు ఇంకను అధికముగ సంస్కరణములు పొందుటకు అర్హులని నిరూపించుచున్నది. కాని సంఘములసంఖ్య వృద్ధియైనంత మాత్రము లాభములేదనియు సహకార సిద్ధాంతములు ప్రజలయందు నాటుకొనినగాని లాభములేదని కొందరు ఆక్షేపించుచున్నారు. చెన్నరాష్ట్రీయలో 5202 సహకారసంఘము లున్నవి. రైతులకు అవ్వచ్చుటకే ఈసంఘములు స్థాపింపబడినవి. వీటిలో 8049 సంఘములకు కడచిన సంవత్సరము నష్టమువచ్చినది. దీనిని ఆధారముగైకొని సంఘములసంఖ్యను పెంచుచున్నట్లు లాభములేదని కొందరు వాదించుచున్నారు. కాని చెన్నపురియందు దీనిసంఘములకు నష్టము కలుగుటకు కారణముల వారసిన ఈదురభిప్రాయమునకు అవకాశముండదు. ఈసంవత్సరాంతమున ఈసంఘములు స్థాపింపబడుట చేతను, రాష్ట్రీయల ఆర్థికపరిస్థితులు మిగల క్లిష్టముగ నుండుట చేతను సగటున సంఘమునకు 8 రూపాయలు చొప్పున నష్టము కలిగెను. ఈస్వల్పమొత్తమును ఒకనష్టముగ తలచుట ఉచితముకాదు.

బొంబాయి రాష్ట్రీయను సహకారోద్యమము

ఈ రాష్ట్రీయనుకు సంబంధించిన విషయములను గురించి కొంతమాట్లాడెదను. బొంబాయియందలి కొఆపరేటివు ఇన్స్టిట్యూటుపంటి ప్రతిష్ఠాపనము భారతదేశమున మరొకటి లేదు. ఈ ప్రతిష్ఠాపనయందు 4481 మంది సభ్యులున్నారు. శీఘ్రకాలములోనే ప్రభుత్వపు శోక్యము సంపూర్ణముగ వదలిపోవునని నమ్ముచున్నాను. గవర్నరుగారింకను అధ్యక్షులుగ నుండరనియు అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను అధికారము ఈప్రతిష్ఠాపన కేర్పడుననియు తెలియుచున్నది. 31 లక్షల రూప్యములు వ్యయపరచి ఈ ప్రతిష్ఠాపన కొకభవనము కూడ నిర్మింపబడుట సంపూర్ణముగ గు విషయము. భారతదేశమున సహకారోద్యమము వృద్ధి చెందుటకు ముఖ్యకారకలలో నొకరగు సర్ విల్లెదాను థాకర్సేగారి జ్ఞాపకార్థమై ఈ భవనము నిర్మింపబడుట ఎంతయో ఉచితముగ నున్నది భవననిర్మాణమునకై అయిన అవ్వ త్వరలో తీరి పోవునని నమ్ముచున్నాను.

సహకార సంఘముల చట్టము ఆమోదింపబడుటచే ఈ ఉద్యమము అభివృద్ధి చెందుటకు చక్కని అవకాశ మేర్పడినది చెప్పవచ్చును. ఇట్టిచట్టము మరియేఇతర రాష్ట్రీయ నందును లేదు. ఈశాసనమును ఆధారముగ గైకొని సహకారోద్యమము వృద్ధి చెందుటకు పాటుపడుట అవసరము. సహకారోద్యమము ఈ దేశమున ప్రవేశపెట్టబడి 25 సంవత్సరములు మాత్రమే యైనది. జాతి చరిత్రయందు 25 సంవత్సరములు అత్యల్పముగ కాలము. ప్రభువదేశయందు సహకారోద్యమమునకు ప్రభుత్వమువారి ఆదరణ యుండుట లాభకరము, అవసరము. భారతీయులలో ఇంకను ఒకరినొకరు సంపూర్ణముగ విశ్వసించు పద్ధతి ఏర్పడలేదు. ఈకారణమువల్లనే బాయింట్లును కంపెనీలు వృద్ధిచెందుచున్నవి. సహకారసంఘములకు ప్రభుత్వమువారి ఆదరణ యుండుటచే మూలధనమును కొరతలేకున్నది. కొఆపరేటివు బాంకి లు వృద్ధిచెందుచున్నవి. కొఆపరేటివు బాంకిలకు ప్రభుత్వము స లుపుట (2) ఆర్థికవిషయములు (3) లెక్కలను పరిశీలించుట. సహకార శాఖోద్యోగులు లెక్కలను పరిశీలించువనిని నిర్ణయించుచున్నారు. బొంబాయి రాష్ట్రీయను బాంకింగు ఉద్యమము చక్కగ వృద్ధి చెందియుండుట చే ఆర్థిక విషయములగురించి చింతయుండుటకు అవకాశములేదు. కాని ఈ సంవత్సరమున ఒకవిషయమునుగురించి హెచ్చరిక తెలుపవలసియున్నది. కొ ఆపరేటివు బాంకిల ప్రతిష్ఠా అధికముగ నుండటచే ఈ బాంకిలయందు ధనము అధికముగ, అనగా ఖర్చులకు కావలసిన మొత్తముకన్న అధికముగ చేరుచున్నది. సహకార విషయములకు ఉపయోగపగ ఇంకను గొప్ప మొత్తము నిలువ యుండును. చెన్నపురియందుకూడ పరిస్థితు లిట్లే యున్నవి. అభివృద్ధిశాఖమంత్రి ఉత్తరవుల ననుసరించి స్థానికసంఘములు తమనష్టమున్న నిలువమొత్తములను కొ ఆపరేటివు బాంకిల యందు డిపాజిటుచేయుచున్నారు. ఈకారణమువల్ల కొఆపరేటివు బాంకిలయందు ధనము అధికముగ చేరుచున్నది. ఈ మొత్తమునంతయు సర్వనియోగపరమటకు వీలులేకపోయినది. సహకారసంఘముల సభ్యులకు ఎక్కువమొత్తములను అప్పుగ ఇచ్చుట ఉచితమని మీ రిజిస్ట్రారుగారు నూచించియున్నారు. ఈవిధముగ చేసిన బాంకిలలో నిలవయున్న మొత్తము కొంత వరకు సర్వనియోగముగను.

డుటచే మూలధనమును కొరతలేకున్నది. కొఆపరేటివు బాంకి లు వృద్ధిచెందుచున్నవి. సహకారోద్యమమునకు ప్రభుత్వమువారి ఆదరణ యుండుటచే తమ డబ్బునకు మోసముండవని ప్రజలు తలచెదరు. కాని ఎల్లకాలము ప్రభుత్వమువారి ఆదరణ దాని తోపాటు ప్రభుత్వమువారి అధికారము నుండుట ఉచితము కాదు.

సహకార సంఘములకు సంబంధించిన పనిని మూడువిధములుగ భాగింపవచ్చును. (1) తనిఖీచేయుట, ప్రచారము స లుపుట (2) ఆర్థికవిషయములు (3) లెక్కలను పరిశీలించుట. సహకార శాఖోద్యోగులు లెక్కలను పరిశీలించువనిని నిర్ణయించుచున్నారు. బొంబాయి రాష్ట్రీయను బాంకింగు ఉద్యమము చక్కగ వృద్ధి చెందియుండుట చే ఆర్థిక విషయములగురించి చింతయుండుటకు అవకాశములేదు. కాని ఈ సంవత్సరమున ఒకవిషయమునుగురించి హెచ్చరిక తెలుపవలసియున్నది. కొ ఆపరేటివు బాంకిల ప్రతిష్ఠా అధికముగ నుండటచే ఈ బాంకిలయందు ధనము అధికముగ, అనగా ఖర్చులకు కావలసిన మొత్తముకన్న అధికముగ చేరుచున్నది. సహకార విషయములకు ఉపయోగపగ ఇంకను గొప్ప మొత్తము నిలువ యుండును. చెన్నపురియందుకూడ పరిస్థితు లిట్లే యున్నవి. అభివృద్ధిశాఖమంత్రి ఉత్తరవుల ననుసరించి స్థానికసంఘములు తమనష్టమున్న నిలువమొత్తములను కొ ఆపరేటివు బాంకిల యందు డిపాజిటుచేయుచున్నారు. ఈకారణమువల్ల కొఆపరేటివు బాంకిలయందు ధనము అధికముగ చేరుచున్నది. ఈ మొత్తమునంతయు సర్వనియోగపరమటకు వీలులేకపోయినది. సహకారసంఘముల సభ్యులకు ఎక్కువమొత్తములను అప్పుగ ఇచ్చుట ఉచితమని మీ రిజిస్ట్రారుగారు నూచించియున్నారు. ఈవిధముగ చేసిన బాంకిలలో నిలవయున్న మొత్తము కొంత వరకు సర్వనియోగముగను.

ఈరాష్ట్రీయను సూపర్వైజింగుపని చక్కగ జరుగుట లేదని చెప్పకలేవదు. ఈకారణమువల్లనే కొన్నిసంఘములు నష్టములకుపాలై నవని తోచుచున్నది. చెన్నరాష్ట్రీయలో సూపర్వైజింగు ఖర్చులకుగాను ప్రభుత్వమువారు 6 లక్షల రూప్యములు వ్యయముచేయుచున్నారు. ఈరాష్ట్రీయను సెంట్రలు బాంకిలే ఇన్స్పెక్టరులద్వారా సూపర్వైజింగుపనులను నిర్వహించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. సెంట్రలుబాంకిల తనిఖీ అంతి శ్రేష్టమైనది కావని గుర్తుగవలెను. రాత్ ఫీజుగా రీవిషయమై వ్రాసినవాక్యముల నువహించుచున్నాను:-

"సహకారసంఘములు అభివృద్ధి చెందుటకు కేంద్రసంఘములు స్వార్థతృగ్గము చూపవలెను. చిన్నచిన్న సంఘములను నిర్వహించువారు సహకారసిద్ధాంతములందు అనుభవము విశ్వాసముగలవారై యుండవలెను." బాంకిలు సూపర్వైజింగు పని చేసిన ఆర్థికవిషయములనే వారు శ్రద్ధతో గమనించెదరు గాని, చిన్నసంఘములు వృద్ధిచెందుటకు తృగ్గముచూపుటకు అవకాశములేదు. కావున సూపర్వైజింగు పని సలుపుటకు ప్రభుత్వము వారే పూనుకొనుట అవసరము. రినిఖీతోపాటు ప్రచారము కూడ జరుగుచుండవలెను. పనిచేయుచున్న సహకారసంఘముల నిర్వహకులకు సహకారసిద్ధాంతములను వివరించుటకు, క్రొత్తగ సహకారసంఘములను స్థాపించుటకు ప్రజలను ప్రోత్సహించుట అవసరము. చెన్నపురియందు ప్రచారమునకై రెండు ప్రత్యేక సంఘము లున్నవి. చెన్నపురిరాష్ట్రీయ సహకారసంఘము, ఆంధ్ర సహకారసమైక్యసము కొన్నిజిల్లాలయందు ప్రచారము చేయుటకై కొన్నిసంఘము లున్నవి. ఈసంఘములన్నిటిని ఒక టిగచేర్చి ప్రచారపుపని చక్కగ జరుపుటకై తనవిచ్ఛాటులు చేయబడుచున్నవి.

చెన్నరాష్ట్రీయను సహకారసంఘముల చట్టమును అమలు నందుచు విషయమై ఎంతయోధనము వ్యయముచేయుచున్నా రు. సహకారశాఖయందలి ఉద్యోగులసంఖ్యను పరిమితిలేదు. ఇంతమంది ఉద్యోగులున్నను తనిఖీపనిప్రచారము సంపూర్ణముగ జరుగుటలేదు. ఈరాష్ట్రీయను సహకారశాఖను అత్యల్పసంఖ్యకు లగు ఉద్యోగులు నిర్వహించుచున్నారు. ఇదిఎట్లు సాధ్యముగ నున్నదో ఊహింపబలకున్నాను. ప్రచారముసలుపుటకు తనిఖీ చేయుట తనఉద్యోగు లున్న గాని సహకారసంఘములు అభివృద్ధి చెందజాలని నా అనుభవమునుపట్టి చెప్పుచున్నాను. ప్రభుత్వ మువారి సంబంధమే యుండవలెదని ప్రస్తుతముకోరుట ఉచిత ముకాదు. ప్రతి గ్రామమునందును ఒకసహకారసంఘ మేర్పడిన ప్రభుత్వ సంబంధము అవసరమని పరిగణించవచ్చును. భవనములను కట్టుకొనుటకై అప్పుల నిచ్చు సహకార సంఘములు 37 యున్నననియు 44 లక్షల రూప్యముల మూలధనముతో ఇవి పనిచేయుచున్నవనియు తెలిసికొనుటకు సర్వ

నియమనాను. ఈసంఘములన్నియు శాసనసభలందేయవచ్చు. గ్రామసామన్య కూడ ఇట్టి సంఘములను స్థాపించుకొని లాభము చెందుట యుచితము. ప్రత్యేక జాతులకు ప్రత్యేకసంఘములు కూడ ఈరాష్ట్రమునయున్నవి. కార్మికులలో ఈ ఉద్యమము వ్యాపించుట అన్నివిధముల వాంఛనీయమగు విషయము. మిల్లుల యందు పనిచేయువారికి నసభలను నిర్మించుటకై సహకార సంఘము లేర్పడవలయునని నేను సూచించుచున్నాను. ఇది గొప్ప చిక్కులతో కూడిన విషయము. కాని సాధారణముగ పనిపాటు చేసికొను వారి సౌకర్యార్థమై సహకార సంఘముల స్థాపించుట అవసరమని సూచించుచున్నాను. పరిశ్రమలు అభివృద్ధిచెందు కొలది నగరములందు కార్మికుల సంఖ్య అధికము కాగలదు. కావున ఈసమస్య వానాటికి తీవ్రరూపము దాల్చును. కాని ఈరాష్ట్రమున మూలభూమి యధోష్టముగ దొరకును గాన అది రక్షణములోనే ఇట్టి సంఘములు నిర్మింప స్థాపించబడినవి నమ్ముచున్నాను. చెన్నరాష్ట్రమున భవత నిర్మాణ సహకార సంఘములు 78 యున్నవి. ప్రభుత్వమువారు ఏటికి 8 లక్షల రూపాయలు అవ్వచ్చుగ ఇచ్చియున్నాను. 337 వసతులు నిర్మింపబడినవి. 272 వసతుల నిర్మాణము జరుగుచున్నది.

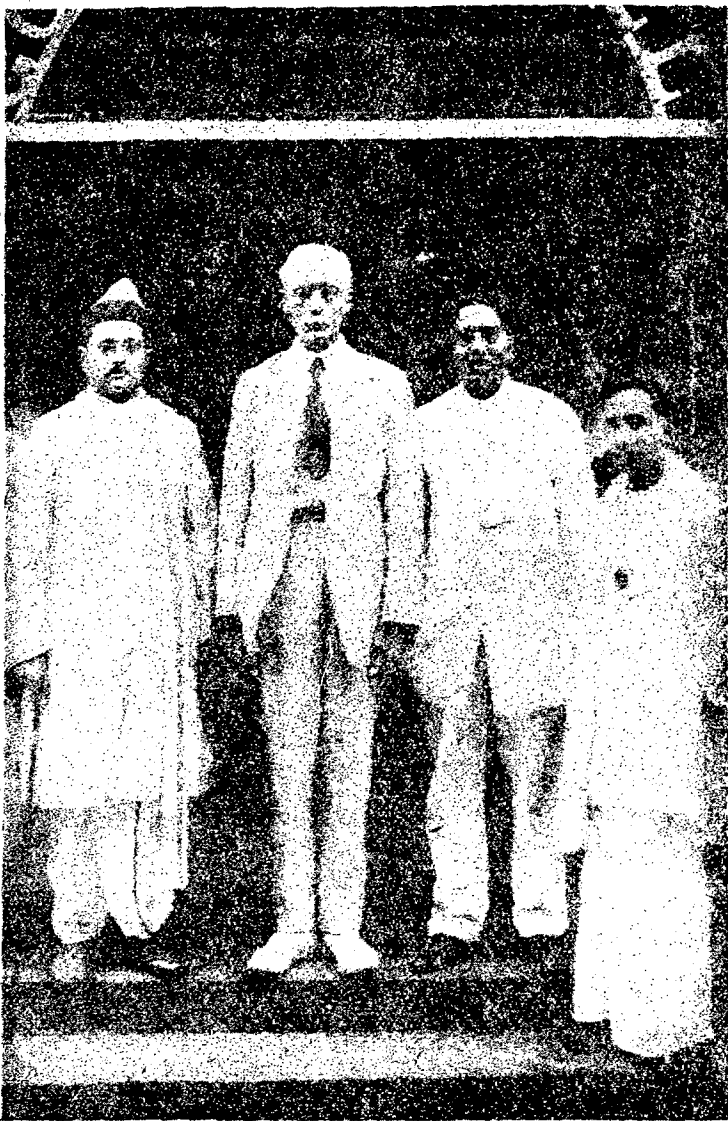
నేతగాండ్రు సౌకర్యార్థమై రిక్షలు మూలభూమిలో 68 సంఘములు ఈరాష్ట్రమునయున్నవని తెలిసికొనుటకు సంతోషించుచున్నాను. చెన్నరాష్ట్రమున పరిశ్రమకాళి దైత్యులు నేతగాండ్రు అన్నివిధముల తోడ్పడుచున్నాను. కాని నేతగాండ్రు చాగ నూలు దొరకుట గొప్ప సమస్యగ నున్నది. యంత్రాలయముల వారు చిల్లరగ వ్యాపారములవద్ద నూలుకొనుట వస్తువుగ నున్నది. ఇందులకు సహకార సంఘములను చాగ నూలుకొనుటకు అవకాశముండదు. కావున నేతగాండ్రు సౌకర్యార్థమై సహకార సంఘములు స్థాపించబడుట అత్యవసరము. నేతమున నేతవల్ల జీవించువారి సంఖ్య అత్యధికముగ నున్నది. నాకు ఖడ్గదూరము రాట్టచుమీదను విశ్వాసము లేదు. కాని చేతిమగ్గులవల్ల గొప్పలాభము కలుగునని నమ్ముచున్నాను. నేతగాండ్రు సంతోషించుట దేశీయుల ప్రధానధర్మము.

చిల్లరసరకుల నమ్ముటకు ఈరాష్ట్రమున సహకారసంఘములు అధికముగ లేవు. చెన్నప్రెయియను తిరువళ్ళిక్కడి అర్చన తో అవతలిప్రెయి సంఘమువారు ప్రశంసనీయమగు పనిచేయుచు వారు. ఇట్టి గొప్పసంఘము మరెచ్చులేదు. చిల్లల మధ్యరేండు లుకై పంచమనూలు బిల్లుయందు మరొక సహకారసంఘమును స్థాపించిరి తెలిసికొనుటకు సంతోషించుచున్నాను. ఇదిమిగుల ప్రశంసనీయమగు కార్యము. కాని పంటలు బాగుగ పండనందున అద్యావస్థ చేయబడిన మొత్తము సంపూర్ణముగ తిరిగివచ్చుట లేదు. కాని పరిస్థితులు మారగలవు. ఈసంఘము చక్కగ పనిచేయుగల పనియొ నమ్ముచున్నాను. చెన్నరాజధానియందు నిన్ను జాతుల సౌకర్యార్థమై 1788 సంఘములున్నవి. ఈసంఘములను కార్మిక కాళి నిర్వహించుచున్నది. నిన్ను జాతుల సుధర్మములకై సహకార సంఘములను నిర్మింప స్థాపించుట అవసరము.

రైతులను ఋణావిముక్తులుగ చేయుట

భారతదేశమున రైతులు తరతరములనుండి అప్పులబాధ ననుభవించుచున్నారు. పన్నులను చెల్లించుటకును రైతులు నాలుగుకు అప్పు తీయక వాడపడిచేసికొన జాలకున్నాడు. ఒక పర్యాయము అప్పుతీసిన, ఆఋణబాధనుండి విముక్తులగుట అసాధ్యమగుచున్నది. భారతదేశమునకు రైతులే పునాదులనంటి వారు. తరతరములనుండి వారు ఋణబాధల ననుభవించుచుండుట దేశమునకు తేమముకాదు. కావున వారికి ఋణబాధ లేకుండ చేయుట అత్యవసరము. ఇందుకు రైతులకొక ప్రత్యేకముగ సహకారసంఘములను స్థాపించుట ఉచితము. సహకారోద్యమము వ్యాపించిన ప్రదేశములందు రైతులముగ సగము తగ్గినపనియొ కట్టిగారు వారి అమూల్యమును గ్రంథమున వ్రాసియున్నాడు. కాని వాఅనుభవమును పట్టి చెప్పుచున్నాను.

చెన్నరాజధానిలో ఇట్టి సంతోషకరమగు పరిమాణము ఏర్పడలేదు. రైతుల ఋణబాధ కొంతమైనను తగ్గలేదు. రైతులకు ఎక్కువధనమును అప్పుఇచ్చి సంవత్సరమునకు కొంచముకొంచముగ వసూలుచేయుటకు సహకార సంఘములు ఏర్పడవలెను. నేను చెన్నప్రెయి ప్రభుత్వమున అభివృద్ధికాళి మంత్రిగ నున్న ప్రభు ఒక స్క్రీము తయారుచేసిరి. రైతుల భూములపై, వారి ఋణము సంపూర్ణముగ తీరిపోవు శాంతి అప్పు ఇచ్చి ఆ అప్పు మొత్తమును సంవత్సరమునకు కొంచము కొంచము వసూలుచేయుటకై సహకార సంఘములను క్రమముగ రాష్ట్రమునం దంతయు స్థాపించుటకు ఒక స్క్రీమును తయారు చేసిరి. నేను ప్రతిపాదించిన విధానము అమలుపరచబడిన 20 లేక 25 సంవత్సరములలో రైతులందరు ఋణావిముక్తులు కాగలరు. భూమిపై డబ్బు యిచ్చుట

ఆస్ట్రేలియా పార్లమెంటుసభ్యులగు గౌ. నెనేటరు రీడుగారు

ఆస్ట్రేలియా యందు భారతీయుల ప్రతిపత్తిని గురించి సి. రామలింగారెడ్డిగారి అధ్యక్షత క్రింద గౌ. రీడుగారు ఉపన్యసించిరి. రీడుగారి కొకవైపున రెడ్డిగారును రెండవవైపున జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారును గలరు.

యే కాక మాతన పరికరములను రైతులకు తెప్పించి ఇచ్చి వ్యవసాయాభివృద్ధికై తోడ్పడుటకు కూడ ఈసంఘములు పనిచేయును. ఈసంఘములకు ప్రభుత్వమున ప్రభుత్వ సంబంధము సంపూర్ణముగ నుండవలెను. లేకున్న మూలభూమి చేతుల కప్పముగను. మూలభూమిగ వసూలు చేయబడు మొత్తములయొ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీల యందు డిపాజిటు చేయబడవలెను. నేను ఈ ద్యోగమునం దున్న ప్రజలకు ఈస్క్రీము ననుసరించి ఒక భూమి తన భూ బాంకిని స్థాపించిరి. వాస్క్రీమునే కొన్ని మార్పులతో ప్రభుత్వమువారు అమలునం దుచియున్నారు. క్రమక్రమముగ ఈవిధానము వృద్ధిగాంచి రైతులకు తేమము కలుగజేయునని నమ్ముచున్నాను.

ముగింపు

కొన్ని మాటలతో నాఉపన్యాసమును ముగించెదను. పన్నుల విచారణ సంఘమువారి ఎదుట పాక్ష్యమిచ్చుచున్న చిల్లల చెప్పియుంటిని: "భారతదేశము నందలి వ్యక్తుల ఆదాయవ్యయములను రెక్కచేయుట అసాధ్యమైన పని. సహకారోద్యమము సంపూర్ణముగ వ్యాపించిన గాని ఈపని జరుగుటకు ఏలులేదు. ప్రతి గ్రామమునందు ఒకసంఘ మేర్పడిన ప్రతిపంటుల మయొక్క ఆస్తిని అప్పును ను రైతులకు సాధ్యమగును. అప్పుడే దేశీయుల రెంత్సంపులను చెల్లించగలగో నిర్ణయింపవచ్చును" ఇట్టి పరిస్థితి లేర్పడ నంతకాలము ఒక కుటుంబము జీవించుటకు ఎంత ఖర్చు అనుకో నిర్ణయించుట అసాధ్యమగును. కార్మికుల పన్నులు జరుగునప్పుడు ఏమి తోచక ప్రభుత్వమువారు కాపనముల సహాయముతో ఈవిక్కు సమస్యను పరిష్కరించుచున్నారు. ఈసందర్భమున బొంబాయి యంత్రాలయముల పనివారి సమైక్యము అంతిమముండించి ఎక్స్సైజు పన్నును రద్దుచేసి బొంబాయికి తేమము కలుగజేసిన గవర్నరుగారిని ప్రశంసించవలసియున్నది. సహకారోద్యమమే ఈవిక్కుల వన్నిటిని పరిష్కరింపగలదు. సహకారోద్యమము పనిని లాభములను గురించి ముచ్చటించుట దివి టి తో మూర్ఖుని చూపుట యగును. మనదేశమున ఈ ఉద్యమము ప్రారంభ దశయందున్నది. అన్ని విషయములందును ఈఉద్యమము వ్యాపించి అందరకు తేమము కలుగజేయు విధమున పనిచేయుట సహకారవాదుల ధర్మమై యున్నది. పరిశ్రమలు వ్యవసాయము వృద్ధి చెందిన గాని దేశీయ విద్యార్థులు సంపద వృద్ధిచెందరు. మనదేశమున వ్యవసాయమున కావ్యమును భూమి అధికముగ నున్నది. రైతుల సంఖ్య అధికముగ నున్నది. కాని భూమియందు

తయ సాగుబడి యగుటలేదు. ఎంతవలంపడవచ్చునో అంతవంట నూడ పండించుట లేదు. న్యాయములో ఎకరమునకు 2 1/2 బున్నుల వరిపెట్టి పండును. ఈదేశమున ఎకరమునకు అరటన్ను కూడ పండించుట లేదు. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందు ఎకరమునకు 100 పానులు ప్రత్తిపండుచున్నది. ఈజిప్టులో ఎకరమునకు 320 పానులు పండుచున్నది. భారతదేశమున 150 పానులు మాత్రమే పండుచున్నది. కాస్త్రోక్తము గు విధమున మాతన పరికరముల సుధర్మగాంచి వ్యవసాయము జరుపనందున ఉత్పత్తి తక్కువగ నున్నది. అంతేకాక పండిన పంట అమ్ముటయందుకూడ రైతులను గూర్చి నష్టము కలుగుచున్నది. ధాన్యము ఎన్నిచేతులలోమారును. రైతుకు వచ్చులాభము అత్యల్పముగ నున్నది. సహకార సంఘములను స్థాపించి రైతులను ఋణ విముక్తులను గావించి విప్రములు నాలుగుకు వారికి అద్యావస్థ ఇచ్చి మాతన పరికరములను సమయిచేసి పండిన పంటను సహకార సంఘముతో అమ్ముటకు పూనుకొనిన అచిర కాలములోనే మనదేశీయరైతులు ఋణావిముక్తులై విద్యార్థులంతయు లెక్కబెరు. ఉత్పత్తికూడ అధికమగును. పంటలుపండించుటతో తృప్తిచేందక అపకృష్టదార్థములను పూర్వదార్థములుగకూడ మార్పు పని ఈదేశమునందేజరగవలెను. భారతీయులు కేవలము వ్యవసాయదారులనియు అపకృష్టదార్థములను ఇతరదేశములకంటె పకృష్టదార్థములను దిగుమతిచేసికొనుట ఉచితమనుస్థానమును నేను అంగీకరింపజాలను. మనము ఈదేశమున ప్రతీనిపండించి ఇతరదేశముల కనుమతిచేసి గుడ్డను వేయించి ఆగుడ్డలనే దిగుమతి చేయించుకొనుచున్నాము. ప్రత్తి మనదేశమునందే నెడగ తంకూరై న ఎన్నివిధముల లాభమో ఆలోచించవలెను. సహకారోద్యమము విరివిగ వ్యాపించినగాని ఇట్టి అనుకూలపర్యవసాన మేర్పడదు. ఈదేశమున కొన్నియంత్రాలయము లున్నవి. కాని అవి జాయింట్లు స్థాపకంపెనీలుగ నున్నవి. సహకారధర్మకులపై నడచుటలేదు. జాయింట్లు స్థాపకంపెనీలవల్ల లాభములేదు. జాయింట్లుస్థాపకంపెనీలు పెట్టుబడిదారులకు లాభములను కలుగజేయును. పెట్టుబడిదారుల లాభము పొందుటవల్లనే కమ్యూనిజము బోగ్గి విజము వ్యాపించును. అట్లుకాక సహకారసూత్రములపై యంత్రాలయములు స్థాపించబడి యంత్రాలయములందు పనిచేయు కార్మికులే నాలుగారులుగనున్న ఆధునికపరిక్రమిక దుష్పవీతములు అంతమొందగలవు. అన్ని రాజకీయపక్షములూ దేశీయ ఆర్థికదాస్యమును తొలగించుటయే అవధ్యముగ నుండుకొని పనిచేయుచున్నారు. ఆర్థికదాస్యమునుండి విముక్తులై మనకు స్వరాజ్యము వచ్చినట్లే. ఇందులకు సహకారోద్యమ వ్యాప్తియే ఉత్కృష్టసాధనము.

మోసూలు నిర్ణయము:

కామన్సు సభ

కామన్సు సభలో మోసూలు నిర్ణయము సభిక్ సంఖ్యాకు లామోదించుట మితగాదు. లాభము వచ్చునపుడు వలదనువా రెవరుందురు? లేబరు పక్షమువారు మాత్రము తమ అసమ్మతిని దెలుపుటకు గాను సభనుండి లేచిపోయిరి. లిబరలు సభ్యులు కొలదిమంది వ్యతిరేకముగ వోటు జేసిరి. లేబరుసభ్యు లింతటితో సరిపెట్టుకొందురో లేక మరల ఆందోళనము కొనసాగించెదరో చూడవలయును. కాని వారు సరిపెట్టుకొనెద రనియే తోచును. ఏలనన, ఇరాక్ మాండేటును ఇరుపదియైదు సంవత్సరములవరకు సాగించుట వలన, ఇంగ్లండుకు నష్టము గలుగునని లేబరు సభ్యుల భయము. అంతియగాని, స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్యముగూర్చి వీరంతగ పట్టుదల జూపుట లేదు. లేబరు సభ్యుల భయము బాపుటకు బాల్డువినుగారును కలనల్ ఎమెరిగారును ప్రయత్నించిరి. ఇరాక్తో క్రొత్తసంధి చేసికొనబడును. బ్రిటిషుసామ్రాజ్య పెట్టుబడి పెట్టుట కికమీద నవసరముండదు. కారణము విదితమే. మోసూలు గనులు చాల లాభకరమయినవి. వీని నుపయోగించుటవలనను, ఇరాక్ నందు వ్యవసాయమును హెచ్చుజేయుటవలనను నష్టము గలుగుటకు మారుగ లాభ మేర్పడునని బాల్డువినుగారు, ఎమెరి గారును అభయ మొనగిరి. ఇక భయ మేముండును? లేబరు సభ్యులు దిగుబడియుండవచ్చును. థార్ డ్లామిల్ని గారు మరియొక హేతువును గూడ జెప్పుచున్నారు. ఇరాక్ వలన హిందూదేశమునకు భద్రము గలుగునట. ఇరాక్ దేశము, రోడ్డు, రయిలు, విమానములకు కేంద్రస్థానముగ నుండునట. మిల్ని గారిసిద్ధాంతము జూచిన, ఇరాక్ ను స్వాధీనమునం దుంచుకొనుటకు కేవల భార్యక చింతయే కారణము గాదనియు, స్వాధీనచింత ఆధారముగ నున్నదనియు విదితమగుచున్నది. ఇరాక్ ను 1926 సంవత్సరమునందు వదలిపెట్టవలయునను విధి లేదనియు, తన రెక్కలపై తానాధారపడగల సీతి ఇరాకుకు చేకూరునంతవరకు బ్రిటిషు వారు రక్షింపవలయు ననియు, బాల్డువిను గారు వాక్రుచ్చిరి. ఆటులగుచో, ఇరాకుకు స్వపరిపాలనాసామర్థ్య మలవడునా? ఇంతకాలమునుండియు బ్రిటిషు పరిపాలనముక్రింద నున్న హిందూదేశమునకే అట్టిశక్తి గలుగనపుడు, ఇరాకుకు మాత్రమెటులగలుగును? ఇరుపదియైదు సంవత్సరములకు పిమ్మటగూడ నిట్టి హేతువాదమునే చేసిన జేయవచ్చును. ఎమెరి, బాల్డువినుగార్ల ప్రతిపాదనలు,

మామూలు ఇంపీరియలిస్టుల వాక్యములే గాని వేరుగావు. ఇరాకులో స్వపరిపాలనాయంత్రమును నిర్మించు ప్రయత్నము ఈజిప్టులో గూడ జరుగలేదని ఎమెరిగారు గర్వపడుచున్నారు. తుదకు ఇరాక్ గూడ ఈజిప్టువలె పరిణమించునేమో తెలియదు. ఎమెరిగారి పోలిక మాత్రము ఉత్సాహము గలిగించజాలదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వవిధానమును నూనెఆకప్రేరేపించుట నిజముగాదని ఎమెరిగారు సూచించిరి. కాని, ఎమెరిగారికి గలిగిన సంజేహము నిందుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. బాహ్యప్రపంచము మాత్రము నూనెకును ఇరాకుకును సంబంధము గలదనియే నమ్ముచున్నది. బాల్డువినుగారి హేతువాదము నిష్పక్షపాతహృదయాలను నమ్మింపజాలదు. మోసూలు నిర్ణయము ప్రపంచశాంతికి తోడ్పడుటకు మారుగ మరింత అశాంతికి కారణము గాగలదు. నానారాష్ట్రసంఘమువారు పెద్దజాతులెటుల దెలిపిన నటుల నిర్ణయించుచున్నారు. బ్రిటిషువారే యిట్టిమార్గము జూపుచున్నచో స్వల్పజాతు లెటుల మెలగునో యూహింపవచ్చును. ఇంగ్లండు గౌరవము నుకాపాడుభారము లేబరుపక్షమువారిపై నిలచియున్నది. పార్లమెంటు సభను వీడి వెడలిపోయినంతమాత్రమున ప్రయోజనములేదు. ఎమెరిగారి రాజకీయ దృష్టి ఇరాక్ లో నుండుట కెవరికిని ఇష్టములేదని డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇది నిజమే యగునడల మోసూలు విషయమై జరిగిన అన్యాయమును బ్రిటిషుప్రజలు స్పష్టముగ విండించి, ఇరాకుకు వెంటనే స్వాతంత్ర్య మిప్పించవలయును. లేనియెడల లేబరుపక్షపు ఆరాధన మంతయు వృథాయగును.

జాన్ స్టెన్ గారి సిద్ధి

లేబరు ప్రముఖులగు జాన్ స్టెన్ గారిసిద్ధి గాంచిన జాలిగలుగక మానదు. వీరికి భారతీయ కార్మికుల నుద్ధరించు తలంపు గలదు. అందు విషయమై రాజకీయనాయకులు తగినశ్రద్ధ వహింప నందులకు వీరు వగచుచున్నారు. కాని భారత వర్షమునకు స్వాతంత్ర్య మున్నగాని, ఏషిని ఫలప్రదముగ సాగింపలేరని బాట్లె ప్రభృతులు తెలియజెప్పిరి. ఏకాగ్ర్యమును నిర్వహింపబోయినను ప్రజలను నిర్బంధము లేదుగొనుచున్నవి. అందుచే, ప్రజల నావరించిన కష్టముల నన్నిటి నుండి విముక్తి గలుగుటకు, స్వరాజ్యసిద్ధి తప్ప వేరుమార్గము లేదని భారతీయప్రముఖులు గుర్తించిరి. దానిపైనే తమ శక్తినిసంతను కేంద్రీకరింప నమకట్టిరి. లేబరు పక్షమువారు తోడ్పడదలచినయెడల భారతీయుల కీవిషయమున తోడ్పడవలయును. అందుకు మారుగ, లేబరు పక్షమువారు మరల అధికారమును సంపాదించువరకు, భారతీయులు కార్మిక సమస్యతో ప్రొద్దుబుచ్చవలయునని జాన్ స్టెన్ గారు దెలుపుట సమంజసము గాదు. అప్పుడయినను లేబరుపక్షమువారు స్వరాజ్యఫలము నొనగదరని యూహించుట కేమికారణము గలదు? ప్రజలగు వారు తమప్రయత్నముల నెన్నటికిని విడువరు. సత్యమును దెలిపినందుకు జాన్ స్టెన్ గారు గినిసి

యొండవచ్చును. కాని, ఆర్థికనెన్న నామోడించిన లేబరుపక్షము, హార్డిమెను ప్రవాసమును రద్దు జేయని లేబరుపక్షము, అధికారమునం దున్నపుడు ప్రజాశయములవట్ల తుదకు సానుభూతి నయినను జూపని లేబరుపక్షము, ముందెన్నడో సహాయము జేయునని చేతుల ముడిచికొని కూర్చుండుట భావ్యమగునా? ఇంగ్లండులో ప్రతిపక్షమునకు తలయొక యాశయము గలదు. లిబరలుపక్షమువారికి దిగుమతి సుంకములు పనికిరావు. లేబరుపక్షమువారు వీని నామోడించరు. కన్సర్వేటివులకు స్వపరిపాలన మడిగిన కోపమువచ్చును. లేబరుపక్షమువారు కార్మికసమస్యధరణ మని చెప్పెదరే గాని, హిందూ దేశమునందలి లేబరు సమస్య వ్యవసాయమునకు సంబంధించిన దని వారు గ్రహింపరు. వారిదృష్టి ఫ్యాక్టరీలపై మాత్రమే ప్రసరించియున్నది. స్వేచ్ఛావాణిజ్య మొకపక్షమునకు గావలయును. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు ఇంకొకరికి గావలయును. ప్రతివాడును తమసిద్ధాంతము నామోడించి అందు నిమిత్తము పనిజేయవలయు నని భారతీయులను గోరెదరు. భారతీయులు ఎందరిని సంతోషపెట్టగలరు? అందుచే, తనకు ముఖ్యపరమగు విషయముపైననే భారతవర్షము తన మనస్సును లగ్నముజేసినది. లేబరుపక్షమువారి కాగ్రహము గలిగినను తనప్రయత్నమును మానుకొనజాలదు.

జస్టిసు పక్షము: గాంధీమహాత్ముడు

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు దక్షిణ ఇండియా బ్రాహ్మణేతర సమావేశమునందు ముచ్చటించుచు గాంధీమహాత్మునికి స్వరాజ్యపక్షము వారు ద్రోహ మొనర్చకుండి యున్నచో అతడు దేశమును గమ్యస్థానమునకు జేర్చియుండెడివాడని బలికినటుల జస్టిసుపత్రికలో ప్రచురింపబడినది. మహాత్ముని కార్యక్రమసాధనమును మొదలియారుగారిపు డంగీకరించినందులకు సంతసించుచున్నను వీరు మొదటినుండియు ఇటుల బలికిన బాగుండెడిది. జస్టిసుపక్షమువారు మహాత్ముడుపదే శించిన కద్దరునందేశమును నిరసించిరి. కద్దరును ధరింప నిరాకరించిరి. మొన్నటిసభలో నయినను కద్దరునుగురించిన తీర్మానము గనుపింపదు. మహాత్ముడు బోధించిన శాసనసభాబహిష్కారమును నిరసించుటలో జస్టిసుప్రముఖు లగ్రస్థానము వహించిరి. ఇక శాసనోల్లంఘనమునంగతి జెప్పనక్కరలేదు. రాజకీయముగ గాంధీమహాత్ముడు దేశకేత్రువని చాటిరి. మహాత్ముని యుద్యమమును నిర్మూలించిన కీర్తి జస్టిసుపక్షమునకు దక్కునని గూడ నొక ప్రముఖుడు చాటెను. ఆట్టి సీతిలో మహాత్ముడు దేశమును గమ్యస్థానము జేరెడివారని యిపుడు చాటుటకు, స్వరాజ్యపక్షమును దూరుదుదేశ్యము దప్ప వేరు కారణము గనుపింపదు. మొదలియారుగారు మనఃస్ఫూర్తిగ ప్రసంగించియున్నచో, తమపక్షమువారిపుడు మహాత్ముననుసరించునటుల జేయగలరా?

స్వరాజ్యము: సైన్యాధికారము

మాంచెస్టరు గార్డియనుపత్రిక యూహాప్రకారము హైందవస్వస్యమును హిందూదేశపు ఆధీనరులు పూర్తిగ నడువనంతవరకు కేంద్రప్రభుత్వము ప్రజలపక్షము జేయవలను

పడదు. మూంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక జోలు లిబరలు పత్రికలే యిటు వ్రాయుచుండ, కన్సర్వేటివుల యభిప్రాయ మెటుండునో తెప్పబని లేదు. కలనల్ హంటుగారు స్క్రినుకమిటీవారి యెదుట సాక్ష్యమిచ్చుచు, భారతదేశస్వేచ్ఛమునందు సగముమంది యయినను భారతీయు లుండునంత వరకు, హిందూదేశమున సాండుహార్డును స్థాపింప వీలులేదని చెప్పిరి. ఇది జరుగునపుటికి ఏబదిమొదలు 75 సంవత్సరములవరకు అట్లునని చెలిపిరి. సైని కోద్యోగులను తయారుజేయు సంస్థను స్థాపించుటకే 75 సంవత్సరములు పట్టుచో, వారు తయారగునపుటికింకెంత కాలము పట్టునో యూహింపవచ్చును. స్వరాజ్య మంతవరకును సిద్ధింపగూడదనియో? భారతీయులకు సైన్యమున ప్రవేశ మొనగ నిరాకరించి, వారు సైన్యమున ప్రవేశించువరకు స్వరాజ్యము సిద్ధింపదనుట ఏటిసబబో తెలియదు. స్వరాజ్యము సిద్ధించినగాని భారతీయ సైన్య మయినను లభింప దనుట స్పష్టము.

మద్రాసు వాణిజ్యసంఘము
మద్రాసు యూరపియను వర్తక సంఘసభలో, పరిపాలనా నివేదికను ప్రతిపాదించుచు, దానుగారు నిన్నటి దినము గావించిన ప్రసంగము, వారి సంకుచితదృష్టిని జూపుచున్నది. వత్త్రముల ఎక్సైజు రివిన్యూ దొంగినందులకు ఎల్లరును సంతసించుచుండ, వీరు నిరుత్సాహము జూపుచున్నారు. ఎక్సైజు సుంకములు భారముగ లేవని వీరు తెలుపుట ప్రతిమ. ఆసంగతి వీరి కెటుల చెలియును? బరువును మోయువారికే చెలియునుగద. ఎక్సైజు రివిన్యూ తగ్గుటవలన, రాష్ట్రకర్షముల తగ్గుదలకు భంగము కలుగు నని వీరు భయపడుచున్నారు. కాని నిజమాలోచించిన రెంటికిని సంబంధమే లేదు. ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టినచో, రెండు బరువులను తగ్గింపగలరు. క్రరెంసీ విషయమున, వీరికి ప్రస్తుతపు ఏర్పాటులే సంతృప్తికరముగ నున్నవి. అటులగుచో క్రరెంసీ క మీషనుతో బనియేలేదు. 1 పిల్లింగు నాల్గుపెన్నీల మారకపు రేటు వీరికి రుచింపదు. మొత్తముమీద వీరి యభిప్రాయములు ప్రజాభిప్రాయమున కనుగుణముగ లేవని గ్రహింపవచ్చును.

భోపాళ నిదర్శనము
మద్యపాననిషేధము నాదర్శముగ గైకొనుట కయినను బ్రిటీషు హిందూదేశము వెనుదీయుచుండ, స్వదేశసంస్థానమగు భోపాళ రాజ్యము మద్యపానమును సంపూర్ణముగ నిషేధించెను. హిందువులును మహమ్మదీయులును గూడ నిషేధాజ్ఞకు కట్టుబడియున్నారు. కాననముగూర్చి ఎట్టి ప్రతికూలాంధోళనము జరుగలేదు. ప్రజల సౌఖ్యము ముందర, రివిన్యూ నష్టమును తాము పాటింపమని, భోపాళ బీగముగా గారు పలికిరి. మిగిలిన సంస్థానములు గూడ ఈమార్గము నవలంబించి, బ్రిటీషు ఇండియాకు త్రోవ జూపవచ్చును. మద్యపాన దురభ్యాసము నాపివైచుటకు పట్టుదల యుండుచో, అమెరికాలో కన్నును హిందూదేశమునం దదృశ్యవిజయము గాంచ వీలగును.

కాంగ్రెసు నిర్ణయము
కాన్పురు కాంగ్రెసు నిర్ణయ మెటులుండునోయని దేశ మెదురు జూచుచున్నది. ఆసందిగ్ధ నిర్ణయ మిప్పుడవసరము. బొంబాయి మండల కాంగ్రెసు సంఘమువారు, స్వరాజ్యపక్ష సంఘముల నెత్తివెచి, కాంగ్రెసు సభయే శాసనసభాకార్యక్రమమును చేపట్టవలయు నని కోరుచున్నది. రేపటిదినము జరిగెడి విషయ నిర్ధారణసభలో నిట్టి తీర్మానము ప్రకటింపబడు నని తెలియుచున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభవారిట్టి సూచన గావించిరి. ఆంధ్రసభా తీర్మానములను సాంబమూర్తిగారు విషయనిర్ధారణసభ కంపిరని తెలియుచున్నది. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యతీర్మానము గూడ బైకి రాగలదు. ప్రజాశక్తిప్రవర్ధనము గూర్చి ఎటుల తీర్మానించెదరో తెలియదు. కాంగ్రెసు సభవారిటుల నిర్ణయించుకొని యని హిందూదేశమే గాక ఇంగ్లండుగూడ ఆశురముతో నిరీక్షించుచున్న దనుటకు సందియము లేదు.

జగన్నాథ భక్తసభ, ఎగ్నూరు
పైనభవారి 1924-25 సంవత్సరపు రిపోర్టు ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. సంవత్సరాంతమున 320 మంది పథ్యులు గలరు. ఈసభవారి యాజమాన్యమున నలువది ప్రదర్శనములు జరిగెను. వీనిలో 17 కాలక్షేపములు, 23 సంగీతపు కచేరీలు. సుప్రసిద్ధ సంగీత విద్వాంసులు వీనియందు పాల్గొనిరి. ఇవిగాక, రామాయణోపన్యాసములు జరిగెను. మైసూరులో గాయకశిఖామణి బిడారం కృష్ణప్పగారు నిర్మించుచున్న రామమందిరమునకు ధనసహాయము గావింపబడెను. ఖర్చులు పోగ, సభవారికి రు 711-10-0 లు నిలువ గలదని రిపోర్టు తెలుపుచున్నది. డి. బి. టి. రంగాచార్యులుగారు తమసహ జ్ఞాదార్యముతో స్వగృహమగు వేదవిలాస మందిరమును, సభవారి యుపయోగమున కుచితముగనిచ్చి, తమ గానకళాభిమానమును కనుబజచిరి. సంగీత కళాభివృద్ధికి జగన్నాథభక్తసభ తోడ్పడుగాక!

హైదరాబాద్ ప్రసంగము
పంజాబు కాన్వేషన్ సమయమున హైదరాబాదు గావించిన ప్రసంగమును దేశక్షేమము గోరువారెల్లరు గమనించుట ముఖ్యము. మాతృభాషలో విద్యనేర్పుట యావశ్యకమని వీరు వ్యక్తీకరించిరి. హిందువులును మహమ్మదీయులును కలసి కృషి నలుప వలయుననియు పంజాబులో నధికసంఖ్యాకులగు మహమ్మదీయులు హిందువులు పైకివచ్చెదరని భీతికొందుట వ్యర్థమనియు హెచ్చరించిరి. సాంఘికవైషమ్యములు పెచ్చుపెరుగుచున్న సమయమున హైదరాబాదు మహమ్మదీయ ప్రముఖుడు ఐకమత్యసందేశముల ప్రకటించు తెంతయు సంభాష్యముగ నున్నది.

కామకావెల్లు చట్టము
పార్లమెంటుసభలో కామకావెల్లు చట్టమును లాన్సుబరీగారు ప్రవేశపెట్టిరని యిదివరకు చెలిపి యుంటిమి. కాని తేరుపక్షమువారి బిల్లుకు బాధ్యత వహింపలేదు. బిల్లు ప్రైవేటు బిల్లుగటచే ప్రస్తుత పార్లమెంటు సమావేశమున కనంతరము

నిలువజాలదు. నిన్నటిదినము పార్లమెంటు సమావేశము ముగిసెను. అందుచే చట్ట మంతరించునని లీడరుప్రతికకు జేరిన తంతివార్త వెలుపుచున్నది. ఇంతకన్నను భిన్నముగ జరుగునని పలువురు తలచి యుండరు.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయసభ

ఆర్థికవిషయములు
బసారసు, డిసెం 21:— వైసుభాస్వలగారి ఆధ్వర్యమున శ్రీకింద నిన్న హిందూ విశ్వవిద్యాలయసభ జరిగెను. బయటనుండివచ్చినపథ్యులలో పాట్నానుండి సర్ జ్యూలాప్రసాదు, అల్లాబాదునుండి జస్టిసు కన్నియలాల్, లక్నోనుండి జస్టిసు గోకర్నవాళ, లక్నో విశ్వవిద్యాలయము వైసుభాస్వలగారి డాక్టరు చక్రవర్తి, గ్వాలియరునుండి కలనలు హెమసారు, నర్సెంట్సు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీనుండి హృదయనాథమల్లా లక్నోనుండి రాధాకుమరుమఖ్జీగార్లు వచ్చిరి. క్రిందటి సంవత్సరపు వృత్తాంతమును ముఖ్యముగా ఆర్థికముగా 17½ లక్షలు దిగుబాటు కంబడుచున్నదని మాలవ్యాగారు దేశభాషలో నొక స్టేటుమెంటు నిచ్చిరి. విశ్వవిద్యాలయపు కోర్పొరారు సానుభూతి దారులును విద్యార్థులును భిక్షులనై బయలుదేరినచో అపల్లవర్షియు పోయిరి లక్షలు ఆదాయముకూడవచ్చునని మాలవ్యాగారు నమ్మకముతో బలికిరి. సం॥ రా॥ ప్రభుత్వమునుండి రికరింగు గ్రాంటును ఇండియా దొరతనమునుండి వార్షికపు గ్రాంటును తప్పక సంపాదించవచ్చుననియు నీవార్షికపు గ్రాంటుతో అప్పులు తీరకపోయినను మిక్కిలి తృప్తననియు నమ్మకముగా చెప్పిరి చందాలను విరాళములను వసూలుచేయుటకు హిందూదేశమంతటనుండి తీసుకొనబడిన సభ్యులతో నొక ఆర్థికపునర్నిర్మాణ సంఘమును బడ్జెటును సరిగా ఏర్పాటు చేయుటకును విశ్వవిద్యము చేయుటకును మార్గములను సూచించుటకై రెండు ఉపసభ్యములు ఏర్పాటు చేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

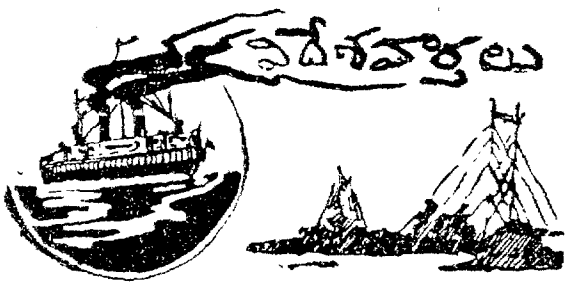
కార్మిక పక్షము హిందూదేశము

“హిందూదేశమును పరిపాలించుటవలన బ్రిటనులోని కార్మికపక్షమున కేమాత్రము లాభములేదు”

పార్లమెంటుసభ్యుడు జాన్ స్టెనుగారి యుపన్యాసము
బొంబాయి, డిసెం 21:— పార్లమెంటు సభ్యుడు జాన్ స్టెనుగారి సాక్షాత్కారమున “కార్మికపక్షము- హిందూదేశము” అను విషయముపై సుపన్యాసించుచు హిందూదేశమును నిరంతరము పరిపాలించుటవలన బ్రిటనులోని కార్మికపక్షమున కేమాత్రము ప్రయోజనము లేదని ముఖ్యముగా నొక్కిచెప్పెను. కార్మికపక్షమువారికి హిందూదేశమునుగూర్చి తెల్లుబడి దాడలకుండు స్వలాభాపేక్ష యేమియునులేదు. విచారించిన మీదట జ్యూటు పరిశ్రమలోనూడ కలకత్తాకును డండికిని ఏ మాత్రమును వైరమే లేదని తేలినది. పోలీయున్న దనుకొనుట వట్టిభ్రమ. ఇరువురును జ్యూటు పరిశ్రమయే చేయుచున్నను ఆరెండింటికిని భేదముకలదు, కార్మికపరిశ్రమలను ఆర్థికముగా నభివృద్ధి చేయవలెనన్న అంతర్జాతీయముగానే జరుగవలెను. అప్పుడు హిందూదేశములో కార్మిక పరిశ్రమ పరిమితి ఎక్కువై అందుమాలమున యితర దేశాల్లో కూడ ఎక్కువగును. ఏజాతికాని ఆర్థిక రాజకీయ క్షేమములు ఒండొంటిలో సరిపడనివిగావు. స్వరాజ్యము కావలెనని హిందూదేశ మడిగెడు విషయమున వివరములు స్పష్టముగా తెలుసుకొనవలెననియు బిసెంటుగారి బిల్లు ఆవిషయమున మొదటి మెట్టనియు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

కాకోరీ రైలు దోపిడికేసు

లక్నో, డిసెం 21:— నేడు లక్నో స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటు సయ్యదు బసుద్దీనుగారి యెదుట కాకోరీ రైలు దోపిడికేసు విచారణకు రాగా బసారసీల్ ఐదుగురూక అనువారిద్దరును నిజముచెప్పినయెడల తుదింపబడుదురని చెప్పబడెను. వీరి పక్షము నీకేసులో సాక్షులుగా విచారించబడుదురు. ముద్దాయిలలో జోగీష్ చట్టా రాజేంద్ర లాహిరి అను వారిద్దరును తెంగాలునుండి యింకను రావలసియుండుటచే కేసు 1926 జనవరి 4 తేదీవరకు వాయిదా చేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కామన్సునభ-కామనువెల్లు చట్టము

సభ ముగియుటలో బిల్లు అంతరించును

లండను, డిసెంబరు 18:— ఇండియా కామన్సువెల్లు చట్టమును యింగ్లండు విచారణకు పరిశీలించి జూడవలెనను యుద్దేశముతో పార్లమెంటులందు కార్మికపక్షము అసెంబ్లీలుగ బలపరచుటచే నిశ్చయము లాంస్సుబరీ, స్పెల్లు, కర్న, వైట్లెడ్లు, బ్రాన్సి, చార్లీటన్సునతి, డా|| హేడన్, గార్డు, టేకర్, గిల్లెటన్సునతి, లీసుస్మిథ్, హాన్సన్, డా|| డాల్టన్, స్పెల్లుగార్డు ప్రత్యేకముగ ప్రవేశపెట్టిరి. చట్టము తొలిసారి చదువబడెను. అమృతములు కనుజ్ఞపెట్టెను. ఈసారి సభ ముగియుటలో యిట్టి చట్టము గూడ అంతరించును. (లేడరు-కేబిల్)

చీనా పరిస్థితులు

నౌకను దొంగలు మారువేషముతో బట్టుకొనుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

హంకాంగు, డిసెంబరు 22:— చీనా సేవకమునకుంపెనీ సాగయ్యాడ 'బంగ్సో' అనునది హ్యంగు సేనుండి జీప్సిస్సుకు బోవుచుండ ఓడదొంగలు ప్రయాణికులవేషముతో బట్టుకొనిరి. ఈదొంగల కాలవాలమైన 'వియూప్సీ' కు 18 తేదీన గొంపాయిరి. ఓడలోనున్న వెండి బంగారు మరియు సరుకులను దిసికొని హంకాంగుకు పోవుటకు వదలిపెట్టిరి. దీనిలో విదేశీయులు చాల మంది ప్రయాణమొనర్చుచున్నారు. ఎవరికిని ప్రమాదము గలుగలేదు. ఒకక ప్రమాదమాత్రము కాన్సి తుతగాత్రుని జేరి.

ఇండియనుసివిలు సర్వీసు బిల్లు

సార్వభౌముడు సమర్థించుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, డిసెంబరు 22:— సార్వభౌముడు ఇండియనుసివిలు సర్వీసుబిల్లు నామోదించెను.

కాన్సెంటు నోపిలు బ్రిటిషు రాయబారిని అంగోరాకు మార్చుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, డిసెంబరు 22:— కామన్సుసభలో ప్రస్తుతము కాన్సెంటు నోపిలులోనున్న బ్రిటిషు రాయబారిని అంగోరాకు మార్చుట వంటిది గావనియు అంగోరలో పరిస్థితులు సరిగా లేవనియు గృహసభ సౌకర్యము లేదనియు ఈసంగతి ముఖ్యమైనదని ప్రభుత్వమువారు గుర్తించినందు, ఈసంవత్సరము చాలసారులు బ్రిటిషు రాయబారి అంగోరాకు బోయెననియు జాగ్రత్తగా గూడ ప్రస్తుతము నిచ్చిరి.

జనీవా జాతీయమిత్రసభ

మహిళలలో తాత్కాలికముగ ఇద్దరు అధికారులుండవలసినదే

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

జనీవా, డిసెంబరు 22:— కర్నలు అమెరికాను జాతీయమిత్ర సభ ఆఖరు సమావేశమున మహిళలలో నున్న ఇద్దరు అధికారులను గూర్చి, లయింగ్సరు సేనాని నియమించినవారిని గూర్చి, ఏమియు జెప్ప లేదనుటచే జాతీయమిత్రసభ ఆ ఇద్దరు అధికారులను తాత్కాలికముగ మహిళలలోనే యుండవలెనని తీర్మానించిరి.

పార్లమెంటులో ఇరాకును గూర్చి చర్చించుట

ప్రభుత్వ తీర్మానము అంగీకృత మగుట

లండన్, డిసెంబరు 21:— ఫ్రీబరీ ప్రారంభములో కామన్సు సభ సమావేశమైన వెంటనే ఇరాకులో క్రొత్త ఒడంబడికను దాఖలు చేసెదననియు ఆవరణలన్నిటిని పూర్తిగ వర్ధింపుటకు అవకాశ మియ్యబడుననియు తీర్మానముగూడ చేయి జేసిరి. చర్చ జరిగిన పిదప ఇష్టమైనచో సభవారు దాని అంగీకరించవచ్చును లేదా నిరాకరించవచ్చుననిరి.

కైన్సుగారి యాక్షేపణ

జనీవాలో జేసికొన్న ఒడంబడికను నేటి కార్యక్రమములో జేర్చుట తప్పని కైన్సుగారిని.

తీర్మానమునకు సవరణను ఆలోచించుటకుగూడ అవకాశము నీయలేదనిరి. ఫ్రీబరీలో చర్చించుటకు ఒడంబడికను ముందుగానే అంగీకరించుట అన్యాయమనిరి.

ఈతీర్మానమును ప్రవేశపెట్టినపుడు తన పక్షము వానిని సభనుండి వెడలి పొమ్మని కైన్సుదననిరి.

ప్రభుత్వము తరపున బాల్బిన్సు గారు తీర్మానము నుపపాదించుచు ఇది అత్యవసరమనిరి. నేడే తీర్మానించవలెననిరి. ఇది చాలముఖ్యమైనదగుటచే తక్షణమే నిశ్చయముగావలెననిరి. అందుచే తీర్మానమును చర్చించుటకు ప్రారంభించెదననిరి. పిదప కైన్సుగారు కార్మికపక్షము నంతయు వెంటబట్టుకొని సభనుండి వెడలిపోయిరి.

బాల్బిన్సుగారి యుపన్యాసము

జనీవాలో మొన్న బ్రిటిషు ప్రభుత్వము తరపున విదేశాంగ మంత్రి ఆఫ్రికన్ మంత్రి వ్యవహరించిన సంగతులను ఈ సభవారు ఒప్పుకొనవలెనని తీర్మానము గోరుచున్నది. ఇరాకు సరిహద్దును గూర్చి బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతరపున జాతి సమితివారిచ్చిన తీర్పును విదేశాంగ మంత్రియు ఆఫ్రికన్ మంత్రియు అంగీకరించిన విషయమును కామన్సు సభవారు నామోదించ వలెనని గోరుచున్నది. ఒక ప్రభుత్వము వెనుక ఒక ప్రభుత్వము జేయు పనిలే సాగించుట కాని క్రొత్తదేదీయులేదనిరి. అందుచే కామన్సు సభాంగీకారమేగాక ఇంతకు ముందు ప్రభుత్వసమ్మతి గూడ గావలెననిరి. ఈ ప్రభుత్వమువారు గూడ సమ్మతినివలెననిరి.

ఇరాకు సరిహద్దును నిశ్చయించుటకు జాతీయమిత్ర తీర్పును అంగీకరించెదమని కర్నప్రభుత్వ లాసేను ఒడంబడికను సంతకము జేసినపుడు అభయమిచ్చెను.

ఆ ఒడంబడికను ధృవపరచిన మరుసటిసంవత్సరము. రాంకే మన్యోవారు గూడ అంగీకరించి నిరుడు సంవత్సరము నెవ్రెంబరులో జనీవాలో ఫార్ముల ప్రభుత్వ దానిని పోయిన కార్మిక ప్రభుత్వము తరపున పునరుద్ధరించిరి. అంతర్జాతీయతగవులను జాతీయమిత్ర పరిష్కారించుటకు అధికారము నిచ్చుటగాని వేరొండుగాదు. దీనికందరును జాతీయమిత్ర ఒడంబడిక ప్రకారము ఒప్పుకొన్నదే. అందుచే ఇది ఒక ప్రత్యేకవిషయమునకే సంబంధించి గాదు. అవిషయమే మనము జాతీయమిత్ర చేయూత నొకగవలెను. ప్రభుత్వమువారు లోకంలో ఒడంబడికలో అవిషయమును అనుట జరిగిరి. ఈవిషయమున్నచో ప్రత్యేక విషయము. ఈ తగవును పరిష్కారము జేయుటకు జాతీయమిత్రని గోరితిమి. ఒడంబడిక అయి ఒకసంవత్సరమే అయినది. దీనినే మనము నిరాకరించినచో ప్రపంచములో ప్రజలు జాతీయమిత్రయందు విశ్వాసమును చూపుదురా? చూడెదమని ఎట్లనుకొనగలము? అందుచే జాతీయమిత్రవారి తీర్మానము అంగీకరించి ప్రాపంచికాంతి నేర్పాటుచేయుటకు మనము చేయూత నొసగవలెననిరి.

ఇరాకులో ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యములు

విషయమై సమర్థించుచు ఇరాకులో ప్రస్తుతము మతము జేసికొన్న ఒడంబడిక 1928 లోపుగ దీనిసానే ఇంకొక ఒడంబడికను జేసికొనవలెనని కానించుచున్నదనిరి. ఇరాకు మ్యాండేటులు మనము ఒప్పుకొన్నపుడు జాతీయమిత్ర ఇతరసభ్యులపట్ల బాధ్యత వహించితిమి. దానినిగూడ నెరవేర్చవలసి యున్నది. మ్యాండేటును ఒప్పుకొన్న పిదప, దానిని వదులకొని వీధిత్వముగ వదలిపెట్టరాదనిరి. బ్రిటిషుప్రజలసామ్యము ఇరాకువారి నముక్రింద ఖర్చుపెట్టు కాలము ఇంతకు ముందున్న ప్రభుత్వము లోనటులే తగినప్రభుత్వము గూడ త్వరలో ముగియవలె ననుచున్నారనిరి. ప్రభుత్వమువారి సైనికపాలన వ్యయము ఒకతేజి పూర్తిగావలెనని నిర్ణయించితిమనియు ఆ ప్రకారముచేయగలదు మనియుచెబియజేసిరి. 1928 లోనున్న కన్నశ్యేటిపు ప్రభుత్వము గాని కార్మిక ప్రభుత్వముగాని బ్రిటను ఇరాకు సంబంధము

1926 లో ముగియవలె ననుకొనలేదు. ముగియునని తలంచలేక ఇరాకు జాతీయమిత్రలో జేరు పరిస్థితి తేర్చుచువరకును సంబంధము విడిపోవనిరి. ఇరాకులో బ్రిటిషువిధానమునుగూర్చి బాల్బిన్సు గారు చదివి వినిపించిరి.

ఇరాకులో బ్రిటిషువిధానము

మహిళాతీర్మానము నుపపాదించుచు బ్రిటిషువారు ఇరాకులో అవలంబించువిధానమును బాల్బిన్సుగారు ప్రకటించిరి. ప్రభుత్వమువారిచ్చిన అభియము స్వప్రముగ 26 సంవత్సరములు పూర్తిగావలెననికాదు. ఇంతకు పైతెక్కువకాలములోనే పూర్తిగావలెననే యుద్దేశము. జాతీయమిత్రలో జేరు నిలకడ ఇరాకులో ఏర్పడువరకు బ్రిటనుమాండేటు సాగును. సామ్య ఖర్చుపెట్టు అభియముగాని ఇరాకులో నేలననుండుననిగాని అభియమునీయలేదు. ఇరాకులో నిలకడయును ప్రభుత్వవిధానమును నిలబెట్టుటకు సలహా నిచ్చుచు సహకారము సల్పుటకే అభియమొనగవారము.

1928 లో ఆంగ్లో ఇరాకు ఒడంబడిక అంతరించినవెంటనే విదేశ ప్రభుత్వమువారి దెవలెన ఇరాకును మట్టిపించిరేని జాతీయమిత్రవారిదే ప్రధానబాధ్యత. వారే చూచుకొనవలెను. సామ్రాజ్యపరిస్థితులనుబట్టియు, ప్రాపంచికాంతిపరిస్థితులనుబట్టియు బ్రిటిషువారి బాధ్యత ఏర్పడుననిరి. దేశములో ఉపద్రవము లేకుండగను, సైనుండి తీరువులు చెబుకుండగను, ఇరాకు స్వయంసహాయముపై ఆధారపడునంతవరకు మనస్థిరమును నిర్వహించి తీరదము. ఇందులకు జాతీయమిత్ర తీరుపు అడ్డుగా నుండజాలదు. మధ్య ప్రావ్యదేశములో కాశ్యతముగ కాంతి నేర్పరచు ఒడంబడికకై ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ప్రపంచములో ఒక ఇరాకేగాక అన్ని రాజ్యములును, మన తురుష్కలుగూడ యుద్ధభయమునుండి తప్పించుకొని హాయిగనుండుటకు ప్రయత్నించుచున్నారము. శాంతిపరిస్థితుల ననుసరించి పూర్వముకంటె ఎక్కువయొత్సర్గము ననుభవించవలెననిరి.

నీటిపాటుల యుపయోగముగొనుట, అవసరమునకు, మహిళలలో కొంతభాగము ఇరాకు కీయవలెననియు సరిహద్దు కేటాప్రక్కల సైన్యము లేకుండు జేయవలెననియు జేసికొన్న ఒడంబడిక ప్రభుత్వమువారి కంతయు లాభకరముగ నున్నది. ఇరాకులో చమురుగను లేర్పడిన ప్రభుత్వమునకు హెచ్చుగ అదాయమేర్పడును. నీటిపాటుల విషయమై లాభించు నటుల ప్రభుత్వమువారు పనిచేయుచున్నవనిరి.

తర్కితో సఖ్యతగను, స్నేహముగనుండువలెననియు అంగోరాకు బ్రిటిషు రాయబారి సంపవలెననియు చాలమంది సభ్యులు నుడివిరి.

ప్రభుత్వవిధానమును బలపరుచుచు వార్తా మిగిలి గారిట్లు చెలిపిరి. ఇరాకు పరిస్థితులకును, ఇండియాసామ్రాజ్య ప్రావ్యదేశ పరిస్థితులకును చాల సంబంధమున్నదనిరి. ఇకముందు ఇరాకులో క్రైస్తవ నడచును. వైమానిక ప్రచార మేర్పడును. యూరప్ యను ప్రభుత్వమువారి కెవరు ఇరాకులో స్థానము వాక్రమించుకొను ఆశలను తెట్టుకొనకుండ జేయవలెను.

బాల్బిన్సుగారి తీర్మానము చర్చజరుగు కాలమంతయు కార్మిక పభ్యులు సభనుండి లేచిపోయిరి.

22 డిసెంబరు నెరకు 'రేడింగుబిల్లు' మరితరబిల్లులను చర్చించుటకు ప్రస్తుత మాపుజేసిరి. దీనికి కారణము కార్మికపక్షమువారి ప్రయత్నములే.

బ్రిటిషు పత్రికల వాఖ్యలు

లండన్, డిసెంబరు 22:— మహిళల చర్చను గూర్చి వాఖ్యాన మొనర్చుచు టైమ్సుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.

ఇరాకు ప్రభుత్వోద్యమములగాని స్వల్పసంఖ్యాకుల ఆశయములకుగాని భంగము లేకుండ సరిహద్దును దిద్దవలెను. అపుడు తర్కితో స్థాయిగ సఖ్యత ఏర్పడును. స్థానిక తురుష్కల మొఘలు పటాపంచలను, సరిహద్దులోనున్న కర్దులు తర్కిలో జేరుటకు ఇచ్చగించవచ్చును. తురుష్కల అనుమానమునకును విరోధమునకును కారణమైన కర్దుల సమస్యను నిష్కాపట్నముగ చర్చించిన ఇవన్నియు సమసిపోవును. సుంకముల సరిహద్దు నేర్పాటుజేసిన స్నేహ మలవడును.

తర్కి, పెరిషియా, ఇరాకు భయమొకరికే లేకుండ పరస్పరవిశ్వాస యుక్తిమగు ఒడంబడికను జేసికొనవలెననియు ఇరాకును కాశ్యతముగ తర్కిస్తాన్ ప్రాంతము నిర్మలననియు, చమురుగనుల విషయమై బ్రిటనుతో రాయబారములు జరుపువనియు క్రైస్తవులకులకు కర్దులను చానిచ్చెదమనియు, దానికి బదులుగ కర్దులు తురుష్కలను మహిళాభాగమును, మహిళావగరమును గూర్చి తురుష్కల గోరుచున్నారనియు ఆ ప్రకారము జాతిలో రాయబారములను సంపవలెననియు కన్పర్తిగారినిరి.

వచ్చే కొద్దిసంవత్సరములలో ఇరాకు తనభుత్వవంత తాను భరించగలదనియు అంతియగాక మనము యోగ్యులమన్న భావ్య తనగూడ ఇరాకు వహించగలదనియు కర్నూలు అమెరికాగారినిరి. తర్కితో రాయబారములనుజరుపుటకు ప్రభుత్వమునకు ఇష్టమే యనిరి. తర్కితో పరిష్కారము చులకనగ కుదురునటుల ప్రయత్నించెదరని కర్నూలు అమెరికాగారినిరి.

ఇరాకులో బ్రిటిషు విధానము దివ్యముగ పనిజేయుచున్నది. పూర్తిగ శాంతిప్రక్రమ పరిస్థితులేర్పడి పాలనము సాగుచున్నది. వైమానిక దళమంతయు ఘనసేనజేసెను. మనముజేసిన 4,000,000 పౌనులలో సగము వైమానికదళమునకే ఖర్చుబెట్టితిమి. వైమానికదళము ఇరాకులోనున్న సమగ్రప్రదేశములందున్నను ఈభుత్వమునకు సరిహద్దులనువ్యతిరేకించుటకు 192 సంవత్సరమునకు పరికి బ్రిటను ఆర్థిక సైనికసహాయమును ఇరాకుకు భేదమునకై రేదనిరి. దేశీయస్వపరిపాలన మానేర్పాటుజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్న సర్ పెన్సికాన్సు డి. హెన్రీరాబ్బు, మరితర బ్రిటిషు అధికారులును అనుతింపిరి. క్రికెట్టలో మిల్లరప్రభుని కాలములోగాని, క్రామరుప్రభుని కాలములోగాని ఇంత చక్కగ జరుగలేదు. ఇరాకు అధికారులు బ్రిటిషు సలహాదారులు ఎంతయు వండ్లులు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు చమరుగనుల కాశపడి ఇరాకులో తమ విధానమును ప్రవేశపెట్టలేదనిరి. తురుష్కపెట్రోలియము కంపెనీ ఇరాకు ప్రభుత్వము వర్తకసంబంధములు కష్టములేకుండ సౌఖ్యముగ జరుగును. సోవియటురషియానే పూర్తిగ తమకుకావలసిన పెట్రోలియమునకు నమ్ముకొనునటుల జేయుటకంటె ఇరాకులో దొరుకు పెట్రోలియములో తర్కికగూడ వాటా సేలవీయగూడదా?

ఇరాకునుండి మరలిపోయినచో జాతీయమితి వట్టిద్రోహము చేసినటులగును. అంతియగాక పెరిషియా, బాల్కన్సు, ఈజిప్టు మరితర దూరదేశములలో ఏర్పడిన ప్రభుత్వము తరుమారగనని మార్చింగుపాపుట్రక్ వ్రాయుచున్నది. అన్నిప్రభుత్వములు అంతరించు ననుచున్నది.

కుభనాచకము లేర్పడునటుల దృష్టాంతము పసాలు చూపుచు చర్చించుటకు తురుష్కరాయబారిని ఆహ్వానించితిమిని బాల్కన్సుగారు ప్రకటించుటచేయని డెయిలీటెలిగ్రాఫు పత్రిక చెబుచున్నది.

తర్కితో ఇప్పుడు ప్రస్తాపించుట దొంగ వచ్చి పోయిన పిక్కుట జాగ్రత్తపడుటవంటిదని వెబ్బువిప్టురు గెజటుపత్రిక వాకొనుచున్నది. కర్నూలుఅమెరికాగారు ఇందులకు వడబడకపోవుట చేతను, బాల్కన్సుగారు, జేసిన బాసప్రకారము మెసపోలేమి యాను మనము ఖాళీజేయుటకు చాంబ్లెనుగారు చతురతతో తర్కితో ఒడంబడిక జేసికొనుట తెలియకపోవుటచేతను జాతీయమితి మసాలుసంభావనకయమై తమంతటతామే జోక్యము గలుగజేసికొనవలసివచ్చెను.

బాల్కన్సుగారు ఎంతమాత్రము సహించుటకు వీలులేని వైఖరిని అనులించిరిని డెయిలీహెరాల్డుపత్రిక చెబుచున్నది. ఇరాకు మనఅధికారమును చాలకాలము సాగించుటకు ఒక కర్నూలుఅమెరికాగారు తప్ప ఇతరు లెవరును కోరుట లేదనుచున్నది.

మసాలు సంభావన

ఇరాకు రీజెంటు యభిప్రాయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశం 22:—రూటరుతో ఇరాకు రీజెంటు అమీరు జేభుగారిట్లు చెబుచున్నాడు:— మసాలు సంభావన యెంతయు తృప్తికరముగనున్నది. ఇది ఇరాకుచారిత్రమున ఎంతయు లాభకరముగ నుండును. అమీరాల్ శొదుమను, పెయిజులు గారి కొడుకును హ్యోకోలో విద్యభ్యసించుటకు ఇంగ్లండుకు వచ్చుచున్నాడు.

తురుష్కరాయబారి

ఇరాకుసరిహద్దునుగూర్చి బాల్కన్సుగారితో ప్రస్తాపించుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశం 22:—ఇరాకు సరిహద్దువిషయమై తురుష్కరాయబారి నేటిసాయంకాలము బాల్కన్సుగారితో ప్రస్తాపించిరి.

ఇంగ్లండులో ఉపద్రవకరముగు శీతవాతము

మంచుపతనము

రోడ్లన్నియు, బోవుటకు వీలులేకుండుట

నాకల యవస్థ దెప్పనలవి కాదు.

లీఫ్టు, డిశం 21:— ఈసారాంతమున స్కాట్లండు, ఇంగ్లండువేల్పు ప్రాంతములలో శీతవాతము ఉపద్రవముగజేసెను. రోడ్లన్నియు మంచుపతనముచే మాటుబడిపోయి పోవుటకు వీలు లేకున్నది. కొంతకాలమైన రాకపోకలకు వీలగుటకు మంచు ప్రదేశములను బాగుచేయు నాగళ్లతో శుభ్రము జేయుచున్నాడు. మార్గములను వేల్పు రైల్వే ఆలశ్యముగ పోవుచున్నది. చాలవోట్ల టెలిగ్రాఫు టెలిఫోను లీగలు తెగిపోయి సమాచారములే అగిపోయినవి.

విరిషు సమద్రములో తూర్పు తీరమున శీతవాతము భీభత్సముగ వీచెను. మనుష్యులను కాపాడు పడవలను తెప్పించిరి. ఉత్తరమున కొంతకాలము మంచుపతనము శీతవాతము సాగుననుచున్నాడు.

బ్రిటిషు కోశాగారము

ఇండియా ప్రభుత్వమున కిచ్చినవి

లండన్, డిశం 21:— ఇండియా ప్రభుత్వమునకు రెండువర్గాయములు బ్రిటిషు కోశాగారమునుండి ఇచ్చిరి. మొదట 2801 పౌనులు 1920 లో ఇరాకు డ్రాకమీషనరకుఅయిన సఖ్యులు నిచ్చిరి. రెండవవర్గాయము 1917—18 నేజీడును ల్లాసు కనుకేగిన రాయబారులు ఖర్చుకొంద 47838 పౌనుల నిచ్చిరి. ఈరెండు మొత్తములను కోశాగారాధికారిల సమ్మతి లేనిదే ఇచ్చిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సామ్యును ఖర్చుబెట్టుటకుమంచు మృద్రప్రావృతాశిల పరిస్థితులను చక్కగ ఆలోచించి చేయవలెనట.

పంచెయిలపై పన్నును వేయవలెనని కోశాగారముల్రాని అడిగెదరనియు కాని ఆపన్నును వసూలు జేయుటకు ఇబ్బందులందును గాన కోశాగారముల్రాని నిరాకరించవచ్చునని మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక తెబుచున్నది.

నూతన భారతరాజప్రతినిధి

నూతన సంవత్సర దినముల పట్టిలో రైటు ఆనగలిలు ఉడ్ గారికి గూడ బిరుదు ఉండుననుచున్నాడు.

రాంకే మగ్డోనాల్డుగారు బిరుదము

ముగ్గురుమాతృత్వతో 21 లేదని మార్చెయిల్సుకు బయలుదేరిరి. సిలోనులో 10 రోజులుందురు.

మసాలు సంభావన

అంగోరా వైఖరి

రషీదుబేగారి యభిప్రాయము

ప్యారిస్, డిశం 20:—మసాలు తీర్పునుగూర్చి అంగోరాప్రభుత్వమువా రేమిజెప్పెదరో ముందుగా ఊహించజాలను. మసాలు పరిస్థితులు సున్నితముగను, సందిగ్ధావస్థయందున్నది.

తర్కి సదాశాంతి నే గోరుచున్నది. యుద్ధమున్న ఏన గిండుకొన్నను జాతీయరక్షణార్థము అవసరమునూ కత్తిగట్టి పోరును. గ్రేటుబ్రిటనుతో తర్కి ఎన్నియో ఏర్పాటులను గూర్చి ప్రస్తాపించెను. ప్రత్యుత్తరమే లేకుండెను. గ్రేటుబ్రిటనుగాని తర్కిగాని మసాలు విషయమై చురుగు నిమిత్తమే ఎన్నడును ఆలోచించలేదు. చమరుసమస్యగనే ఎత్తుకొనలేదు. అంతర్జాతీయనర్తకవర్గము నేర్పాటుజేయుటకు తర్కి ఏర్పాటుజేసెను.

మసాలు అంటే తర్కికి జాతీయ సామ్రాజ్యాధికారమే. సర్వ సామ్రాజ్యాధికారము వారిచే. ఇరాకును రాజ్యముగ తర్కి ఎన్నడును అంగీకరించలేదు. తర్కి-సమృద్ధిలేనిదే ధీనిని పరిష్కారముజేయగూడదని లాసేనుబసంబడికలో ఆధారముకేసి మధ్యవర్తి పరిష్కారమునకు తర్కి ఒప్పుకొనలేదు. నెస్టోరియనులు బ్రిటిషుపక్షములోనే వైసిటులగ ఏర్పడిరి. అందుచే తురుష్కరాష్ట్రముపై చండైనిపురు తురుష్కాలు వారిని వెడలగొట్టితిమని రషీదుబేగారినిరి.

ఆస్ట్రేలియా పార్లమెంటు

“వక్త” కూర్చుండు కుర్చీ

లీపెల్లు, డిశం 19:—వచ్చే సంవత్సరము మధ్యభాగమున ఆస్ట్రేలియా పార్లమెంటు సమావేశమగును. అప్పటికి సభాస్యతుడు కూర్చుండుటకు (వక్త) కుర్చీ నొకదానిని ఆస్ట్రేలియా కామన్వెల్లు రిప్రజెంటివు సభతో బహుమతిగా నిచ్చుటకు సామ్రాజ్యపార్లమెంటు సంఘమువారి యునైటెడ్ కింగ్డంశాఖవారు సామ్యును ప్రోగుజేయుచున్నాడు. కామన్వెల్సులో ఉన్న కుర్చీవలెనే యుండును 1921 లో కనడాకు బంపినదానిని పోలి యుండును. ఖరీదు 800 పౌనులగును. జాను ఆఖరునకు కుర్చీ పూర్తియగును వచ్చేసెప్టెంబరులో సమావేశమగు సామ్రాజ్యపార్లమెంటుసంఘమున కీయవలెను.

యునైటెడ్ కింగ్డమునుండి 16, కనడానుండి 8, దక్షిణ ఆఫ్రికా నుండిరి, న్యూజిలండునుండి 4 న్యూజెల్లాండునుండి 2 ప్రతినిధులువచ్చెదరు. కర్నూలు అమెరి, థామస్ గార్లు గూడ సభ కేగెదరు.

బ్రిటిషు పార్లమెంటు

మరల ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీని సమావేశమగును

లీపెల్లు, డిశం 21:—నేడు కామన్సు ప్రభువుసభలందు రెండింటితోను చాలవరకు విల్లులను చర్చించెను. ఈ చర్చ అంతయు అయిపోయిన పిదప ఫిబ్రవరివరకు పార్లమెంటును ఆపుజేసెదరు.

వచ్చే ఆగస్టువరకు ఈవర్గాయము పార్లమెంటు పనిజేయుననిరి.

గనల పరిశ్రమనుగూర్చి ప్రస్తుతము పరిశోధించుచున్నాడు. ఇది కొంతకాలము జరుగును. నేడు ముఖ్యముగ ఇరాకు భావిపరిస్థితులు చర్చించెదరు. జాతీయమితి తీర్మానము నామోదించుటకు నేడు చర్చించెదరు.

ఆర్థిక కారణములచే ప్రతిపక్షు లీజాతీయమితి తీర్మానమును అంగీకరించరట. ఇరాకులో బ్రిటనులు చాలకాలమున్న వ్యయము అధికముగనని భయపడుచున్నాడు.

ఉక్కు, ఇనుము పరిశ్రమలను గూర్చి ప్రస్తాపించెదరు.

డాక్టరు ప్రిన్స్టన్ గారిపై కుట్ర

వార్తాపత్రికలలో ఆందోళన మాపవలెను

లండన్, డిశం 19:—ప్రేస్ పక్ష కుట్రనుగూర్చి పత్రికలలో ఆందోళనము జనుపుటచే అనవసరమగు హామ్యలు తీసిండుననియు అల్లరులేమియు గుంగకుండుటకై పత్రికలు ఈ విషయమై ఏమియు ప్రకటించకుండ జేయవలెనని న్యాయశాఖామత్తుని జర్మను ప్రజాపక్షమువారు గోరిరి.

బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు తనను ఆటేసింపిన

వార్లను ఖండించుట

లండన్, డిశం 20:—ప్రభువులసభలో రేటింగు విల్లు పరిశ్రమ రక్షక చట్టమును చర్చించునపుడు వాల్టేను ప్రభుని, ఆప్సన్ గుర్త అస్కియెత్తు ప్రభుని తీవ్రముగ ఖండించిరి. ముఖ్యముగ ఆర్మీల్లు ప్రభుని విరోధములముగ దూరిరి.

స్టారు పత్రిక బర్మెన్ హెడ్ గారి కీచిత్ర చంచలన పేల గల్గెనాయనుచున్నది. కొంచెము గౌరవముగ ప్రస్తాపించిన బాగుండెడి దనుచున్నది.

అబర్దరు పత్రికాభిప్రాయము

లండన్, డిశం 20:—మసాలు ఇరాకు మత ప్రతిస్థాపనలనుండియు సానికసంఘములనుండియు కర్నూలు అమెరి గారికి అభినందన పరంపరలు గురిసినవి. మసాలు మేయరు (పురపాలకాధికారి)గూడ అభినందనలను మసాలు తీర్పు విషయమై బంపిరి.

తర్కితో మంచి గనుండుట ఇరాకు మ్యాండ్ టు పరిసరాస్తమగుట యుచువిధానములో ముఖ్యమున రెండు విషయములు. మృద్రప్రావృతదేశములో శాంతియుండుట గూడ మావిధానములోనిదే మసాలు చమరుగనుటగాని ఇండియాకు బోవుటకు ఇరాకును వైమానికాయముగ చేసికొనుటగాని 1923 అయిన తరువాత ఇరాకులో బ్రిటిషువారు. ఆగరాదని అభ్యుదయపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

స్మితు కమిటీ

సార్వభౌమని కమిషనులా లేక రాజప్రతినిధివా?

కర్నూలు హంటుగారి సాక్ష్యము

(ఆసానియే డెకు ప్రెసు)

శ్రీశ్రీ, డిశంబరు 19—ఇండియన్ సాండుహార్టు స్కమిటీ నేడు ఉదయం 10-20 గంటల తిరిగి సమావేశమయ్యెను. 10/15 పంజాబు పటాలమున కధిపతియైన కర్నూలు హెచ్. ఆర్. ఎ. హంటుగారు విపులముగ విచారించబడిరి. ఇండియన్ సాండు హార్టు సైనిక కళాశాలయందు హైందవ విద్యార్థులు ఆంగ్లేయలతో కలిసి తరిగిదగుటకు యింగ్లాండునుండి ఆంగ్లేయవకులను ఆహ్వానించ వలయుననియు, తరిగిదనంతరము బ్రిటిష్ పటాలములలో కొంతకాలము భారతీయ సైనికవిద్యార్థులు పని చేయవలయుననియు, ఆంగ్లేయుల సహవాసలభము నొందుటకొరకు నూచింపబడెనని సాక్షితో స్మితు నేనాని చెప్పెను. బ్రిటిష్ సైనికవిద్యార్థులు యిండియాకు రారని ఆంగ్లేయదేశమందలి సాక్షులు దలంచుచున్నారు. బ్రిటిష్ సైనిక విద్యార్థులు భారతదేశమునకు రావచ్చునని స్మితు నేనాని అభిప్రాయ పడుచుండెను.

సాహసవతులగు బ్రిటిష్ యువకులూరావచ్చునని సాక్షి అంగీకరించి, 17, 19 సంవత్సరములందు వారల నిటకు గొని వచ్చుటవలన ఆరోగ్యము చెడవచ్చునని హంటుగారునుడిచిరి.

ఈ విషయము ఉపసంఘ మింగ్లాండునకు వెడలినప్పుడు విచారించవచ్చునని స్మితు నేనాని నూచించెను.

సైన్యమున క్రమముగ భారతీయుల హస్తగతముచేయుటకు ప్రత్యేకింపబడిన ఎనిమిది పటాలముల సైనికోద్యోగులను, యితర పటాలముల బ్రిటిష్ సైనికోద్యోగులలో కలయకు "ండ జేయబడెదని నూచింపబడిన నూచనను, బర్మగుారు చెల్లదానిని సాక్షి నిరసించెను. బ్రిటిష్ ఉద్యోగులతో గలసివచ్చుదు చెప్పుసారులు బ్రిటిష్ భారతీయ సైనికులు గలని విచారణలు సల్పిరి.

ఎనిమిది పటాలముల ప్రత్యేకించుట భారతీయ సైనికోద్యోగుల కామోక్షముగ గలదని సాక్షి కప్పెను హీరాసింగు గారి ప్రశ్నకు సమాధాన మిచ్చెను. శిక్షణము కొరకు భారతీయులను వివిధపటాలము లందును నియమించుట బాగుగనుండునేమో యని తన స్వీయాభిప్రాయమని సాక్షి చెప్పెను.

రాజప్రతినిధి కమిషను తీసివేయవలయునని సాక్షి చెప్పెను. పటాలము యొక్క అధిపతి సార్వభౌమని కమిషను నొందిన ఉద్యోగిగ నుండవలయును.

సైన్యమందలి సిబ్బందియు, ఉద్యోగులను చాలవరకు పూర్వచారపరాయణు లని నేతనాగురు వేసినప్రశ్నకు సాక్షి సమాధానమిచ్చెను. వంశానుక్రమముగ సైన్యమందు ఉద్యోగములుచేసిన కుటుంబములవారిచే నడపబడుటకు సైనికులంగీకరించెదననియు, అట్టిఉద్యోగులు ప్రాణములను అర్పింప సిద్ధముగనున్నారనియు సైనికులు గ్రహించి తాముకూడ ఉద్యోగులవలె ప్రాణముల నర్పింప జూచెదననియు సాక్షి నుడిచెను. సైన్యమందు ఉద్యోగము చేయని కుటుంబములుండి వచ్చిన సైనికోద్యోగులపై సైనికుల కంత విశ్వాసముండజాలదు.

వైసచెప్పిన విషయము రుజువుచేయ సాధ్యము గాదనియు, సైనికుల అభిప్రాయ ముదియే యని తన నిశ్చితాభిప్రాయమనియు జిన్నా, పండితమోతీలాల్ గారలకు సాక్షి సమాధాన మిచ్చెను.

సాక్షి అభిప్రాయ మంగీకరించినను, సైనికతరగతులుగాని తరగతుల నుండి సైనికోద్యోగులను నియమించిన యెడ భారతదేశ రక్షణమునకు అపాయము వాటిల్లునని యేల సాక్షి ఘోషించెనునందు నూచించెనని జిన్నాగారు బ్రశ్నించిరి. సహజముగ సైనికోద్యోగ కుటుంబములకు చెందని తరగతుల బోషించవలయు ననియు, యుద్ధకాలమున కావింపబడిన పరీక్ష జయప్రదముగ లేదనియు సాక్షి నుడిచెను. వారలు సైనికోద్యోగులుగ నుండ సంపూర్ణముగ నిరాకరింప తాను అంగీకరించుట లేదనియు, ప్రత్యేకపు సౌకర్యములపై సాండుట హార్టు నందు తరిగిదనొందుట కేర్పాట్లు చేయవలయునని నూచించెను.

ఇట్టివలవరకును యింగ్లాండునందు ఒకతరగతి నుండి

సైనికుడును, వేరుతరగతినుండి సైనికోద్యోగియు వచ్చుచుండెడి వారు అని జిన్నా, మేజరుజోరవారు సింగుగారు నూచించిరి. మధ్యతరగతిలో భాగ్యవంతులు సార్వభౌమని కమిషనులనొందుట కవకాశము 1918 సంవత్సరమునకు బూరము ఉండినయెడ, యింగ్లాండునందువలెనే యిండియానందున ఉండెడిది అని సభ్యులు చెప్పిరి.

సభ్యుల నూచనను సాక్షి అంగీకరించి, ఇంగ్లాండునందు సహజముగ యుద్ధమనిన పండువుగ దలంచు వీరజాతులు, వీరజాతులుగాని వారును గలరనియు, వీరజాతులు గానివారలు సైనికుల విశ్వాసమును యుద్ధకాలముందు చూరగొనజాలక పోయిరనియు సాక్షి చెప్పెను. భారత సైన్యమందలి ఉద్యోగులు సిపాయిజ యియ్యబ్బంది ననుభవించెదరా? వీరజాతులకు జేసని ఉద్యోగుల క్రితసామర్థ్యముల బోషించుటకు సరిహద్దువందలి పోరాటములే ఉచితముగ అవకాశము.

బ్రిటిష్ ఉద్యోగి మిక్కిలి సాహసవంతుడనియు, చిన్నతనమందే విదేశము పోవలసియుండెననియు, వ్యాయబుద్ధి, మంచిచిత్తవర్తనల అలవాటు వచ్చిన పాతకాలముందు అభ్యసించుననియు భారతీయుని కీ అవకాశము లేకపోవుటచే బ్రిటిష్ సైనికోద్యోగిని భారతీయ సైనికోద్యోగిని భేదము గలదనియు, పండితమోతీలాల్ గారికి సాక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. శిక్షాస్థితివలన భారతీయుడు బ్రిటిష్ వానివలె బలవంతుడు గాడనియు, ఫ్రెంచి, జర్మనుదేశస్థులవలె స్వదేశమును విడువ అంగీకరింపదనియు హంటుగారు వచించిరి. సాండుహార్టు నందు ఆంగ్లేయులు అభ్యసించు సైనికశిక్షణము ఫ్రెంచివారి, జర్మనువారి శిక్షకంటె మంచిది అని సాక్షి చెప్పెను.

సాక్షి అభిప్రాయమును మోతీలాల్ గారు అంగీకరించి, ఆంగ్లేయునివిద్య, తరిగి పుట్టి గట్టిగనుండుటకు సామ్రాజ్య బాగ్యత గారణమనియు, భారతీయులు వారిదేశమునుమాత్రమే సంరక్షించుకొనవలయుననియు, ఫ్రాంసు, జర్మనీ, జపాను లందు గల శిక్షణ తరిగియుతో సంత్వష్టినొందెదననియు పండితుడు వచించెను. బ్రిటిష్ వారివలె అధికముగ తరిగిదు భారతీయుల కుండవలయునని ఏల ఉండవలయునని పండిత నేత్రుగా గారడిగిరి.

సాక్షి పండితు సభిప్రాయ మంగీకరించలేదు. యుద్ధము నందు పోటీగలదనియు, మంచితరిగిదనొంద ప్రయత్నించవలయుననియు సాక్షి చెప్పెను.

ప్రస్తుతమందు భారతదేశమున సాండుహార్టు స్థాపించుటవలన సాక్షి మరొకని ప్రశ్నలకు త్తరమిచ్చెను. సైన్యమందు నూటికి 50 వంతులుయినను, అధమును భారతీయులవలెము కావలయునని సాక్షి చెప్పెను. అప్పుడు యిండియానందు సాండు హార్టు స్థాపించుటకు ప్రారంభదశ సమకూడుననెను.

పండితమోతీలాల్ గారు:— అది ఎప్పటికిని సందభించనిదగును.

కప్పెను దాఫీల్ గారు:— భారత సైన్యము భారతీయుల పరము చేయుటకు ఎంతకాలము పట్టును?

సాక్షి:— ఏ ఐది మొదలు 75 సంవత్సరములు.

మేజరు జోరవారు సింగుగారు:— నూటికి 50 వంతులు సైన్యము భారతీయుల హస్తగతమైన పిదప సాండుహార్టు స్థాపించబడునని దలంచుము. అట్లైనయెడ సైన్యమందు యేటగలుగు 200 భాగీలు నింపుటకు 100 మంది భారతీయ సైనికోద్యోగులుకావలయును. ప్రతి సంవత్సరమును నూరు భారతీయ సైనికోద్యోగులు తయారు చేయబడుటకు భారతీయులు బ్రిటిష్ సాండుహార్టు నందు తరిగిదనగావడవలయును. ఇంతమంది భారతీయులను తయారు చేయుటకు సాండు హార్టు అధికారులు నిరాకరించెదరు.

సాక్షి:— ఎంతమంది భారతీయులను తయారు చేయుటకు సాండు హార్టు నందు చేర్చుకొనిబడెదరా? అంతమంది బ్రిటిష్ వారలు నిరాకరింపబడెదరు.

రామచంద్రరావుగారు:— అధిక సంఖ్యాకాలను తరిగిదు చేయుటకు బ్రిటిష్ సాండుహార్టు అధికారులు భారతదేశస్థుల చేర్చుకొనని యెడల?

సాక్షి:— అప్పుడు ఈ దేశమందే సాండుహార్టు స్థాపించుట తప్పదు. బ్రిటిష్ వ్యయముపై తయారు చేయబడు వారిని సాధ్యమైనంతవరకు మిగు తీసికొనవలయునని నా అభిప్రాయము.

రావుగారు:— ఇంగ్లీషు వేశమందు పన్ను కల్లించువారు కట్టివారుగారు. భారతీయు లెల్లప్పుడును అధికముగ పన్ను కల్లించుచున్నారు. భారతీయులను తరిగిదు చేయుట కొరకు చేర్చుకొనని బ్రిటిష్ సైనిక కళాశాలలకు యేటను భారతదేశము రూ 85,000 లను వెచ్చించుచున్నదని యిండియా ఆఫీ

స్ట్రెక్చరులనల దెలియుచున్నది. అదిమిషను దెలియునా?

సాక్షి:— ఇది నే నెప్పుడు వివలేదు. నమ్మతగినదిగా తోచుటలేదు. భారత దేశమందు వూత్ విచ్చినంటి కళాశాలను స్థాపించుట చాల కాలమువరకు ఆపుచేయవలయును.

అబ్దుల్లా ఖానుగారి సాక్ష్యము

10/15 పంజాబు పటాలము తాలూకు టీకా ఎమ్. అబ్దుల్లా ఖానుగారు పిమ్మట విచారించబడిరి. కర్నూలు హంటు గారివలె యిందూరునందు తరిగిదై, సాండుహార్టు నందు శిక్షణ నొందుకుండగనే సాక్షి కమిషను సంపాదించెను. విదేశ భావయందు భారతీయ సైనికవిద్యార్థి శిక్షణము నొందుట ముఖ్యమున యిబ్బందియని సాక్షి చెప్పెను. ప్రస్తుతపు పాతకాలము తగిన శిక్షణము నీచుటలేదని సాక్షి చెప్పెను. బాలీయందు దేశభక్తి, ధర్మవిర్వహణము గావించ వలయునను భావము వారిమనంబులందు వికసింపజేయవలయును. సైన్యమందు అనాదినుండియు జేరుచున్న జాతులవారల కధికముగ ప్రోత్సాహమియవలయును. వారి ఉద్యోగధర్మములను అర్థముగ నెరవేర్చుటకు సైన్యసంబంధముగ సాంప్రదాయములు ఉద్యోగులకుండవలయును. శాంతిసమయమందు మంచి సోదైరు అని ప్రసిద్ధిపడినచాడు యుద్ధమునందు వానిప్రతిష్ఠ నిష్టలేట్లు కొనకపోవచ్చును. ఇది స్వీయాభిప్రాయమనియు వీరజాతులకు జెందనివారి అనభవమువలన తానిది జెప్పుటలేదనియు సెన్నా గారికి సాక్షి చెలిపెను. వైమానికదళము భారతీయుల నాకర్షించుటలేదని తనన్నే హితుల ద్వారాగ్రహించిననిసాక్షి బల్లెను. తాను యెనిమిదిపటాలముల భారతీయులపరము చేయుటకు ప్రత్యేకించుట సమ్మతించుటలేదని సాక్షి రామచంద్రరావుగారి కిచ్చినమాధానమిచ్చెను. ఆకారణము వలననే తాను యీ ఎనిమిది పటాలములలో బనిచేయుట కయ్యము జూపుచుండెను. భారతదేశమందు సాండుహార్టు స్థాపింపవలయునని అబ్దుల్లా ఖాను గారు బల్లెరి.

లెస్సినెంటు కరియప్పగారు

భారతీయుల హస్తగత మగుచున్న ఎనిమిది పటాలములలో నొకటియును 1/7 రాజపూరుపటాలము తాలూకు లెస్సినెంటు కె. ఎమ్. కరియప్పగారు తదనంతరము విచారించబడిరి.

సైన్యము భారతీయుల హస్తగతముచేయుటకు ఎనిమిది పటాలములనువేరుచేయుట తనకంగీకారముగ లేదని సాక్షి స్మితు నేనానికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఇతరపటాలములందువలె భారతీయులు నేర్చు అలవడజేసికొనుటకు ఎనిమిదిపటాలముల విధాన మవకాశముల నీయుటలేదు. ఎనిమిదిపటాలములు భారతీయుల కొరకు ప్రత్యేకింపబడుటచే వారికి సామగ్గ్యములను జూపుటకు అధికావకాశముల నిచ్చుచున్నదని స్మితునేనాని వచించెను. సాక్షి స్మితుగారితో యీవిషయమై యోగిభవించలేదు.

ఇందూరు పాతకాలద్వారా తాను కమిషనును సంపాదించెనని నేతనాగారిప్రశ్నకు సాక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. తానుమదరాసు ప్రసిడెన్సీకళాశాలలో విద్యనభ్యసించుచుండగా వార్తాపత్రికద్వారా యిందూరు సైనిక పాతకాలముగరించి జదివి, తన్ను చేర్చుకొనవలయునని దరఖాస్తు నంపితినిని కరియప్పగురు చెల్లిరి. సార్వభౌమని కమిషను లుగల భారతీయ సైనికోద్యోగులకు బ్రిటిష్ సోదైరులు సలూముచేయకుండుట తటస్థించెనని సాక్షి నుడిచెను. ఇట్టి ప్రసక్తము అధికారులకు చెలువ ఉచితముగవర్య మర్యాదవిహీనులపై ననలంబింపబడెను. సాండుహార్టు సైనికకళాశాలయందు విద్యార్థులు 20 మొదలు 40 వేలవరకును రెండుసంవత్సరములలో వెచ్చించెదరని తాను వింటినని సాక్షి చెప్పెను. సాండుహార్టు నందు శిక్షనొందుటకు తమవిశ్మలసంపదలవలెవారల కీవ్యయము దిగులు పుట్టించుచున్నవి. సగమువ్యయము ప్రభుత్వమునసించినచో శిక్షణనొందుటకు వలయునంతమంది అభ్యర్థులు లభించెదరు. తాను జపాను, అమెరికా, కెనడ, ఫ్రాంసు, బెల్జియము, యిటలీదేశములకు బోతిననియు యీదేశములందెల్ల బ్రిటిష్ సైనిక విద్యావిధానము ఉత్కృష్టమైనదని నుడువుట వింటిననియు సాక్షి చెప్పెను. సశిక్షణయందు బ్రిటిష్ సైన్యమునకు బోలినదిలేదు. కవాతుమిదగాక యితరసమయములందు బ్రిటిష్ సోదైరులతరిగిదు శిక్షణము నిగ్రహము కనబడును. సైనికోద్యోగుల పరస్పరసహకారము, సైన్యముయొక్క సామర్థ్యపలుత్వము నిల్పుచేయుటకు సైనికులు ఉద్యోగులు కలసి భుజించుట అత్యవశ్యకము. సరిసమానము భోజనసమయమందెల్లరునుగలసి, సోదరభావములతో ఘోరిగదరు. ఇతరదేశములందు కలసిభుజించు ఆచారములేదు. బ్రిటిష్ సైన్యముయొక్క సామర్థ్యమునకు సైనికులును ఉద్యోగులును గలసిభుజించుటయే ముఖ్యకారణము.

ఇట్టి సమయమునందే సోదరులకుంటే అధికవాత్సల్యము గలవారితో తనకు స్నేహమునుకలిపినది స్నేహముగాను వచ్చింది. మిలిటరీబాటలు, మిలిటరీబాటలు కానివారు ఆను వివక్షత పాటింప నావశ్యకము లేదని నేతృగారికి సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. ఎవ్వరైన తగిన విద్యాభ్యాసము నొంది సచ్చరిత్ర వంతులై నైవ్యవిద్య నభ్యసించి తగవచ్చునని సాక్షి చెప్పెను. ముగ్గురుగుండు కాని మిలిటరీ బాటిష్ట్రులను నైవ్యమందు జేర్చు కొనరాదు. తాను కొడుగుజేళ్ళుడనియు త్రితీ కులమువాడ నియు పంపితమోతీలాలు నైవ్యముగారికి కరియవచ్చునగు (ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి).

తనలందఱియు తాతయు వ్యవసాయదారులని సాక్షి రామచంద్రరావుగారికి జవాబిచ్చెను. నైవ్యవిద్య నభ్యసించుటకు విద్యార్థులు తగినంతమంది లభించగ నే భారతదేశమందు సాంఘిక హక్కు స్థాపించవలయునని సాక్షి నడిచెను. పూర్వ నిచ్చి చాతా పాఠశాలయందు నైవ్య విద్యయందు తరఫీతులగు భారతీయు లను యింగ్లాండు పంపవలయునని లెక్కరియవచ్చుగాను బల్కిరి. నైవ్యవిద్య అప్పుడుగ నభ్యసించుటకు యింగ్లాండు నందునలే పట్టిన పాఠశాలలు భారతదేశమందు దుండవలయునని నైవ్యవిద్య విధానమునుగురించి ప్రశ్నింప సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. మరియొక పాఠశాల ఢేరాధనానువంటిది స్థాపించవలయు ననియు, రెండుపాఠశాలలందును 600 మంది బాలురను తరఫీతు చేయవలయుననియు సాక్షి నడిచెను. ప్రతిసంవత్సరమందు నూ టికి 30-వ వంతు ఖాళీలు భారతీయ నైవ్యోద్యోగులచే నింపబ డవలయుననెను. అనగా సంవత్సరమునకు 50 మంది భారతీ యులీ ఉద్యోగములకు నియమింపబడెదరు. కాని ప్రస్తుతము భారతీయులనుయింగ్లాండు బంపవలయుననియు, సాధ్యమైనంత జేగముగ తగిన పరిశీతులందు సాంఘికహక్కు యిండియామందు స్థాపించవలయుననియు లెక్కరియవచ్చుగాను వచ్చింది.

ఇంచూరునందు నైవ్యవిద్య నభ్యసించుటచే సాక్షి నైవ్య విద్య బాగుగ నభ్యసించుట కంతరాయములు గలిగెనా యని ప్రశ్నింపబడలేదని సమాధానమిచ్చెను.

యుద్ధకాలముందు సరియగు విద్యార్థులు లభించనప్పుడు ఒక సులభమైన మార్గము యిందూరునందు నైవ్యోద్యోగుల తయారు చేయుట సాధ్యమైనపుడు, రెండు సంవత్సరములలో మంచివిద్యా ర్థులను భారతదేశమందు తరఫీతు చేయ యే ల సాధ్యము కాదని పండితుడు ప్రశ్నించెను? సాంఘికహక్కునందు తరఫీతులకు ఆక్షేపింపదగినదనియు, ఇంచూరునందు నైవ్యవిద్య నభ్యసించిన వారందరు చిరుతప్రాయము గారనియు సాక్షి చెప్పెను. నైవ్య జీవితమునకు అర్హులైనవారలకు విశ్వవిద్యాలయ పటాలముందు తరఫీతులను నిర్బంధముగ జేయవలయుననియు, సాంఘికహక్కు నందు విద్యార్థుల జేర్చుకొనుటకు మరియొక మార్గముగూడ నవలం బింపవలయుననియు లెక్కరియవచ్చుగాను నడిచిరి. కనడా యందుగల కింగ్స్టన్ మూడికి సాంఘికహక్కు అనుకరించి, అందు జేరువారియస్సు 21 సంవత్సరములవరకు హెచ్చించవలయు ననెను.

బ్రిటిషువారిని బహిష్కరించే వంటి నే యింగ్లాండుబంపివే యవలయునని గొందరుదలంపు నభిప్రాయమును నిజమని యేల వ్వుటమొంటునందు సాక్షి జేర్చెనని పండితుడు ప్రశ్నించెను. (నవ్వు)కొందరిట్లు చెప్పినయియు, వారు బాధ్యతగర్వించినవారు గారనియు, సాక్షి చెప్పెను.

పండిత మోతీలాల్ నైవ్యముగారు:— భారతదేశము నుండి మనబ్రిటిషుమిత్రుల సంపివేయుటకు చాలకాలముపట్టును. (నవ్వులు)

ఒకసభ్యుడు:— మనము పొమ్మనినను వారు పోరు.

జిన్నా గారు:— భారతదేశక్షేమమును కాపాడుట వారి విధి. (నవ్వులు)

నైవ్యవిద్యయందు బాగుగను ర్తించుటకు ఎల్లరునుగలసి భుజించుట లాభముగాదాయని బర్మనగారు ప్రశ్నింప, లాభమే యని సాక్షి జవాబిచ్చెను.

పంజాబు ముసల్మానులు, రాజపుత్రులు మొదలగు నైవ్య కులకు సాక్షి అభిప్రాయమి జిన్నా గారు వచ్చింది. గౌరవమును సాక్షి చూరగన, యుద్ధకాలముందు ప్రాణములైన అర్పింపగ లట్టి విశ్వాసము సాక్షి బడయగలదాయని జిన్నా గారు ప్రశ్నిం చిరి? నైవ్యకుల గౌరవమును బడసి వారు ప్రాణత్యాగము నైనను యుద్ధ సమయమందు గావించు నంతటి విశ్వాసమును పొందగలదని సాక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ప్రతి సులభమైనందును 50 బాలురను తయారుచేయుటకు అనుకూల పరిశీతులు గలవనియు నైవ్యమును హస్తగతము చేయు విధానము జయప్రథముగ కొనసాగుటకు సరియగు విద్యార్థులను తరఫీతు చేయవలయు ననియు సాక్షి వచ్చింది.

సోదరు జీవితముందు గల సౌఖ్యమును ఆనందమును భార తీయులు గ్రహించలేదు. 1919 సంవత్సరమునకుపూర్వము వారిని నైవ్యములో జేర్చుకొనకుండుట యందుల కొకకారణము. హస్త గతముకాని పటాలములందు బ్రిటిషు నైవ్యోద్యోగుల సహవాస ముచే పెక్కు విషయములను గ్రహించుటకు విశేషావకాశములు గలవు. భారతీయుల హస్తగతము చేయబడిన ఎనిమిది పటాల ములలో నేది లోపము సంభవించినను విధానమంతయు లోప భూయిష్ట మైనదని దూషించెదరను భీతి గలదు. బ్రిటిషు నైవ్యో ద్యోగులు భారతీయ నైవ్యోద్యోగుల క్రింద కొలుపు చేయరని తాను వినలేదని సాక్షి జిన్నా గారి ప్రత్యుత్తర సమాధానమిచ్చెను.

లెప్పినెంటు సర్దారు జైసింగు గారు

యుద్ధములందు ప్రవీణతగల జాతులవారు నైవ్యవిద్య నభ్యసించవలయుననియే అభిప్రాయమన్నా రని కల్పధాలా సం స్థాన దళ అనుబంధము 31-11 సిక్కు రెజిమెంటునందలి లెప్పి నెంటు సర్దారు జైసింగుగారు సో ఆబుల్ కుయామ్ గారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. ఢేరాధనాను కళాశాల విషయమై తనకు దెలియదనియే కల్పధాలా సంస్థానముననుండి ఆకళాశాలయందు తరఫీతునువారి జేర్చుకొని తాను ఎరుగననియు సాక్షి చెప్పెను. క్వట్టాలో తన జెబాలియనులో జేరినప్పటినుండియు మహమ్మ దీయులు తన్ను గౌరవముగ జూచుచున్నారని సాక్షి జిన్నా గారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. ఒక మహమ్మదీయ పటాలమును తాను ఒకచోట నడపితి ననియు, తన ఆజ్ఞల కొరత వహించి ఎల్ల నైవ్యులను నడచిగొనిననియు సాక్షి చెప్పెను. ఇన్ని సంవ త్సరములందు తాను బ్రిటిషు నైవ్యోద్యోగులతో గల సి నైవ్యమందు బనిచేయుచుండెనని జైసింగుగారు నడిచిరి. బ్రిటి షుసాంఘికహక్కు నడపబడునీతిని నడపవలచినయెడ వెంటనే భారతదేశమందు సాంఘికహక్కు స్థాపించవలయు నని సాక్షి చెప్పెను.

నేతృగారు:— మహమ్మదీయులు మియులను గౌర వించెదరని చెల్లుచున్నార. బ్రిటిషు నైవ్యోద్యోగుల యెడ జాపు విశ్వాసమును యుద్ధముచేయుటయందే గాక మరియితర విషయములందును వారు మీయందు సమానముగ విశ్వాసములను జూపెదరా?

ముఖ్యముగ సర్వవిషయములందు ముసల్మానులు నన్ను విశ్వసించెదరని జైసింగుగారు నడిచిరి.

సార్వభౌమని కమిషను అధికగౌరవకరమైన దనియు దొమియను కమిషను లిచ్చినయెడ భేదప్రతిపత్తి తటస్థమై ననియు భీతిగలవని మేజరు జోరవారుసింగుగారికి సాక్షి సమా ధానమిచ్చెను.

నేతృగారు:— మీరు యిప్పుడే సాంఘికహక్కునుండి దిగితిరనుకొనుడు. భారతీయపటాలములో జేరెదరా లేక భార తీయుల హస్తగతముగాని పటాలములో జేరెదరాయని ప్రశ్నింప బడినప్పుడు మీరేమి సమాధాన మిచ్చెదరు? త్రిణము తడవజి సమాధాన మిచ్చుట కిదికష్టమై ప్రశ్న అనిసాక్షి నడిచెను.

జిన్నా గారు:— ఎనిమిది పటాలముల స్క్రీము ప్రజా మోక్షముగ లేదనియే మీ అభిప్రాయము?

అవును. ప్రజామోక్షముగ నున్నదని నవ్వును సాక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

మేజరు జోరవారుసింగు:— సాంఘికహక్కు స్థాపింప బడినదని తలపుడు. సంస్థానములవారు రెండు నైవ్యవిద్య నభ్య సించెదరని మీరూహించుచున్నారా?

సాక్షి:— చెరెదరని నా అభిప్రాయము.

భారతదేశమందు సాంఘికహక్కు స్థాపించినయెడ తరఫీతు చేయుటకు వలసినంతమంది అర్హులు నైవ్యవిద్య నభ్యసించుట కు గలరని రామచంద్ర రావుగారికి సాక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. దుర్గరమగు వ్యయమునకు భీతిల్లి మధ్య తరగతుల విద్యులు తరఫీ దు నొందుటకు యింగ్లాండు వెడల భీతిల్లుచున్నాను.

లెప్పినెంటు బ్రారుగారు

4/19 హైదరాబాదు రిజిమెంటు తాలూకు

లెప్పినెంటు హెచ్. బి. ఎస్. బ్రారుగారు తరువాత విచారింపబడిరి. ఈయన కష్టము మీరాసింగుగారి పుత్రులు. కమిటి అభ్యుత్థులగు స్క్రీము నేనాని బ్రారుగారిని విచారింపవల సినదని కష్టము మీరాసింగుగారిని గోరిరి. కాని బ్రారుగారిని మీరాసింగుగారు ప్రశ్నింపవలసిరి.

నైవ్యము భారతీయుల హస్తగతము చేయుటకు అకలం చింపబడిన ఎనిమిది పటాలముల స్క్రీమును సార్వభౌమని కమి షనుల నొందిన బ్రిటిషు నైవ్యోద్యోగులు విరోధభావముతో జూచుటలేదు తనకు దొరుకుచున్నదని మేజరు జోరవారు సింగు

గారికి సాక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. భారతీయ నైవ్యోద్యోగుల క్రింద బ్రిటిషు నైవ్యోద్యోగులు పనిచేయ రనునది తా నెప్పుడు ను వినలేదని బ్రారుగారు చెప్పిరి. నేనయందు ముఖ్యముగ గా వలసినది సుఖమును సంతోషమునని సాక్షి తెల్పెను. ఆదా యము వ్యయము లాభము నష్టమును బరికించుటతప్ప వేరు యెరు గని కోమటి తన కుమారుని నైవ్యవిద్య నభ్యసించ కళాశాల కంపునని యొప్పురును దలంపజాలరు. సిక్కులు వ్యవసాయదారులు గాని సోదరు లు గా ని ఉ న్నారు. సోద్ర రుగనుం డి న తం డి బి డ్డ ను నై వ్య ము న కే బంప జూచును అని బ్రారుగారు చెప్పిరి.

మేజరు జోరవారుసింగు:— కాని సోదరుల ప్రసిద్ధిపడి యుద్ధకాల ప్రకటనలందు జేరుబొందిన యొక కోమటి నే నెరుం గుదును” అని సింగుగారు చెప్పిరి.

అది యొక విశేషాంశమని లెప్పినెంటు బ్రారుగారు ప్రత్యు త్తర మిచ్చిరి.

తగిన శిక్షణమున్న ప్రతివారును నైవ్యమందు జేరవచ్చు నని సింగుగారు నడిచిరి.

1923 సంవత్సరములో బ్రిటిషు సాంఘికహక్కునందుసాక్షి తరఫీతునుండ భారత నైవ్యమందు బ్రిటిషువారు చేరుటకు ప్రచా రము సల్పబడెనా యని రామచంద్రరావుగారు బ్రారుగారిని ప్రశ్నించిరి.

జేకాబు జేనాని నైవ్య విద్య నభ్యసించు విద్యార్థులను ఉద్దేశించి ఉపన్యసింపెను అని సాక్షి నడిచెను.

రామచంద్రరావుగారు:— భారత నైవ్యములో జేరిన బ్రిటిషు కాండేటులు లేక ఉద్యోగులు భారతీయులక్రింద బని చేయ నవసరములేదని అప్పుడు చెల్లుబడెనా?

తానట్టిది వినలేదని సాక్షి జవాబిచ్చెను. నైవ్యముక్రమ ముగ భారతీయుల హస్తగతము జేయబడునని విశ్వసించుచుండె ననియు, అందుకొరకు మంచి పునాదులు నిర్మింపవలయుననియు అభిప్రాయము 200 మంది కమిషనులు గల ఉద్యోగులైన సాంఘిక హక్కు స్థాపించుటకు పూర్వము ఉండవలయుననియు సాక్షి తెల్పెను.

సాంఘిక హక్కు నందు బాలుర జేర్చుకొనుటకు వయస్సు హెచ్చించ నవసరము లేదని బర్మ ను గా రి కి సమాధానము సాక్షి యిచ్చెను. ఏ విషయ మందును భారతీయులయెడ భేదము జూపుటలేదు. బ్రిటిషు ఉద్యోగులు నైవ్యోద్యోగులు ఒక్కరితి తరఫీతు పొందవలయు ను ఉభయులును సమాన పరీక్షలను కష్టములను చాటవలయు ను. మంచి ఉత్సాహమును పోటీయును గలిగించుటకు ఒక కం పెనీని మరియొక కంపెనీతో ఆటలను ఆడించెదరు. నైవ్య శిక్షణ ములో నిది యొక భాగము. చాలమంది విద్యార్థులు లేకుండ ఆ టును ఆడవీలులేదు.

రహస్యముగ యీసాక్షి కొంతసేపు విచారింపబడెను.

లెప్పినెంటు మెహతాబు సింగుగారు

క్రీస్తుగారులు రిజిమెంటునందలి రెండవ బటాలియను యను తాలూకు లెప్పినెంటు మెహతాబు సింగుగారు నేడు విచారింపబడిన సాక్షులలో ఆఖరుసాక్షి. తనంతట తానే, యి తరుల ప్రాతాహ్నము లేకుండ మెహతాబుగారు నైవ్యమందు జేరి రని అభ్యుత్థులతో చెప్పిరి. 21 సంవత్సరమువరకు వయస్సు హెచ్చించుటకు సాక్షి సుముఖుల జూపెను.

బ్రిటిషు నైవ్యోద్యోగులు భారత నైవ్యముయొక్క విశ్వా సమును జూరగొనిననియు, ప్రస్తుతముందు భారత నైవ్యము యొ క్క విశ్వాసమును భారత నైవ్యోద్యోగులు చూరకొనినో లేదో తాను జెల్పజాలననియు మేజరు జోరవారుసింగుగారికి లెప్పి నెం టు మెహతాబుగారు సమాధానమిచ్చిరి. యుద్ధముందు ఉభయు లను భారత నైవ్యులు సముముగ విశ్వసించెదరా? సంశయము తనకు గలుగుచున్నదని సాక్షి నడిచెను.

మేజరు జోరవారుసింగు:— యుద్ధములో మీవారు మి మ్ములను విశ్వసించి మీ ఉత్తరవులను నెరవేర్చెదరని మీరు విశ్వ సింపరా?

సాక్షి:— వారలను నన్ను నడపనిచ్చెదరని నేను దలంచుట లేదు.

మేజరు జోరవారుసింగు:— ఇంతటితో సమాప్తిచేయుట మంది.

అప్పుడు సాయంత్రము 7-45 గంటలకు సాక్షి రహస్యము గ కొంతసేపు విచారింపబడెను. నేడు విచారించుటకు సిద్ధయిం పబడిన లెప్పినెంటు కాంతిసింగుగారిని సోమవారముందు ప్రారం భముగ విచారింపెదరని పత్రికా విలేఖరులకు చెల్లబడెను.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ప్రథమ ఆదివారము మహాసభ

ఈనెల 27-వ తేదీ ఆదివారము ఏలూరు పురమందిరమున జరుగును

రాజమహేంద్రవర వాస్తవ్యులు కుసుమ ధర్మన్నగారు అధ్యక్షత వహించెదరు

బీహారులో వాణిజ్యసంఘస్థాపన

ప్రయత్నములు కార్యరూపమును దాల్చుచున్నవి
పాట్నా, డిసెం 22:— బీహారులో వాణిజ్యసంఘమును స్థాపించుటకు ప్రయత్నములు కార్యరూపమును దాల్చుచున్నవి. భగవత్ పూరులో హిందూ కన్వెన్షన్ లో బీహారుమిల్లు యజమానులసంఘము మొట్టి స్థాపించబడినను ఆసంఘము మిల్లు యజమానులు మిల్లుపనివాండ్లకు సంబంధించిన విషయముల నే విచారించుచున్నది. వర్తకము పరిశ్రమదారులకు సంబంధించిన విషయము లింకెన్నియోగలవు. రైల్వేలకు స్టేషనరులకు సంబంధించిన విషయములతో బాటు లెక్కిన అన్నివిషయములనుగూడ మొత్తముగా విచారించుటకు మిల్లుయజమానుల సంఘముకంటె పలు క్రిందిగల వరియొక సంఘముండవలెనని తలంపబడినది. అందువలన బీహారు బీహారు పరిశ్రమలతోగూడ రీతియనున ముందు శ్రవణహించి వాణిజ్యసంఘ స్థాపనలో సహాయము జేయుటకై ఒక సమితిని నియమించిరి. ఇతరసంఘములనుండి 'బ్రెలాసు' తెలుసుకొనబడినవి. కాన్పూరులోని సంఘమువంటి దొకటి స్థాపించబడును. (ఆ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి

వైస్రాయ్ కాంపు, డిసెం 22

డిసెం 21:— రాజప్రతినిధి దంపతులు ఆగ్రీ పూలతోటలకు వెళ్ళగా సామ్రాట్ అగ్నిపుడు జి. మార్గముగాను, కార్యదర్శి లాకష్మణుగారును వెంటబెట్టుకొని చూపించిరి. త్రిపుర వాహరాజునకును స్థాపనకును రాజాజేపకీనందన్ ప్రసాదుసంగుగారికిని రాజప్రతినిధి దగ్గర మొసంగెను.

సర్వోచ్చర సామానుగారు బెన్గళియలో నుండుటకు వచ్చిరి. కర్మిటూరాజుబెట్టునపలెలు బెన్గళియరునుండి వెడలిపోయి. తంగాలుగల్లు సభ్యులతో రాజప్రతినిధి విందు ఆరగించెను. (ఆ. ప్రె.)

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు—రాజప్రతినిధి

దక్షిణాఫ్రికా అధిప్తాయము

బొంబాయి, డిసెం 23:— జోహానెసు బగ్గనుండి డిసెంబరు 22 తేదీతో సి. యఫ్ ఆండ్రూసుగారు బొంబాయికొని కలు పత్రికకు క్లిప్లువ్రాయుచున్నారై—వైస్రాయ్ యొక్క యువ న్యాసమును గూర్చి యిచ్చుట గొప్పనిరాశపరిచినది. హిందూ దేశమునకు తమచే జాపించబడిన వస్తువులను రాజప్రతినిధి సర్టిఫై చేయునట్లుగా కనబడుటచే యూనియను ప్రభుత్వమువాద మురితెచ్చింపుచున్నాడు. తాముజోక్యము కలిగింపుకొనుటవలన భారతీయులు ఏమిలాభము కలుగననుచున్నారో తెలుసుకొనుట కష్టమనియు నానాజాతినమితిగూడ జోక్యము కలిగింపుకొనబలవనియు, అయినను యూనియను ప్రభుత్వమువాద మిటుకు సంసిద్ధులైయున్నారనియు, యూనియను ప్రభుత్వము వారిదివరకే చెప్పినదానిని రాజప్రతినిధి అంగీకరించుననియు ప్రభుత్వ పత్రిక యైన రాండు మెయిలు సంపాదకీయ వ్యాసములో వ్రాయుచున్నది. తీర్మానము జరిగేలోపల ఇండియా మెరలన్నియు వినిపించుకొందుననియు కాని దక్షిణ ఆఫ్రికా తేనుములే ముందు కాపాడబడునని హిందూదేశము తెలుసుకొనవలెనని వ్రాయబడియుండెను. దక్షిణాఫ్రికా సహాయముగా ప్రసరించుచున్నాను క్లాసువీరయా బిల్లు రెండవసారి చదువబడునరకు సభజేయుట వారంగీకరించుటలేదు. నెలెట్టుకమిట్టిలో చర్చించుటకుమాత్రము వారంగీకరించుచున్నారు. అప్పుడు జోక్యము కలిగించుకొనుట అసంభవము. పార్లమెంటు సమావేశమయ్యేలోపల సంపూర్ణ సభ జరుగుట అవసరము. నేనా రీతిగా పత్రికలకు వ్రాసితిని. అనుమానముగానే జాబు వచ్చినది. పరిస్థితులు కొంత అనుకూలముగానే యున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

తిరుపతి దేవాలయ పంచముని కేసు (స్వకీయ విశేషం)

క్రిందికోర్టు తీర్పు అప్పీలులో కొట్టివేయబడుట
ఈశ్వరుని చిరాయు డివిజనుల మేజిస్ట్రేటు గారు 22వ తేదీన విచారించిరి. ది. కుసుమస్వామి వాయును గారు ముద్దాయి ఈశ్వరుని వాదించిరి. శ్రీ. సి. రాజగోపాలాచారిగారు (నేలము) ప్రత్యేకముగ మేజిస్ట్రేటు గారివద్ద అనుజ్ఞ పుచ్చుకొని ఆది వ్రాపికల తరపున మూడు గంటల కాలము వాదించిరి. వకీళ్లు చాలముది చచ్చిరి. ప్రాసిక్యూటరు ఇన్ ఛార్జ్ గుగారు కేసు రుజువు చేసికొనలేక 257 సెక్షను ప్రకారము విచారించ వలెను లేదా పునర్విచారణకు విడవిపెట్టవలెనని కోరెను. తీర్పు జెప్పట్ల రేపటికి వాయిదా వేయబడెను.
చిత్తూరునుండి నే. డొక విశేషం ఇట్లు తెలివార్చబడిరి:— పంచముడు దేవాలయమును ప్రవేశించెనన్న కేసు అప్పీలులో సబ్ డివిజనుల మేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పు జెప్పారు శిక్షను కొట్టి వేసిరి. ఇందు ముసుమునకు భంగము కలెనని ప్రాసిక్యూటరు నిర్ధరింపలే పోయెను. క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడు 258-1 సెక్షను క్రిందికోర్టువారిచే సరిగా యనుమదంపబడలేదు. అక్రమ విధాన మనుసరింపబడెను అని తీర్పు జెప్పిరి. ఇతర విషయములలో ఆఫ్రికాయ మేమియు జలవలేదు.

ఉక్కు-పరిశ్రమ సంరక్షక పద్ధతి లేదు

ప్రధానామాత్యుని ప్రకటనము
లక్నో, డిసెంబరు 21:— కామన్వెల్త్ లో ఉక్కు, ఇనుము పరిశ్రమలకు పరిశ్రమ రక్షణపట్టును వర్తింపజేయుటకు వీలులేవని బ్యాంకుగారు ప్రకటించిరి. కాన దీనిని యభి నృద్ధిజేయుటకు ప్రభుత్వమువారు సదా కనిపెట్టి చూచుచుండు రనిరి. తూర్పుఆఫ్రికా రైలును వేయుటకు ఏర్పరచిన ఋణము ఎంతయు సహాయకారిగ నుండుననిరి.

ఇండియా సైనికాధికారులు

క్రొత్తమోస్తరు సింధులు
లండను, డిసెంబరు 21:— ఇండియా సైనికాధికారులందు తాచేదార్లకు పింఛనులను క్రొత్తమోస్తరుగ ఇచ్చుటకు మార్పు జేసినదియు, అ క్ట్టు బరు 1 వ తేదీ నుండి విరామము జెందువారికి గూడ ఇది వర్తింపదనియు ఈ వివరములు ఇండియాలో ప్రకటించెదననియు కామన్వెల్త్ లో వింటర్వ్యును ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

భూపాలులో మద్యపాననిషేధము

ను ప్రవేశపెట్టినందులకు బ్రిటిషు మద్యపాననిషేధ శ్రీ సంఘము వా రెంతయు భూపాలురాణి కొనిచూచిరి. దీనివలన మంచుమార్గులు గలుగనన్నదనియు తనరాజ్యములో నున్న శ్రీలు ఎంతయు కృష్ణ తన జూపుమన్నారనియు తాను మహమ్మదీయమతమునే యనుసరించి చర్యను దీసికొనుచున్నను ఆల్కహోలు త్రాగునునుగూర్చి హిందూధర్మములు గూడ పహమ్మదీయ ధర్మములనుండి విస్తారముగ భేదముగ లేవనియు, హిందువులు విధేయతతో ప్రవర్తించుచున్నారనియు ఏమిచ్చుములను కలుగజేయులేదనియు ప్రజాక్షేమము సాఖ్యము కుట్ర ఆదాయ మెక్కువగాదనియు భూపాలురాణి వారితో జెప్పెను.

మత్తపదార్థములసభకు అమెరికాగూడ ప్రతినిధులను బంపును.

క్రొత్త వెరిషియను ప్రభుత్వము

మంత్రివర్గము
టెహరాన్, డిసెంబరు 20:— ప్రధానామాత్యుడు—పురూగీ విదేశాంగమంత్రి—ముషాదెత్ మూల్క్. ఆర్థికమంత్రి—బీకటు దెయిమంత్రి—దాద్లరు యుద్ధమంత్రి—అమీరెలు ఆఫ్గారు న్యాయమంత్రి—పాశ్చేమి పబ్లికమర్క్యంట్—జేవారు పొట్టు టెలిగ్రాఫుమంత్రి అసాద్ భక్తియా నీవిద్యా కాఖామాత్యుడు (తాత్కాలిక) యూనస్ ఖాన్ ముషరు. పూర్వపు ప్రభుత్వవిధానమునే అవలంబించెదమని ప్రధానామాత్యుడు తెలియజేసెను. కాని షచ్చే పార్లమెంటు ఎన్నికలను శీఘ్రముగ సత్వేద మనిరి.
రషియా రాయబారి ప్రతిని హెచ్చుజేసిరి.

ఈ ప్రశ్నను మీరే వేసుకొనును. "నేను ఆరోగ్యముగ నున్నానా-నాకు బలము- పూర్తిగా గలదా" మీ బలము అనుకూలమైన- మీరు అగ్రవృత్తు వంతులేను. లేనిచో, మీ బలమును రెగ్గించున దేది యని కనుగొనవలయును. ఈ ప్రపంచము, అందులో విషయములు బలముపైను ఆధారపడియున్న దని మీకు వాసుగా తెలియను. ఆయితే, మీరు నిరాశచంద ననవలయు లేదు. ఇతరు లేమి చేసెదరో దానిని మీరును అవలంబింపుడు. మీ క్లితిలో నున్నటివారు వేనకువేలమంది ఆవలంబించియున్నారు. తక్షణమే ఈ దగువలెలుపబడిన

"సిద్ధకల్ప మకర ధ్వజ" ను ఉపయోగింపుడు

మీకు పూర్తి బలము గలదా? లేనిచో

సిద్ధకల్ప మకర ధ్వజను నేవించి, మంచిబలమును గడింపుడు.

మీ శరీరమునం దుండు ప్రతినరమునకును ప్రాణము నిచ్చు టానికు. మీకు పూర్తిగా ఆరోగ్యమును గలిగించును!

పురాతన ఆయుర్వేద దివ్యైషధములనుండి పరిశీలించబడి ఆయుర్వేదరత్న పండిత డాక్టరు ఎన్.వి.శ్రీ రామాచార్యు. పి. హెచ్. డి. ఎస్. సి, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, ప్రధాన వైద్యులగారిచే తయారుచేయబడినది. ప్రపంచమందు అంతటను నరములపట్టుత్వమునకు గొప్ప టానికుగా వేనకువేలు ప్రజలచే బుక్కిలి ప్రశంసించబడినది.

పూర్తిగా కుదురుటకు 60 మాత్రలు గల బుడి 1-8 ధర రూ. 10 లు మాత్రమే.
THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY Lt.
The Leading Indian Chemists and Manufacturers of Shastraic Medicines.
ESPLANADE (P.O. Box No. 151) MADRAS.
Telephone Nos. 3034 & 2837 Telegrams "Kal 141"

శాసనసభకు ప్రశ్నోత్తరములు

గతవారము జరిగిన శాసనసభలో యాదినవప్రశ్నోత్తరములుగూడ జరిగినవి.

కల్వారీ ఇజావాల నిషేధము

కల్వారీ ఆగ్రహారములో ఆర్యసమాజమునందు చేరిన ఇజావాజాతివారినిగూడ నిషేధించుచు ఒసంగబడిన 144 ఉత్తరువు మదరాసు ప్రభుత్వమువారి ఒత్తిడిపై నొసంగుట నిజమేనాయని సత్యమూర్తిగారకు అట్లుకాదని బయలుపెట్టెను. అచ్చట మేజిస్ట్రేటుతో జరిపిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను ప్రకటించుట యనగా, నవి రహస్యముగా నుంచబడుననిరి.

వల్లూరు కాల్య

కృష్ణ ఆనకట్టనుండి వైద్యులు నూతనముగ నిర్మించినదివలన వల్లూరుకాల్యను పెద్దదిజేయుట కేమయిన మాదనలు గలవాడనిగూర్చి ఏమయిన అంచనాలు చేరినవాయని చల్లపల్లిరాజగారికిగిరి. వల్లూరు నిర్మించి యెంతయో కాలముగాజేదయి, నింతవేగముగ దాని ఫలితములగూర్చి కాల్యల యభివృద్ధిగూర్చి అలోచించుటకు వీలులేదనియు, ఇప్పటి కేమి అంచనాలు చేరలేదనియు ప్రత్యుత్తరముపట్టెను.

బల్లారిలో రెండుపంటలు

బల్లారిజిల్లాలో పల్లపుభూములందు రెండవపంట పండించుటకు నీరు సరఫరాజేయుమని వచ్చిన దరఖాస్తులను నిరాకరించ వలసినదని ఉత్తరువు నొసంగినట్లుగా ఏ. రంగనాథమొదలగువారి ప్రశ్నలను తెలియపెట్టెను.

గంజాముజిల్లాలో తంపర

ఈ జిల్లాలో గంజాతంపరకు సముద్రమునకు మధ్య నున్న ఇసుకతీర్థము 1923 సం॥ అధికవర్షముచే రెండువోట్ల కొట్టుకొని పోయెను. పైగా పల్లెటవల్ల కాలువారు కొంతమట్టిని మురికిని తొలగించిరి. దీనికి ఫలితముగ నిరుడు 800 ఎకరములలో నుంచిపంట పండెను. ఈసంవత్సరము 500 ఎకరములలో బంపరుపంట పండు నూననగలదు అని కిషిభూమిగారభోగారు ప్రశ్నింపగా తెలియపెట్టెను.

బందరు కాల్యవంతెన

బెజవాడవద్ద బందరుకొనలుపై వంతెన కట్టించి, లాకు రెన్యూలేటరు నిర్మింపవలెననియు ప్రభుత్వమువారికి కోరుచు మార్చిలో బెజవాడ నునిసిపాలిటీవారు తీర్మానించినందుండిరి. లాకు, రిన్యూలేటరులకు అంచనాలు భాయపరచినందు ప్రారంభముపని జరుగుచున్నదయ్యు, లాకుతో గలిసియున్న వంతెన గట్టుటకు అలోచించుచున్నారనియు ఎం. సీతయ్యగారు ప్రశ్నించగా తెలియ పట్టెను.

Advertisement for KOLYNDS featuring a bottle of Pyrex Brush and text describing its benefits for cleaning and maintenance.

అమెరికా విశ్వవిద్యాలయములు

పారిశ్రామిక విద్యాలాభములు

డా॥ జె. యం. గాల్వజుగారి యుపన్యాసము

"చిల్లి, కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయములు"

దక్షిణ అమెరికాయందలి తదితర విశ్వవిద్యాలయము లందలి విద్యవిధానమును గూర్చి నిన్నటికాయంతయు డా॥ జె. ఎం. గాల్వజుగారు సెనెటు భవనము దుపన్యసించిరి. వైసువాన్సలరు సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయకుగారును మరికొందరు పురప్రముఖులును పెక్కుండ్రు విద్యార్థులు నరుదొందిరి.

ఉపన్యాసకులు అమెరికాయందలి విశ్వవిద్యాలయములలోని విద్యవిధానమును గూర్చియు, పారిశ్రామిక విద్యాభావములను గలుగు ప్రమాదమును గూర్చియు, విరుక్త్యోగసమస్యను గూర్చియు మాట్లాడుచు ప్రీవిద్యార్థిత్వము గూర్చి నోట్ల చెప్పిరి. చిల్లి విశ్వవిద్యాలయము 1850 సం॥ స్థాపింపబడినది. అవిశ్వవిద్యాలయముందు వృత్తివిద్యయును, పరిశోధనావిద్యయును గరపబడును. అమెరికాయందలి తదితర విశ్వవిద్యాలయములందువలె చిల్లి విశ్వవిద్యాలయమునందును కేవలము వైజ్ఞానిక విద్యనే గరపుట యొక్కాప్యలోపము. అందుచే పట్టుములకొరకై విద్యార్థిజీవితమును కల్పవృక్షావలంబుగా గావించుట యగును. కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయము ప్రభుత్వమువారిచే నడుపబడుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయవిద్యవిధానముందు సత్వ్యభావనిర్మాణమునకై ఆకుఫర్లు కేసుబిడ్డి విశ్వవిద్యాలయములకు సంబంధించిన ఆంగ్లకళాశాల యొక్క భాగముందు గలదు. మరియొక భాగమును జర్మను విశ్వవిద్యాలయముల పరిశోధనా సాంప్రదాయముల ననుసరించి విశ్వవిద్యాలయ పరిశోధనా శాఖగలదు. పీసితోబాటు సాంఘికోద్ధరణ, అ న్యో న్య సహాయ మాదిగా గల విషయములుగూడ గరపబడును. ఇందు కోరినవిషయముల నేర్పరుచుకొనుటయందు చాల సౌకర్యము మొసంగబడుచున్నది. కారణమేమన వారు శారీరకపరిశ్రమ ఇమిడియుండు సాంకేతిక విద్యల కధికప్రాధాన్యమొసంగెదరు. లక్షాధిక రులవిడ్డలును తమ తల్లిదండ్రులకై నాధారపడియుండక స్వతంత్ర సంపాదించుకొనుటకొరకై సెలవుదినములందు పరిశ్రమజేసి ధనమును గడించురు. దీనివలన అవిశ్వవిద్యాలయముందు పారిశ్రామికవిద్య కట్టిపవిత్రభావ మారోపింపబడినదో ఎరుగవచ్చును. వైజ్ఞానికకళాశాలలందలివిద్యార్థులందును ఇట్టి ధనార్జన నానకైగలదు.

దక్షిణదేశమునందు కంటే ఉత్తర అమెరికా దేశమునందలి విశ్వవిద్యాలయములందు బాలికావిద్య ఎక్కువగ వ్యాప్తిగాంచియున్నది. ఈయభివృద్ధి కోరదగియున్నది. భారతదేశమును బాలికావిద్యయందు ముందడుగు నేయుట కాశించుచున్నాను. విద్యార్థులకు ప్రస్తావనలో నుండెడిపాఠములను మాత్రమే బోధించుట యనునది అంతప్రాముఖ్యము గాదు. సత్పురుషులగు జేయగల శరీరాత్మల సమన్వయము బ్రతిస్థు కళాశాలలందు గలదు. చిల్లియందు నిర్వంధ విద్య గలదు. దేశాదాయమునుండి ప్రైవేటీ, సెకండరీ విద్యవరకు ఎల్లరకము ఉచితముగ విద్యగరపెదరు మాదేశముందలి న్యాయవాదుల వలన దేశమునకు చెప్పరాని యాపద ఘట్టిని నది. వారు దేశమును అంటువ్యాదులవలె వీడించుకొని తినుచున్నారు. చిల్లియందును నిరద్యోగ సమస్య కొద్దిగనో గొప్పగనో లేకపోలేదు.

ఉపన్యాసకులు మరికొన్నిప్రశ్నలకు సమాధానములు చెప్పుచు చిల్లి యందు మాడుభాగములు వైలుదారులు ప్రభుత్వమువారిచే నడుపబడెడివే యని బోధించిరి. భారతదేశముందు ప్రీలక్షాభివృద్ధి ద్వారా గొప్పకార్యములు జరుగగలవని బోధించిరి. బ్రిటిషువారినుండి భారతీయులు పెక్కువిషయములు నేర్చుకొనవలసి యున్నది. భారతీయులలో మాడుపాట్లు ప్రజలు చూడంలై. విద్యలేక యుండుతలి సౌకర్యములు బడచుగలరని ప్రశ్నించిరి. అందులకై నిరంతరము పాటుబడ వలెనని బోధించిరి. వైసువాన్సలరు గారు ఉపన్యాసకులకు వందనములర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

మూల్యనువద్ద రైళ్లు డికోనుట

మూల్యను, డిసెం 22:—మూల్యన్ కాంటన్ మెంటు డివిజన్లో నూపర్నెంటులెంటి:—ఆకాల్పరు ప్రేక్షకులలో సేటియదయము 10-20 నిమిషములకు ఒక ప్యాసెంజరు బండి ఒక గూడ్సుబండితో డికోసెను. 10-రుండికి గాయములు తగిలెను. ఇద్దరు చనిపోయిరి. రైళ్లు సరాసరిగా పోవుటకు వీలులేదు. దాటించుటకు ఏంట్లు చేయబడుచున్నవి. రాత్రి రిగెటలు ప్రోవ పరిచేయబడును. వెంటనే ఆఫీసరులు జాయింటువిచారణ జరిపింపుచున్నారు. (ఆ. ప్రె)

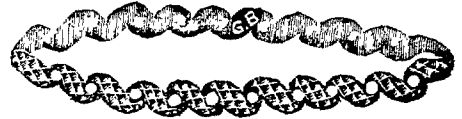
కాన్వారు కాంగ్రెసు

మ. నమనన్నేరురు పూరుపల్లెటవలెనే శాస్త్రంబులపైఁజేయుచో నమనన్నేరురు శత్రుసేనల ధనుర్వ్యాపారము తేల్చుచో నుదితోత్సాహముతోడ నేలగలసి యుర్విక్ర బ్రతిష్ఠింపుచో నుదికితో నేరగరాని విద్య గలదే ముద్దారనేర్పించినన్.

వై పన్యమునందలి భావములు ఈవారమున కానుపుర కాంగ్రెసున కన్యకుతనహించు సరోజినీదేవి యెగల ప్రత్యక్ష నివర్తనములై క్షేమమునున్నవి. ఈమె యన్యత భావలకు ముదము ముచ్చటముగాక. వంగీయులకును ఆన్యత గర్వకార్యమొనర్చుచున్నది. భారతీయ భారతీయులచే నిట్టి ఆపూర్వకవిషయ విశిష్టతయే ప్రథమము. వనితారత్నముట్టి యపూర్వ గౌరవమునందనందులకు ప్రీతిలోకము సంతసమున మణియుండు నని వేరుగ జెప్పవక్కరలేదు. సరోజినీదేవి నేడు నిండు వైభవముతో కానుపురము బ్రవేశించుచున్నది. గాంధీ మహాత్ముడును ఈమె వెన్వెంట జనుదొంది దేశ సమస్యలో పాల్గొనుచున్నాడు. మోతీలాల్ ఘన్నును ప్రముఖ లెండన్ విచ్చేసియున్నాడు. విచ్చేయ గలరు. మన స్థితి గతు ప్రోత్సేపుచు విచ్చేసిన విదేశీయు లెందరో వచ్చుచున్నారై జేయుచున్నది. సరోజినీ మూలమున కాన్వరమున దివ్యసందర్శనావము నకొంచుట ఈ సందర్శన కుతూహలలై దేశభక్తు లెందరో నెక సంఘుసరు. ఈభక్తులచే నైశ్చల్యము నిండిపోవుచున్నది. కాన్వరభూవారమున నూతనా లంకారములచేతను వివిధ సభలచేతను సంగీతనములచేతను దేశభక్తుల రాకపోకలచేతను తాండవ మాడుచుండును. వేకువనే సున్నాతలై రాచకార్య నిమగ్నులు గండ్లని లోకపావని గంగామహాదేవి ఎలుగై త్రి ఆవృంబించుచున్నది. భరతాంబయు సరోజనమ్మయు పరస్పర సఖ్యతను నాంఛింపుచుండిరి. ఈ ఆహ్వానము లందుకొని పరస్పర కక్ష బోనాడి దేశనేవాదురంధరులై వికృంకముగ స్వరాజ్యాభిలాషులై తచ్చిద్దికై కృషి నల్పదరుగాక.

(లోక సంచారి)

సవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జత 1 కి మజూరి రు 4-0-0 మాత్రమే
దైమండు కట్టింగుచేయబడినవి. అద్భుతమయిన పనితనము. ఆనేక రకములలో గలవు. సవరను బంగారుకు గారండ్లి యెప్పుడయిననూ సరే మీ కవసరము లేనియడల సవరను ధర ప్రకారం సొమ్ము వాపసు యివ్వబడును. కోరువారికి క్షేప్రాకు పుచితముగా పంపబడును. 2489-1264

గోల్డుబేంగిల్సు మేనుపాక్చరింగ్ కో

18 జవరత్ ముత్తయ్య మొదలిపీధి, సాపుకారుపేట మద్రాసు.

Advertisement for Gold Bangle and Men's Suits, featuring decorative borders and text describing the quality and variety of the goods.

వృత్తాంతలేఖలు

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, డిసెంబరు 18:—నిన్న సాయంత్రము బలకు పూర్వము ఆర్. సి. టెన్సు ఎం. ఏ. బి. థి. గారు సుత్రా మూలమున హిందూ మతానికి సంబంధించిన అంశములను వివరించుచు ఉపన్యాసము చేసినారు. హిందూ మతమునకు సంబంధించిన అంశములను వివరించుచు ఉపన్యాసము చేసినారు. హిందూ మతమునకు సంబంధించిన అంశములను వివరించుచు ఉపన్యాసము చేసినారు.

ఇంత చిన్న వార్తలు విశేషములను ఎట్లు జ్ఞాపకమునకు వచ్చునో, మాతృభాషాకాండ ఇతిభాషలయందు గూడ ప్రజ్ఞాశీలము మాత్రమే మిక్కిలి అభ్యుదయ కలుగజేయుచున్నదియు, తమభాషాభ్యుదయములను మాతృభాషాకాండ చేయుట సేయుట కంతయోగ్యమగుదనియు, హిందూదేశములోనివారు మిగుల శ్రమకాలములో చేయుటల నెట్లుభ్యసించునో మాట్లాడగలదునో కారణము తెలియకుండనున్నదియు, పాశ్చాత్య దేశములోనివారు విదేశభాషల నేర్చుటకు ప్రయత్నించునో సేరుగానున్నారనియు, అభ్యుదయమునకు పురుషుల కంటెనే అన్నరవిద్య ఉండవలెనని కోరుచునో అంతవిద్యయు స్త్రీలకుగూడ అవసరమని నొక్కి చెప్పిరి. పాశ్చాత్య మ్యానిసిపల్ వారీములనును, ఉద్యోగముల దయనను, ప్రజల యాచారములనును త్వరలోనే ఉన్నత విద్యాలయము కాగలదని ఆయన ఆశించెను. తమ కిట్టి యాచారము కలకతేనెందులకు వందము లాచరించిరి.

పాశ్చాత్యతత్వమున నొక ఉపాధ్యాయుడు వందము లాచరించుచు, పాశ్చాత్య ఒక ప్రత్యేకము అవసరమనియు, ఉన్నతము కుశలము కావున హిందూ నిర్మాణముకొరకు వెంటనే ప్రయత్నము చేయించవలసినదనియు కోరిరి. నేషనల్ ఆంధ్రవేత్తో సభ రాత్రి 7 గంటలకు ముగిసెను.

జిల్లా పురపాలనాచట్టము

కాకినాడ పురపాలకసంఘమువారి నలహాలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, డిసెంబరు 18:—1920 సం॥ డిస్ట్రిక్ట్ మ్యానిసిపాలిటీల ఆక్టును యాక్రిందిసలహాతో సవరింపవలసినదని కాకినాడపురపాలక సంఘమువారు యానెల 16వ తేదీన సమావేశమై తీర్మానించిరి.

సెక్షన్ 7. (3) :— నియోజితసభ్యులను నిర్ణయించు అధికారము ప్రభుత్వమున కుండరాదనియు, ఆయధికారము కొన్నింటి కుండవలెననియు, ఎన్నికైన సభ్యులే కోఆర్డినేషన్ పథకము మిగతసభ్యులను ఎన్నుకొనునట్లు అధికార మివ్వవలసినదనియు మార్చవలెను.

సెక్షన్ 86(2)(ఎ):— ఎన్నికైన సభ్యులన్నియు మూడు సంవత్సరముల కొకసారియు మే పూర్తిచేయవలెననియు యిప్పుడిన్నెక్షన్లో నున్న ప్రకారము ఏటేట కొన్నిసభ్యులు పూర్తి చేయుట అని యుండరాదు.

సెక్షన్ 48 (1) (బి):— దీనిని తీసివేయవలెను. లింగ భేదము పోవలెను. (అనగా పురుషుడని స్త్రీయని వివక్షతలే కుండ సమానయోగ్యత యుండవలెను.)

సెక్షన్ 48 (11):— ఈ సెక్షన్లో “గ్రామోద్యోగి కాకుండా” అనుమాటలు తీసివేయవలెను. గ్రామోద్యోగులు

ఎల్లకేయిపై తమ పలుకుబడిని అతివిస్తారముగా నుపయోగించు రను భారముచేత.

సెక్షన్ 92:— కంపెనీల చైర్మన్లు:— కంపెనీలకు యీ సెక్షన్లను చాల కష్టముగ నుండుచున్నది. కావున కంపెనీ నిలబెట్టెదరు కాపిటల్మీద కాక కంపెనీ వ్యాపారమును (టర్ను ఓవరు) బట్టి వృత్తిపన్ను విధించవలెను. ఇకకంటాక్సు:— థియేటరు కంపెనీకివచ్చే లాభములను నిర్ణయించి అందులో నూటికితొమ్మిది నిగ్గయింపవలెను.

సెక్షన్లు 94లో యీ లు 18 ని కూడ మార్చవలసి యుండును ఒకకంపెనీ ఒకమ్యానిసిపాలిటీలోనుండి ఆక్సైడ్ కాకుండా యితర మ్యానిసిపాలిటీలోకూడ వ్యాపారము చేయుచున్నప్పుడు ప్రభుత్వ వ్యాపారసలహాలోనే వృత్తిపన్ను విధించవలెను అధికారము కలదుగాని యితరమ్యానిసిపాలిటీలకు ఆకంపెనీ నుండి పన్ను వుచ్చుకొను నధికారము లేకపోవుచున్నది. ఈ 18 వ సూత్రము సవరుపన్నును ఎన్ని మ్యానిసిపాలిటీలలోనైనా ఒకకంపెనీ వ్యాపారము చేయుచున్నదో అన్నింటికీ కామామయి విధింపవలెననియున్నది. కాని గవర్నమెంటువారిని కోరినను అట్లు చేయుటలేదు. కాబట్టి వ్యాపారము చేయుచున్న మ్యానిసిపాలిటీలో కంపెనీలన్నీ ఒకకంపెనీ ఎంతలాభమువచ్చేది ఇన్కంట్రిబ్యూటర్ విధింపబడేటట్లు మార్చవలసియున్నది.

సెక్షన్ 93 (1):— వృత్తిపన్ను విధించుటనుగురించి సంచేయముగానున్నది. మ్యానిసిపల్ సరిహద్దులకు బాటియన్ను భూములపైవచ్చు ఆదాయములు గలవారికి వృత్తిపన్ను విధించుట రెండుసార్లు వారివద్ద పన్ను వుచ్చుకొనుట యగును గనుక అర్థము సరిగానుండునట్లు మార్చవలెను.

కోఆపరేటివ్ సంఘములకు వృత్తిపన్ను లేకుండ చేయవలెను.

4వ సెక్షన్లులో 58వ సూత్రము:— ఇందు “గవర్నరు ఇన్-కాన్సిల్ సాంక్షుతో” అనుమాటలు తొలగివేసి “యా. 50లకు మించినపుడు సంఘసభ్యుల మొత్తములో సగము మందికంటె ఎక్కువగా నున్నవారు సాంక్షు” చేసినట్లుయితే” అని కలుపవలెను.

గుడివాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

హిందీపాఠశాల

డిసెంబరు 20:— ఈయారగల పాఠశాల గత విద్యుదాత్మక రేలునుండి జయప్రదముగ నిర్వహింపబడుచు భాషాప్రచారమున కనేకవిధముల తోడ్పడుచున్నది. సామాన్యముగ మదరాసు ప్రాథమిక, ప్రతేక, రాష్ట్రభాషా, ప్రచారకపరీక్షలకేగాక అలహాబాదు ప్రభుత్వపరీక్షకు వెళుచు విద్యార్థులెరిగియున్నచేయుట యీపాఠశాలయందలి విశేషము. ప్రస్తుతము 25 మంది బాలికలును, 20 మంది బాలురును విద్యనభ్యసించుచున్నారు. వీరిలో 11 మంది దూరగ్రామములనుండి వచ్చినవారును గలరు. ఆంధ్ర, ద్రవిడ, కర్ణాటక రాష్ట్రములలో నెల్ల యీతాలాకాలో భాషాప్రచార మెక్కుడు జరిగినదనుటలో సత్యయోక్తిలేదు. ఈపాఠశాలలో విద్య బడయగోరువారు యీపువ్వు బిచ్చిలో పునేవచ్చి చేరవలయును. విద్యార్థులకు సుచిత్తుగ విద్య నొసంగును, పాఠశాల నిర్వహణభారమును వహించి, భాషా నేన నొనర్చుచున్న యీతాలాకా వాస్తవ్యులెంతయు వంద నీయులు.

యూనియనుబోర్డు

ఈబోర్డు సభ్యులనియామకముల గూర్చిన దావాల యింకను పరిష్కరింపబడలేదు. గత ఆరుమాసముల నుండియు, ఎన్నికలు జరుపక, పట్టా పరిపాలనము గావించుచున్న యీ బోర్డుకు, ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన సభ్యులు ముగ్గురు మాత్రమేగలరు. తాలూకాబోర్డు అభ్యుదయ జనవరీమాసంతములోపుగా, యూనియనుబోర్డు ఎన్నికలు పూర్తిగావించడవలెనని, యుత్తర్యుల గావించి నటుల చేరియుచున్నది.

నాట్యశాల

‘మిత్రబృందము’ వారు జగన్మోహననాట్యశాలను నిర్మించి యీయూరనాట్యశాలనే కొరతను దీర్చియున్నారు. మరల నిప్పుడు మారుతీబిల్లు సభవారు ‘మారుతీహాట్’ అనువిశాల నాట్యభవనమును నిర్మించి నాట్యకళాభివృద్ధికి దోడ్పడుచున్నారు. వీరు ధన శాస్త్రరంగప్రారంభోత్సవ సందర్భమున ‘రామదాసు’ నాటకమును బ్రసరించెదరని విషయమున్నది. ఆంధ్రదేశముందలి సుప్రసిద్ధ నటులేఖరుల రావించి వారి నాట్యకళాకాళ ప్రదర్శనముల విశేష, గుడివాడ పౌరులకు నవకాశ మొసంగుచున్న యీనాట్యశాల అభివృద్ధి తొందరగా ప్రారంభ నీయులు.

బందరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మ్యునిసిపలు కవున్సిల్ సమావేశము
డిసెంబరు 19:—నిన్న సాయంత్రము 5-80లకు మ్యునిసిపలు కవున్సిలు సమావేశము జరిగినది. 17మంది సభ్యులు హాజరైరి.

వృత్తిపన్ను అసీర్గించారనివిషయమున గవర్నమెంటు వారు నిర్దేశించిన విధానమును యేర్పరచియుండిరి. ఆపదతి ననుసరించి అసీలుదారు తమ లెక్కలను చెయ్యవలసిగా కనబరచి పన్ను హెచ్చుగా ఉన్న తర్జిపు కోరవచ్చును.

కావున అట్టి అనకాశమును అసీలుదారు యిచ్చినచో దుబ చెయ్యవలసిగా రిమార్కులతో అసీర్గను కవున్సిలుయొడుగు పెట్టవలసినదిగా సభవారు తీర్మానించిరి.

క్రియదూరీ వీరభద్రయ్యగారు పరిపాలనావివేదికను గూర్చి వ్రాసినపత్రమును అభ్యుదయ జనాభుల నిచ్చిరి. అందలి సారాంశము:— పరిపాలనావివేదిక సభలో 30-10-25 తేదీన చర్చించబడి ఆదినమె కలెక్టరుగారికి నివేదికను పంపిరి. రిపార్టు సరిగాలేదనియు, చాల సవరణలు చేయవలసి యున్నదనియు సభ్యులొందలు అభ్యుదయ తెలియజేసిరి. కాని అసవరణము ప్రతిపాదించుటకు తగిన అనకాశమును అభ్యుదయ సభలో నిచ్చియుండలేదు. ఆకారణమున నివేదికను ఆపాదించుచు చేయబడిన తీర్మానమును నిరసించుచు ఆక్షేపణలేఖలను యిద్దరు సభ్యులు సకాలములో అభ్యుదయకు పంపియుండిరి. ఈలేఖలు రాష్ట్రమే రిపార్టును కలెక్టరుగారికి పంపిరి. కలెక్టరుగారు ఆక్షేపణలేఖలను చూడకపూర్వమే అనగా 12-11-25 తేదీన తమ రిమార్కులను వ్రాసి 14వ తేదీన చెయ్యవలసిగా కి పంపిరి. కలెక్టరుగారి రిమార్కులు వచ్చినవిదప అభ్యుదయ ఆక్షేపణలేఖలకు కలెక్టరుగారికి పంపియుండిరి. రిపార్టునందలి లోపములను విమర్శించుచు వ్రాయబడిన ఇద్దరి సభ్యులయొక్క భిన్నాభిప్రాయములను కలెక్టరుగారి రిమార్కులు విమర్శనకు కలెక్టరుగారికి పంపబడెనట్లు తెలుచున్నది.

విద్యాశాఖ అంచనాపట్టి:—పన్ను, గవర్నమెంటు గ్రాంటు వగైరాలన్ని మొత్తం యీశాఖ ఆదాయము 38800 అంచనా ప్రకారము ఖర్చు 26800 పోను శేషము 12000 రూపాయలు ఈసామ్యముండి రు1500/-లు తివానీనేషన్ కిందను, 700రూపాయలు నేత్రకిందను, 600 రూపాయలు లేసుఆర్థిక క్రిందను ఖర్చుపెట్టుటకు సభవారు తీర్మానించిరి. రూ-2000/-ఉపాధ్యాయుల కాపీలేషన్ అలచెన్నుకింద అంచనావేసిరి.

ఉపాధ్యాయుల కాపీలేషన్ అలచెన్ను 1928నుండి నేటివరకు పరిష్కారము గాక మ్యునిసిపాలిటీవారి ఆటంకముచే నిలిచియున్నది. ఈవిషయమే అభ్యుదయలను, విద్యాశాఖ డైరెక్టరుగారిని గ్రంథము రెండు సంవత్సరములనుండి నడచుచున్నది. ఈసభ్యులలో 25-26, 26-27 సంవత్సరములకు గాను యీవిద్యాశాఖ బడ్జెటులో 2280 రూపాయలు అలచెన్నుకింద ప్రత్యేకింపబడి మంజూరు చేయబడినది. కాని 23-24, 25-26 సంవత్సరముల గూర్చి అభ్యుదయ ప్రశ్నింపగా ‘గడిచిపోయిందేమా’ గడచిపోయింది. ఇక యిచ్చేదిలేదు. దానికిబదులు జీతములు ఎక్కువ చేసినామని జనాభు చెప్పినారు.

ఇంక మిగిలిన 7000రూపాయల గృహనిర్మాణము క్రింద డిరెక్టరుల చేసిరి. శ్రీనివాసా హనుమంతరావుగారు సెకండ్ గ్రేడ్ ఉపాధ్యాయుల జీతముల స్వేచ్ఛయిప్పుడు అమలులో ఉన్న 20-1-30 బదులు 25-1-35 ఉంచవలసినదని ప్రతిపాదించిరి.

అభ్య:—మ్యునిసిపలు చట్టము 70 సెక్షన్ ప్రకారము తీర్మానము సక్రమముకాదు.

ము. పి:—70 సెక్షన్ మ్యునిసిపలు ఉద్యోగులకు చెల్లునుగాని ఉపాధ్యాయులకు అన్వయించదు. విద్యాచట్టము ప్రకారము సక్రమమున అభ్యుదయ ఉత్తరువునకు పరిహారము చెప్పిరి. సిమ్యుల కొంతసేపు చట్టముచూచి తీర్మానము సభయొడుగు పెట్టుటకు అనుమతించిరి.

ఈతీర్మానమును అదప సుబ్బరావునాయుడుగారు నోట కాతెజ పాడుచున్నది మదర్సరావుగారు ప్రతినిధించిరి. తీర్మానము ఓటుకుపెట్టగా ఓడిపోయింది.

డి. హ:—హయ్యరు లోనక గ్రేడు ఉపాధ్యాయుల ప్రమోషన్ రెండు సంవత్సరములకు ఒకరూపాయి బదులు, ప్రతి సంవత్సరము ఒక రూపాయి వరకు హెచ్చునట్లు స్వేచ్ఛ సవరణ చేయవలసినదని ఉపపాదించిరి.

తీర్మానము అంగీకరింపబడినది. పాశ్చాత్య ఉపయోగము నిమిత్తము 20 రాటములు మంజూరు చేయవలసినదని అభ్యుదయ కోరిరి. రాటముచేరు ఎత్తైన తక్కువ పూర్వమే మదర్సరావుగారు లేచి ‘రాటములు ఎందుకు పనికిరావు. నిష్పన్నయోజనముని’ ఒకటి వేసి చప్పున మర్చివీడ చతికిరిపడిరి. అంతట బాలురువడికిననూలు చిలపలు సభ్యులయొడుగుప్రవర్తించబడినవి. అవిచూచి ‘చిల పిల్లలువడికినవని ఎవరైనా చెప్పగలరా? నేను సవాలుచేస్తున్నా’ ననిమదర్సనముగారు సవాలుచేసిరి. అభ్యుదయ

వి. పి. చౌరి
వారు.

బందరు మ్యూనిసిపాలిటీ

విద్యాశాఖ పరిపాలన 1924-25

పరిపాలనా నివేదికలో ఆయాశాఖలకు సంబంధించిన ఆదాయవ్యయముల సాఠాంతము తెలియజేయు స్టేటుమెంటు ప్రకటింపబడుచున్నది. దీని వివరములు ఆదాయవ్యయముల తప్పిళ్లు కొన్ని తెలియజేసినగాని అస్టేటుమెంటు అర్థము కావాలను. ఈ అభిప్రాయమునే సభ్యులు కనబరచుచున్నారు. నివేదికలోని లెక్కలను పరీక్షించుటకు ఉపసభ్యులు నేర్పరచబడినదిగా సభ్యులలో నొకరు తీర్మానము పంపియున్నారు.

ప్రాథమిక విద్యాపాఠశాలలు

విద్యాశాఖ ద్వారా నిర్వహించే ప్రారంభవిద్య ప్రారంభించి యిది రెండవసంవత్సరము. ఈ నూతనవిధానము ఎట్లు పనిచేసినది గమనించు తగియున్నది. పాఠశాలకు వెళ్లలేనివయస్సు గల బాలుర జనాభా తయారుచేయబడినది. ఈ సంవత్సరమున పలుకుబడిగల గృహకుల సానుభూతిని సంపాదించుటకు, బాలుర సంరక్షకుల సంఘము (పేరంటు అసోసియేషన్ లు కూడ స్థాపించబడిన అని అధ్యక్షులు వ్రాయుచున్నారు. ప్రథమమున బాలుర జనాభా తీసికొనుటకు ఉపాధ్యాయులనే యేర్పాటుచేసినారు. ఇప్పుడు ఆసఫత్తి తొలగించినారా? సంరక్షణ సంఘముల నేర్పరచుటకు ప్రయత్నములు చేయబడినటుల వినియున్నాముగాని యేర్పాటు అయినటుల యెరుగము.

పట్టణముందలి ప్రారంభ విద్యావ్యాపకమునకు తగినన్ని విద్యాలయములు ఉన్నవని యీక్రింది లెక్కవలన విశదముకాగలవు.

బాలుర పాఠశాలలు	బాలికల పాఠశాలలు
మ్యూనిసిపలు 22	8
ఎయిడెడ్ 14	9
ఆఫ్-ఎయిడెడ్ 4	లేవు
సెకండరీ పాఠశాలలోనివి 5	లేవు
మ్యూనిసిపల్ రాత్రిపాఠశాల 4	"
రాత్రిపాఠశాలలు ఎయిడెడ్ 8	"
" ఆఫ్-ఎయిడెడ్ 1	"
మొత్తం 58	12

ఈ పట్టణము మొత్తముమీద బాలురకు విద్యగలవైనవి 58 శాతములకు 12 పాఠశాలలు గలవు. చదువుకొను బాలురసంఖ్య 3392, బాలికలసంఖ్య 150 అయి ఉన్నది. 44వేలు జనాభాగల పట్టణములో పైవివరములబట్టి చదువుకొను బాలబాలికల సంఖ్య ఒక మూడవభాగం ఉన్నదని చెప్పవచ్చును.

ప్రాథమిక పాఠశాలలో చదువుకొను బాలురసంఖ్య 3149. బాలుర జనాభానుబట్టి ఇంకను 513 మంది బాలురు పాఠశాలలో చేరనివాడు గలరని విశదమగుచున్నది. గతసంవత్సరముకంటె యీసంవత్సరము 150 బాలురు అధికముగ పాఠశాలలో చేర్చబడినారు.

మ్యూనిసిపలు ప్రాథమిక పాఠశాలలు

బాలురపాఠశాలలు 26 విద్యార్థులసంఖ్య 1607 నుండి 1893 వరకు ఈవత్సరము పెరిగినది. పాఠశాలకు పురుషుల పిల్లలకు ఒంటి పూటబడులనుపెట్టి పాఠశాలకు వారిని ఆకర్షించుటకు ప్రయత్నములు అలాగే చేసినారు. ప్రస్తుతమున్న విద్యార్థుల సంఖ్య అభివృద్ధి చూపబడియున్నది. విద్యలేకయున్న 513 బాలురను పాఠశాలలో చేర్చించుటకు ప్రయత్నముజేయబడును. హాజరు 68 9/10 శాతము ఉన్నది. అటెండెన్సు కమిటీవారు 4 పర్యాయములు సభలు జరిపినారు. 3 సార్లు కొరంకాక సభలు జరుపలేదు. ఆ కమిటీవారు 57 సభ్యులను మేజిస్ట్రేటు యెరుట దాఖలుచేసినారు. 11 ప్రాసిక్యూటరులకు ఉత్తరువులైనవి. పాఠశాలలో వృత్తివిద్యలు అనగా నూలువదుకుట, నననారు నేయుట, చాపలెట్లు, తోటపని నేర్పబడుచున్నవి. బాలికా పాఠశాలలో నూలునడకుట, మే గాక మట్టుబడిన సంగీతము నేర్పబడుచున్నది. అవి నివేదికయందు గలదు. గతసంవత్సరము కంటె 1924-25లో వారి ఆదాయమునుబట్టి నేరాయములోను ప్రాసిక్యూటర్ ఆధికారములోను తమ 22 పాఠశాలలలో అధికముగా చేర్చిన బాలురసంఖ్య 85 మాత్రమే గమనించదగియున్నది. ఈ రెండు ప్రకారము పనిచేసేయెడల మిగిలిన 513 గురు మ్యూనిసిపాలిటీలలోనే చేరవలసి వచ్చేయెడల 6 సంవత్సరములపట్టును ఈలోపుగ కొంతమంది పిల్లలు చదువుకొనుటకు కూడ తప్పిపోవచ్చును. ఒంటిపూట బడులు పెట్టుటకు వట్టుము ననుసరించిగాని, రూపునుబట్టిగాని అవకాశము కలదా? యని శుభేచ్ఛము. అట్టిపాఠశాలలు మాత్రము అనవసరము అనవసరముగ విద్యావట్టుమును తీలపై చేసికొనుటవల్ల నిజమైన విద్యావ్యాపకమునకే ప్రతిబంధకము కలుగుచున్నది.

ఉపాధ్యాయులవర్గము

మ్యూనిసిపలు పాఠశాలలో మొత్తం 81 మంది ఉపాధ్యాయులు గలరు. అందులు ప్రెయినింగు అయినవారే. వారి వేతనము లభిస్తున్నది చేయువిషయము కచ్చెన్సిలో ఒక్కటికంటె ఎక్కువకాదు వర్తనము వచ్చినది. అందుకొకటె యీసంవత్సరము బడ్జెటులో ప్రత్యేకముగా చేర్చబడినది. ఒకనుమాస్తా అంత్రోతు సహాయముతో ఒక నూపరిండెంటు పాఠశాలను తనిఖీచేయుచున్నాడు. జనాభా నిమిత్తము వీరికి ఒక అసిస్టెంటును యిచ్చినారు.

ఉపాధ్యాయుల వేతనాభివృద్ధి విషయములో జరిగిన ఆర్థికములు గత ఏప్రిల్ నెలలో జరిగిన బడ్జెటు చర్చ సందర్భమున వెల్లడియైనవి. పాఠశాల పత్రికలో చదివయేయుండురు. మొదట 1000 రూ. యేర్పాటుచేసి బాలాజిరావుగారి ఉపపాదనపై దానిని రద్దుచేసి బిల్డింగుమొత్తములో కలిసి విద్యాశాఖ బడ్జెటు ప్యానుచేసినారు. ఇప్పుడు అధ్యక్షులు బడ్జెటులో ప్రత్యేకమొత్తము యేర్పాటుచేసినా మని వ్రాయుట వింతగా నున్నది. బహుశః వీరి ఏర్పాటును గవర్నమెంటువారుగాని, విద్యాసంఘమువారుగాని ఆమోదించి సవరణ చేయించి యుండవచ్చును. గత సెప్టెంబరు నెలలో జరిగిన కాన్ఫరెన్సులో విద్యాశాఖ గుమాస్తాభివృద్ధి విద్యానిధినుండి ఖర్చుపెట్టవలసినదిగా ప్రభుత్వమునాకు అభిప్రాయమిచ్చినటుల తెలియచున్నది. ఇది చాల అన్యాయము.

విద్యానిధి:

విద్యాసమన్వయము మొత్తమునకు సరియగు గవర్నమెంటు గ్రాంటు, నిర్వహణమునకు పూర్వము మ్యూనిసిపాలిటీ ఖర్చుపెట్టుచున్న సామగ్రి, అప్పుడు గవర్నమెంటు యిచ్చుచున్న గ్రాంటు ఈనాలుగు మొత్తముల కలిసి విద్యానిధి యగుచున్నది. నిర్వహణ చట్టమునకు పూర్వము మ్యూనిసిపాలిటీ రూ. 18000 ను గవర్నమెంటు 4620 రూ. ను ఖర్చుపెట్టుచుండెడిది. కాని యీసంవత్సరం గవర్నమెంటు 4620 రూ. జనులు 3,276 మాత్రమే యిచ్చినారు. ఏగత 1844 రూ. విషయమై తగాదాపెట్టగా సామగ్రి ఉన్నప్పుడు అలాగే విచిత్రమని చెప్పినారు.

(ఒకపౌరుడు)

ఆంధ్రరంజనీ

2484

ప్రతి దశమియందును ప్రచురించబడు పక్షపత్రిక ఇందు, నీతి, మత, ధర్మవాణిజ్య, నార్తా, సారస్వత, రాజకీయ, హాస్య, విశోదాది సమస్త విషయములను ప్రచురించబడుచుండును. సంవత్సరం చందా 1-12-0.

ఆంధ్రులందరు చందాదారులై పోషింప ప్రార్థించుచున్నాము. మాదిరి యుచితము. గ్రంథాలయములు తమ విలాసమును తెలియజేసియో యుచితము పంపెదము.

మేనేజరు, ఆంధ్రరంజనీ, నెల్లూరు.

ఆంధ్రనైషధ సారము

నెల రు 0-12-0

శ్రీనాథుని నైషధము ననుసరించి వచనరూపమున వ్రాయబడినది

సు గుణ మణి 2301

మనోహరము చక్కని నవల నెల రు 0-8-0

పాండరీక మాహాత్యము

పాండరంగమాహాత్యాయంత్రతము నెల ,, 0-8-0

గ్రంథములొకటై 1-8-0 పోస్టుచార్జీలు ప్రత్యేకము.

అత్తలూరి సూర్యనారాయణ, ఈమని, (నంటూరుజిల్లా

చేంబరేను

శూలనోస్టి, అతిసార

నివారిణి 133

ఇది చాల ముఖ్యము

అహారము జీర్ణము కాక

పుటవలనను, దురు నీరును త్రా

గుటచేతను లేక గాలి, కీటోష్ట

ఫీ తి తటాలు మని మారుటవల

నను పై వ్యాధులువచ్చును. ప్ర

తియింటను, ప్రతిప్రయాణమున

సంచినందును, సెలవులకు బయ

టి వూరికిపోవువారి ప్రతిపెట్టె

యందును తప్పక చేంబరేను

శూలనోస్టి, అతిసార నివారిణి

యుండవలెను. గృహమునందు

ప్రయాణములందు అకస్మాత్తు

గా గలుగు వ్యాధులకు వాడతగి

దివ్యోపద్రవము. ప్రతిచోటను విక్రయమునకు దొరకును.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రు 3-0-0

ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు.2. భస్మప్రకాశిక రు.1.

శ్రీవాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2045

(ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, విజాపూర్)

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రవృత్త శాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టర్డ్)

కామినియా నూనె ప్రసిద్ధి కెక్కిన వస్తువులే శాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శరీరములకు పెంపొందుటకు గాను మంచివస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదట్లకు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును, చుండు మొదలగు వానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువలె, మృదువుగాను, ఆంధ్రముగాను పెంచును. అంతయే గాక ఇది చర్మమును కుంభ్రముగా నుంచి మెదడునకు చలదనమును కలిగించి శుభము నిచ్చును. ఇన్ని మంచిగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు గ్రహసాదము. దానియొక్క ఆధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రదర్శనములోను, డిల్లూమా ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

మతిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చు 0-6-0 ఎక్స్ ప్రెస్, 3 బుడ్డు ధర 2-10-0. ఖర్చు 0-12-0 ఎక్స్ ప్రెస్. నై కామినియా నూనె ప్రతినర్తకునివద్దను, పట్టణములయందును, పత్తెలలోను విక్రయింపబడును. లేకున్న పోలోయేజెంట్లను-ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జుమ్మానుగీడు, బొంబాయి అని వ్రాసిన మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

ఆటోదిల్ బహారు అత్తరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది.

ఇది శువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును.

కొన్ని ముక్కలను మీ చేతి కుమారుమీద చల్లినయెడల కమనీయమైన

శువాసన అన్నిదిశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క ఆధిక్యమునకు

కలకత్తా ప్రదర్శనములో బంగారుపతకమును బడసెను.

1/4 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 2-0-0 1 డ్రాం బుడ్డి ధర రు 0-12-0

1/4 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 1-4-0 వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

సోల్డ్ టెంట్లు: ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

126

155 జుమ్మానుగీడు, బొంబాయి.

నానాన్యాయములపరిత్ర

గాంధీమహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

రెండవ ప్రకరణము

బాల్యదశ

నాతిండి రాజస్థాన సంఘసభ్యుడుగా నుండగోరి పో...

ఉన్నత పాఠశాలలో మొదటి సంవత్సరములోనే పాఠ...

ఉపాధ్యాయు డిటుల దుర్యోధనేనను నాకాతని యందు...

తెలియవచ్చినను నాకాతని పట్ల మామూలు గౌరవమే యుండె...

ఆరోజులలో పాఠశాల పుస్తకములను తప్ప యితర...

ఒక నాటకసమాజము వారు మాయూరిలో హరిశ్చంద్ర...

ప్రకటన

2512

యిందు మూలముగా యల్లు వారలకు

తెలియజేయునది ఏమనగా

గోదావరికిల్లా అమలాపురం తాలూకా ముక్కావల...

గుమాస్తా ఆవెళ్ల వెంకట సోమయాజులవాలు.

గ్రాండులాటరీ

సదరులాటరీ ది 1-1-26 నెలలరం లేదీని తగుమతుల...

విలాసము:— యస్. సూర్యనారాయణ, గ్రాండులాటరీ హోము,

మ క ర ధ్వ జ

రసాయనము

2460

దీనిని సేవించినచో మూత్రముతో కలిసిపోయెడి శుక్ల...

స్వ దేశ సంస్థాపనమునకు సహాయపడుడు

ఐదు సంవత్సరములు జయప్రదముగ గడచియున్నవి.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద పార్వతీ లిమిటెడ్

భీషగత్త డాక్టరు ఆ.లక్ష్మీపతి, బి.ఎ.ఎం.బి.సి.ఎం. గారిచే స్థాపింపబడి

కొలంబోమొదలు హరిద్వారమువరకు అనేకచోట్ల మొదటితరగతి

బంగారు పతకములను సంపాదించి ప్రఖ్యాతిగాంచియున్నది.

ఔషధ నిర్మాణపద్ధతులయందు హెచ్చుగ అభివృద్ధిజేయవలసిన

కార్యక్రమము ప్రారంభించియున్నాము

1 వాటారూ. 10 మాత్రమే. దరఖాస్తుఫారములు, క్యాటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

ఏ జెంటు కావలెను.

మానేజరు: 19, హార్మిస్రోడ్డు, మెంటురోడ్డు, మద్రాసు. దరఖాస్తులు పంపవలెను.

ఆంధ్ర ఇన్ సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్) మచిలీపట్నం.

మేనేజింగు డైరెక్టర్ డాక్టరు కె. అహోబలరావుగారు

కార్యదర్శి—

యర్రమల్లి మంగయ్యగారు

గ మ ని ం పు డు

ప్రీమియములు తక్కువ. మితవ్యయము ప్రధానకార్యాలయము

మీ చూపులోనున్నది. సుప్రసిద్ధనాయకులు డైరెక్టరుగానున్నారు.

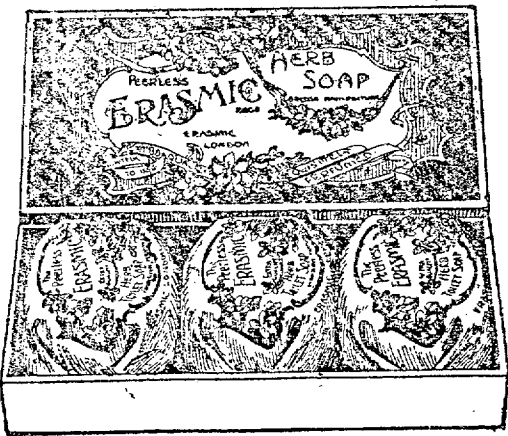
భీమావని కుటుంబమునున్నది. అన్ని ప్రాంతములనుంచి యేజంట్లు కావచ్చును.

వివరములకు కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను.

2414

నిరపాయ కరమైన ఎరాస్మిక్ సబ్బుబిళ్లలు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నితముగా సువాసనచేర్చబడినది. మితవ్యయము గలది. అరిగి పోయినప్పుడుకూడ మొదటనుండి నల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్ మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొరుకును.

2039

“ఎరాస్మిక్” అత్తరు తయారుచేయునట్టి వారిచే

లండన్, పారిసులో తయారుచేయబడును. 2

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు, ఏ. వి. యస్. ఏ. యం. బి. గారి

అమృతామృతలక్ష్మలము

విద్యాగ్రంథము యోచనాపరమము మిక్కిలి ఉపయోగకారి, మరియు చక్కమనము, మెదతనకును మంచిబలమును, శక్తియులను చలమును, వెల్లడులను పుట్టును, కాంతిని కలుగజేయును. దీనివలన తలపోట్లు, మంటలు ఒంటిరెలకోళ్ళు, కన్నీరుకారుట, పుసులుకట్టుట, శరీరతాపము నివారణమగును. వెల సీసా 1-కి రూ 1 0 0

దీనితో దంతధావన జేసినయెడల దంతములనుండి రక్తము కారుట, చిగుళ్ళనాపు, నిర్మూలము చేసి ఇతరవ్యాధులను రాకుండ చేయును.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0 4 0

చెడిపోయిన రక్తమును శుభ్రపరచును మరియు చీడ, తామర, మేహాపాదలు, నోటిత్రాతలను, నిర్మూలము చేయును.

వెల సీసా 1-కి రూ. 8 0 0

జేనకవేలు విక్రయము, సీరై పోయిన వీర్యము గట్టిపరచును. మాత్రముతోగాని, నిద్రలోగాని పోపు వీర్యస్థులనును నిలపును. నపుంసకత్వము పోగొట్టి యౌవనవంతునిగజేయును.

సీసా 1-కి 21 మాత్రలు రూ. 1 4 0

దొరుకు విలాసము:—

(1268)

(2)

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

పాట్లబాక్సు 287, మదరాసు. అన్నిచోట్ల ఏజంట్లుకావలెను.

సుఖభోగిమాత్రలు

రోమహరి డబ్బీ 1-కి రూ 0-8-0

20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రూ 1-0-0.

కొడుకు సహమేహములకు ఈమాత్రలు శాగుగ పనిజేయును. బిల్లిన లినుచు పుండుపడినచోట తైలమును రాయవలయును. ఇవిరక్తగుడ్డికి మేహకారక జాడ్యములకుగూడఉపయోగించును.

ఈభస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంటి రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కుదు. మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును. అమృతాంజనం డిపో, మధరాసు - బొంబాయి.

ఇతర దేశములలో సంస్కృత భాష

బాపాను ప్రభువరు ఉపన్యాసము

టోక్యోలో ఓరియంటలు విశ్వవిద్యాలయము ప్రభువరు బాపానుగారు నిన్నును సంస్కృత కళాశాలయందు “ఇతర దేశములలో సంస్కృత భాషను” గూర్చి ఉపన్యసించిరి. గా|| సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. గా|| వి. శ్రీనివాసాస్త్రిగారు, వహోజహోపాధ్యాయ పుష్పకృష్ణమిశ్రాస్త్రిగారు మున్నగువారలు వచ్చిరి.

ఉపన్యాసమును కాలేజివారికి వందనము లర్పించి తాను టోక్యోలో ప్రాచీనవిద్యా విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యాయుడనియు, 25 ఏళ్లు జాపాలో గడచినదియు చెప్పెను. ప్రారంభమున పశ్చిమదేశములకు ప్రావీణ్యములకు సంపర్కము కలిగిన చరిత్రను చెప్పి, దాని ఫలితముగానే పశ్చిమదేశములలో నేటికి సంస్కృతము కృత్రిమమునందున్నదని. ప్రావీణ్యములలో చీసా బాపాను తొక వంతుగను, ఇండియా, తత్సమీపముననున్న దీపు లొక వంతుగనున్నది. ఈ రెంటియందు సంస్కృత భాష పెంపొందుచుండెను. సంస్కృత నాగరికతగల జావా ఇండియాలకు సంపర్కముండెను. జావాదీపము అగ్నిపర్వతభాగము లోన గుమంటుచే సంస్కృతసాహిత్యగ్రంథములు నిలువయుండుటద్వారా భవయ్యెను. ఎంతవరకొచ్చిందనను అసలు వ్రాత్రులు గాన రావు. ఒక్కొక్కతారి నాశనమవుచు పుట్టె మిగిలియున్న వ్రాత్రులకు తిరిగిరాని సంగ్రహపరచుటలో పూర్వవ్రాత్రయందు మార్పులు సంఘటిల్లెను. జావాలో మహమ్మదీయులు గలరు. వారిసాహిత్యముగూడ కొంతవరకు సంస్కృతవిజ్ఞానమునే బోధింపుచున్నది. ఇచ్చటనున్న సంస్కృతగ్రంథములలో శ్లోకములు జావాగ్రంథములలో గలవు. అచ్చట నాటకభలలో పెక్కు ఇండియాదేశీయతమును పురాణగాథలను చెల్వనవే. జపానీయులుగూడ సంస్కృతమును నేర్చుకొని ఉత్సాహముచందురు. సంస్కృత కళాశాలలను స్థాపించుచున్నారు.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

నేను యీసభ కాహ్వానింపబడినపుడు నాకర్హతగలవా యని సందేహపడితిని. మరియు సంస్కృతభాష కీర్తయాధి కృత గలదా యని యోచించి యుంటిని. కాని ఉపన్యాసకుడు చెల్విన విషయములు చైతన్యం జౌషణముల పనిజేసినది. ఈమధ్య జరిగిన వివాదములను బట్టి ఒకవిషయము ముఖ్యముగ జెప్పవలసియున్నది. సంస్కృత విజ్ఞానము స్వల్పమైనదియు, నిర్వహిత దగ్ధము, నీచమైనది గాదు. ఎక్కడువిశాలస్థియు సహజముగలది. సంస్కృతవిజ్ఞాన మనగ నూత్నవృద్ధితో జూచుటగానియు, నాగరికతను జౌషణమును పెంపొందించునదియు ప్రభువరుగారు చెల్విన దాని బట్టి బోధపడ గలదు. ప్రపంచ విజ్ఞాన మంతయు పెంపొందుటకు భారత, ప్రావీణ్యముల విజ్ఞానములే మూలకారణము. ఇండియా యొక్క నాగరికతయే అతేదియా స్వేయిను ద్వారా అమెరికాయందు జాపించెను. వారసు షేష్టింగ్స్ కొందరు సంస్కృత పండితులను జాగ్రత్త జేసి ప్రోత్సహించెను. నాటినుండి, జర్మనీ, ఫ్రెంచి, రషియా, అమెరికాల కృషివలన ఇండియాదేశ విజ్ఞానమే ప్రపంచవంత టను వ్యాపించుచుండెను. భారతదేశ వేదాంతము సంస్కృతవిజ్ఞానమునకు కొరతలేదనియు, విశాల భాషముగలదనియు, సర్వవ్యాపకముగ నుండుట కవకాశముగలదనియు విమర్శకులు గుర్తించెదరుగాక.

సంస్కృతమునకుజాతిభేదములకు సంబంధముగలదని పొరబాటుబడుచుండును. సంస్కృత విజ్ఞానమునకు జాతిభేదముల పట్టింపులేదు. మొన్న జరిగిన మహాయుద్ధానంతరముగూడ ప్రపంచములో నింకను ఆధ్యాత్మికచింత నిలచియున్న దని కారణమేమి? భావమంతయు ప్రావీణ్యములలో ఉద్భవించిన దగటయే. జాతి యనగానేమి? ఇంతనిందింప బడుచుండిన బ్రాహ్మణు డెవడు? జీవోపాధికి అందరితో పోటీదగువాడుగాదు. మోక్షసాధన కై సర్వము త్యజించువాడు. బ్రాహ్మ్యవిజ్ఞానము, సంస్కృత విజ్ఞానము, భౌతికవిషయములను మించిన ఆధ్యాత్మికాన్ని త్యక్తును సంపాదించున దని తెలిసికొనవలెను.

అని చెల్వి పిమ్మట ఉపన్యాసకు డిల్లీ విషయములు చెల్వినందుకు అభినందించి తమృతమజాతినీ పెంపొందించిన ప్రాచీనవిజ్ఞానము నశ్రద్ధజేయరా దని హెచ్చరించిరి.

విద్యబంధ

2034) పలచనివీర్యము గట్టిపరచియూత్తములోనున్నప్పుడును వీర్యవృద్ధి మునున్న తక్షణం నిలిపివేయును. వారంలో ముదిమిని నపుంసకత్వమును పోగొట్టి నూతన యౌవనం శక్తి, యింద్రియ పటుత్వ మిచ్చును. అజీర్ణము ఒంటినొప్పలు కాళ్ళతల రూపు మాపును. లండను, సిలోను విదేశములందు గూడ మంచివేరు పొందిన సిద్ధావధం. 1 సీసా రూ-8-0-0. అశేక్తులై నిరాశులైనవారికివైపుతకు తైలము రూ 5-0-0. తపాలాఖర్చు 0-0-0

అమృతరత్నాకరము 45, బందరుపేథి మృదాన్

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వసం దినంబరు 23-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

దని నూలు బా 1-8	య 45 0 0 మొదలు 56 0 0 వరకు	
బియ్యముబస్తాలు	మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలిని	స 48 గలది	య 14 0 0 15 0 0
నెల్లూరిని	డిటా	య 15 8 0 16 0 0
డిట్టి	డిటా	య 16 0 0 17 0 0
రాగులు	రా. 184 బస్తా 1-8	య 8 12 0 9 0 0
మత్తలు	"	య 20 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు	బస్తా 1-8 ర 205	య 18 8 0 18 8 0
నెనగలు	డిటా	య 18 0 0 14 0 0
పెసలు	డిటా	య 18 8 0 14 8 0
మినుములు	డిటా	య 15 8 0 17 0 0
ఉలవలు	ర 164	య 8 8 0 9 0 0

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులనూనె బా 1-8	,, 150 0 0 152 0 0
నెంజ్య పు 1-8	,, 14 0 0 25 0 0
కొండాపురంకేరు నెనగపప్పు బా 1-8	,, 58 0 0 59 0 0
ఇతరప్రదేశము	,, 54 0 0 56 0 0
కేరు నెనగనూనెగానగబా 1-8 రు 112 మి. బా. నూ. 110 0 0	
అముదము బా 1-8	,, 104 0 0 106 0 0

4. చిల్లరపప్పులు.

చాయపసుపు బా 1-8	,, 90 0 0	95 0 0
కూరకసుపు	,, 55 0 0	60 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరిప)బా18	,, 140 0 0	145 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలమందు మణుగు 1-8		రూ 45,70
కాళహస్తపాయకట్టు	,,	,, 50,55
కెల్లము బా 1-8	రూ 40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-8	,, 60 0 0	80 0 0

5. ఇనుము

కట్టారకం బా 1-8	య 81 0 0 86 0 0
పల్లం	య 88 0 0 42 0 0
పల్లం	య 84 0 0 55 0 0

6. లోహములు

నండి 100 కులంక	య 72 0 0 78 12 0
బంగారము, కులము 1-8	య 21 4 0 21 8 0
నవరము 1-8	య 18 5 9
ఇత్తడి బా 1-8	య 252 0 0 260 0 0
రాగి డిటా	య 278 0 0 279 0 0
అస్కాచక్కెర 226 పో. గలది	య 80 0 0 80 4 0

7. దూది

కోండావెట్టుబారవ 1-8	య 860 0 0
పల్నాడు దూది	య 215 0 0

8. నూలు

మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-8	య 5 8 0
పుట్టూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-8	య 7 4 0
నూళ్లయేనుగ నెం 20	య 8 14 0
నెం 20 తెన్ని సింహం యా. కె	య 9 4 0
నెం 22 "	య 9 12 7
నెం 12 1/2 తెన్ని చక్క. ఉ	య 7 10 6
నెం 14 1/2 "	య 7 14 6
నెం 12 1/2 అల్లెన్న	య 7 2 0
నెం 14 1/2 రాధాకృష్ణుడు	య 7 4 0

The Madras Races 1925-26.

చెన్నపురి పందెములు Notice.

విశేషపు వానలవలన పందెపు తారీఖులను ఈదిగు తెలుప పబడిన ప్రకారం స్థావర్థులుగారు మార్చిరి.

మద్రాసు మీటింగు

మొదటిదినము 2452

26-12-25 తేది శనివారము

మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము

- 15 నిమిషములకు

లోకాయహర కస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం.ల నుండి నేను లోకనేప చేయుచుండునంగి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. (కలి సంగిరము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆరరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలీస్, వలయాన్, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములయందు వారుగూడ నాతో నేనుచేయుచున్నాను. సాధారణముగా వైద్యులందరూ నన్ను ఆరరించుచున్నాను. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకాయహర కస్తూరిమాత్రలు) పంటిపెల్లులు, బాలెంతలు, పదమ వాయి, ముసలివారు, వారు పిరవనేల కుమార్తె మనవతోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. కనుద్రకీలములు, సకలజ్వరములు, మాంధ్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయ్యాడు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, కీర్తిగదినధేదులు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు (కావకాసము, పల్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకల్లాయెంబా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నన్ను ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుడించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేనకవేలు గలవు. ఒకదాని నాలో నేనుచేసి కార మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలగు బుడ్డి 1-8 ధర 0-4-0. పొట్టభిర్చు కేరు. 6 బుడ్ల వెల పొట్టభిర్చుతో రు. 1-8 0. 12 బుడ్ల రు. 2-18-0. 25 బుడ్లు రు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దినపత్రికను నన్ను ప్రాయుడు. ఆయుర్వేదవైద్య పాఠ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల మైనారు.

వీచిడ్డ ఈప్రకారముగా ఆట్లాడగలదా?

ప్రతిదినము వినునక క్యాకరుట్ట బాననిచ్చిన మీ చిడ్డకూడ ఇదే ప్రకారము ఆట్లాడగలదు. చిడ్డలు పెరుగుటకు ప్రచుండు అంతటను వైద్యశిఖామము దీనిని కిఫార్సుచేయుచున్నాడు. మాంసకండ్లములను ఆత్మగృహముగా వ్యర్థిచేయును. మాడుపానుల మాంసము భుజించుటచే గలుగు మాంసకండ్లు ఒకపాన క్యాకరుట్టను భుజించుటచే గలుగును. చిడ్డలకు ఇది చాలయ్యుమైనది. ఇది విక్రిలి పురుగుగాన, రుచికరముగాన యుండును. కులభముగా జీర్ణచును. దేహమునకు ఉష్ణముచేయదు.

Quaker Oats

క్యాకరుట్ట చేతి తాకబడుటలేదు

వైరెక్సు

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

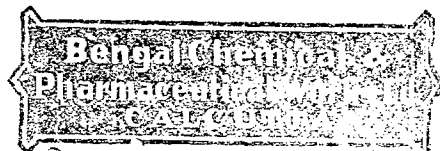
ఒకటి-టియే తక్షణమే కుదుర్చును. దీనిని ఉపయోగించిన రోగులు ఆరోగ్యమును పుష్టిని గలిగియుండుటయే ఒక గొప్ప యోగ్యతాపత్రిక. ఇందుచేతనే వైరెక్సుకి లెక్కపెట్టు

ట వీలుకానంత మిక్కిలి అమితముగా విక్రయించబడుచున్నది.

ఇందేమియు రహస్యములేదు

దయచేసి వ్రాసిన యోగముకూడ తెలుపబడును
బుడ్డి 1 కి రు 0-13-0 మాత్రమే

వి. పి. ఖర్చులతో సహా రు 1-4-0.

1591

"హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్" గ్రామఫోనులు

ధర రు 75 అంతకు హెచ్చుధరలలో గలవు. తెలుగు, అరబ్బీ, సంస్కృతము, కన్నడము, హిందూస్తాని మొదలగు భాషలలోను, ఇతరభాషలలోను రికార్డులు ఎప్పుడును మానవ సిద్ధముగా నున్నవి.

వ్రాసిన క్యాటలాగు ఇనాముగా పంపబడును.

Homer & Co,

175 Broadway, Madras.

2335

హోమర్ & కో

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్ర తియింట నుండవగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

మమోహనపార్తునీ, బెజవాడ

1258

(2198)

నమస్త ఆయుర్వేదాషధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

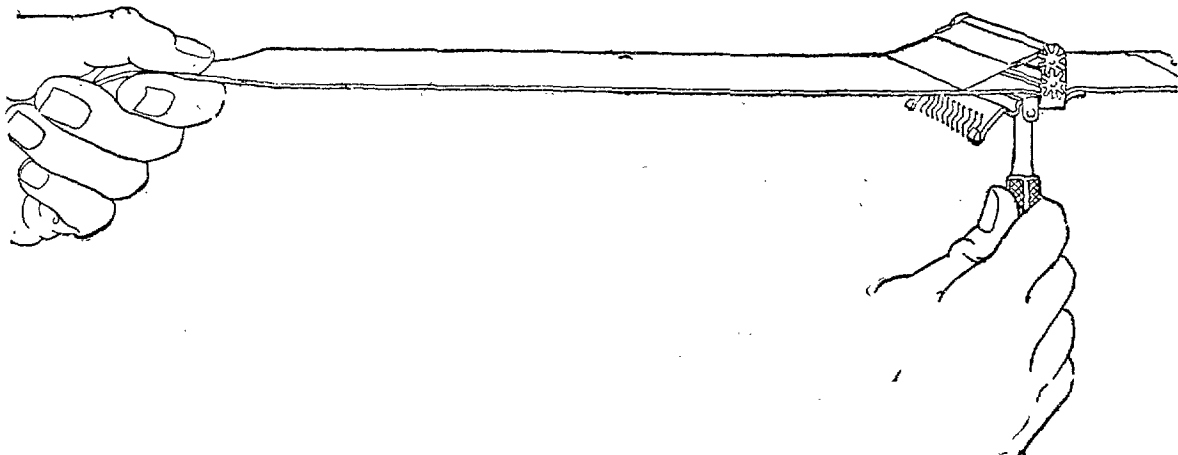
ఓకటిమాత్ర!

కాచరాముల తమము

1 గంట సుఖము!

విదేశములలోఁ గూడ పె రొందినది. 20 సంవత్సరములనుండి యున్న ఈ నష్టమును నివారించినది. ఎంత బలహీనమైన శుక్లమైనను వెంటనే సంసారమును నీయగలదు.
మాత్రములో, నిద్రలో పోవు వీర్యమును 5 దినము లలో నిలుపును. మధ్యనపుంసములు, వృద్ధులు, సరముల బలహీనులు 20 దినములలో గొప్ప శక్తినిొంగలరు.
పూతగాఁ గూడ పనికివచ్చును. 20 మాత్రము సీసా ర్వు 2-0-0. ఆద్రుసు:—అమృతాశ్రమము, నెం. 1, ఏలోరు. (కృష్ణాజిల్లా) అని వ్రాయవలెను.

1676

అచ్చమైన “వేలటు” మంగలిక త్రిని రు 2-12-0 లకు వచ్చునని ఎప్పుడైననూ తలంచితవా?

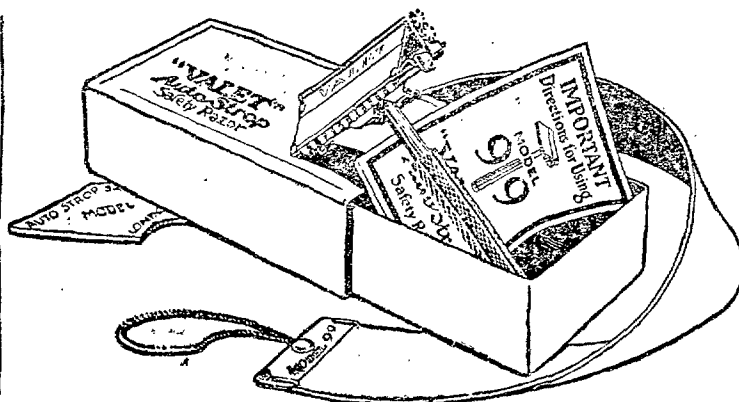
ప్రపంచమందంతటను శేరొందిన మా ఘనతగల “వేలటు” మంగలిక త్రిని గరించి వినియుండవు గదా! దీని కత్తి అంతులుండు తరహా వరిసీ యితరములైనవాటికి లేవు. కాని ధరలవలన మీరు చాల భయపడియుందురు.

కాని ప్రతివారికి తగినట్టెగా మా “వేలటు” మంగలిక త్రిని ర్వు 2-12-0 లకు మాత్రమే యిచ్చుచున్నాము.

ఇంత శృంగారమైనటువంటిన్ని, యింత పదునైనకత్తి అంచులతోనూ, యింత యుపాయమునమర్చిన తోలుపట్టాతోనన్నూ యున్న మాకత్తితో, యీ సవనాగరికత తీవరములకంటె బాగుగా జేసుకొనగలరు.

**“VALET”
Auto-Stop
Safety Razor**

అందమైన వెట్టెలో
దీనిని పట్టాతోను
బ్రేకుతోను,
అమర్చబడినది.
ర్వు 2-12-0

యింగ్లండులో
తయారైనది.